

ఓమ్

పగబ్రహ్మచర్యము:

తైత్తిరీ య పంచోపనిషత్తులు.

ఇందు

చిత్తిపన్నము - శిక్షావల్లీ

ఆనందవల్లీ - భృగువల్లీ - నారాయణమును

పితృమేధపన్న సహితము

ఇది

చిల్లా నాగలింగశాస్త్రిలవారి పుత్తుడగు

1814
8337

లక్ష్మీ నృసింహ శాస్త్రి చే

స్వరయ్యక్తయగుఁ జేర్పఁబడి,

బ్రహ్మశ్రీ వేముని చిరంజీవావధానుల

వారిచే సరిచూడఁబడి

బాదరు శృష్టా స్వదేశీ ముద్రాక్షరశాల యందును

బొమ్మల కన్యకాపరమేశ్వరీ ముద్రాక్షరశాల యందును

ముద్రింపఁబడి

ప్రకటింపఁబడియె.

ప్రథమ ముద్రణము ౫౦౦ ప్రతులు.

1918 సం॥

మచిలీపట్టణము.

రిజిస్ట్రార్ క్యాబినెట్]

[డివివెల య 0—8—0

చిత్రిపన్నము.

—(0)—

ఓమ్ || త చ్చుంయో రావ్యణీమహే | గాతుం యజ్ఞాయ |
గాతుం యజ్ఞపతయే | దైవీ స్వస్తిరస్తునః | ప్రవృత్తిమానుషేభ్యః |
ఉద్ధృత్వాం గాతు భేషజమ్ | శం నో అస్తుద్విపదే | శం చతుష్పదే |
ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ||

హరిః ఓమ్ || చిత్రిస్సుక్ | చిత్తమాజ్యమ్ | వా గ్వేడిః |
అధీతం బర్హీః | కేతో అగ్నిః | విజ్ఞాత మగ్నిః | వాక్వతిర్ హోతా |
మనశపవక్తా | ప్రాణో హవిః | నామాధ్వర్యుః | వాచస్పతే విధే
నామన్న | విధేమ తే నామ | విధే స్వమస్మాకం నామ | వాచ
స్పతి స్సమంపిబతు | ఆనాస్మానుస్తప్తం ధాతాస్వాహా || ౧ ||

అధ్వర్యుః పశ్య చ || ౧ ||

పృథివీ హోతా | ద్యౌరధ్వర్యుః | రుద్రోఽగ్నిత్ | బృహ
స్పతిరుపవక్తా | వాచస్పతే వాచోవీర్యేణ | సంభృతతమైనాయత్యసే |
యజమానాయ వార్యమ్ | ఆనువక్తరస్మై | వాచస్పతి స్సమంపిబతి |
జజన దిష్టౌ మిన్ద్రాయాన్ స్వాహా || ౨ ||

పృథివీ హోతా దశ || ౨ ||

అగ్నిర్ హోతా | అశ్వినోఽధ్వర్యుః | త్వష్టాఽగ్నిత్ | మిత్ర
ఉపవక్తా | సోమస్సమస్యచురోగాః | శుక్రత్కుక్రస్య పురోగాః | శ్రాతా

ప్రథస్య సోమః । వాతాపేర్హవస్స శ్రుతస్వాహా ॥3॥

అగ్నిర్హోతా ౭ శ్లో॥ 3॥

సూర్యంతై చక్షుః । వాతం ప్రాణః । ద్యాం పృథ్వమ్ । అన్తరి
క్షమాత్మా । అక్షర్భజమ్ । పృథివీగ్ం శరీరైః । నాచస్పతేఽచిద్ర
యావాచా । అచిద్రయాజ్ఞాహ్వ । దిపదేవావృధగ్ం హోతా మే
యస్వస్వాహా ॥౪॥ సూర్యంతై నవ ॥౪॥

చుహావావిర్హోతా । సత్యవాసిధ్వర్యః । అచ్యుతపాహ
అగ్నిత్ । అచ్యుతమనా ఉపనితా । అనాధ్యప్యశ్చ ప్రత్యప్యశ్చ
యజ్ఞస్యాభిద్రా । అయాస్య ఉద్ధాతా । వాచస్పతేహ్యధేనామగ్న్య
విధేమతేనామ । విధేస్వసుస్మాకం నామ । వాచస్పతిస్సామమపాత్ ।
మాదైవ్య సన్తు శ్చేత్రిమామసుష్యః । సమాదివే । సమగిపృథివ్యై
స్వాహా ॥ ౫॥ అపా త్ప్రీణిచ ॥ ౫॥

వాగ్హోతా । దీక్షాపత్ని । వాతోఽభ్యర్యః । ఆపాఽభిగ్ంః ।
చుహోహవిః । తపసిజహోమః । భూర్యవన్సువః । బ్రహ్మ స్యయమ్భు ।
బ్రహ్మణే స్యయమ్భు వేస్వాహా ॥ ౬॥ వాగ్హోతా నవ ॥ ౬॥

బ్రాహ్మణ ఏకహోతా । సయజ్ఞః । సమేదదాతుప్రజాంప్రశూ
న్సుప్తియశః । యజ్ఞశ్చ మేధూయాత్ । అగ్నిస్విహోతా । సభ
తా । సమేదదాతుప్రజాంప్రశూన్సుప్తియశః । భర్తాచ మేధూయాత్ ।
పృథివీత్రిహోతా । సప్రతిష్ఠా ॥౭॥ సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్సుప్తి
యశః । ప్రతిష్ఠాచ మేధూయాత్ । అన్తరిక్షం చతుర్ హోతా । సవి

హాః! సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః! విష్ణోశ్చ మేభూయాత్ |
 వాయుః శ్చ హూతా | సప్రాణః! సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం
 యశః! ప్రాణోశ్చ మేభూయాత్ ||౮|| చంద్రమాష్టా తా | సముతూ
 సుల్పయాతి | సమేదదాతు ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | ఋతేవశ్చ మే
 కల్పంతామ్ | అన్నగ్ం ప్రప్రహోతా | సప్రాణస్యప్రాణః | సమేదదాతు
 ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః! ప్రాణస్యచ మేప్రాణోభూయాత్ | ద్యౌర
 ష్ట హూతా | సోఽనాధృప్యః || ౯ || సమేదదాతుప్రజాం ప్రశూన్య
 స్త్రిం యశః! అనాధృప్యశ్చ భూయాసమ్ | ఆదిత్యోనవ హూతా | సతే
 జస్వీ | సమేదదాతు ప్రజాం ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | తెజస్వీచ భూయాస
 మ్ | ప్రజాపతిర్దశ హూతా | సఇదగ్ం సర్వమ్ | సమేదదాతు ప్రజాం
 ప్రశూన్యస్త్రిం యశః | సర్వంచ మే భూయాత్ || ౧౦ ||

ప్రతిష్ఠాప్రాణశ్చ మేభూయాదనాధృప్యసర్వంచ మేభూయాత్ || ౧౧ ||

బ్రాహ్మణోయజ్ఞో ౭ గ్నిర్ధర్తాః పృథివీ ప్రతిష్ఠా ౭ సరీతం
 విష్ణో వాయుః ప్రాణశ్చ చంద్రమాఋతూనన్నగ్ం సప్రాణస్యప్రాణోద్యౌ
 రనాధృప్య ఆదిత్యస్స తెజస్వీ ప్రజాపతిస్స ఇదగ్ం సర్వగ్ం సర్వంచ
 మేభూయాత్ ||

అగ్నిర్యజుభిః | సప్రితాసోమైః | ఇంద్రో ఉక్థామదైః | మిత్రా
 వరుణావశిషా | అశ్వీరసో ధిష్ణీయైర్గ్నిభిః | వసుతస్సదోహవిధానా
 భ్యామ్ | ఆపరిహృతీభిః | ఓషధయోబర్హిషా | అదితిర్వేద్యా |
 సామోద్రీతయా || ౧౧ || త్వష్టే శ్వేన | విష్ణుర్వజ్ఞేన | వసవోజ్యేన |

అదిత్యా దక్షిణాభిః । విశ్వేదేవా ఉర్ధ్వా । పూమాస్వగాకారేణ । బృహ
స్పతిగ పురోధయా॥ ప్రజాపతిరుద్గ్రీధేన । అన్తరిక్షం ప్రవిత్రేణ । వాయుగ
పాత్రేః । అహగ్ంశ్రీధయా ॥ ౧౨॥

దీక్షయాపాత్రేరేకంచ ॥ ౧౩॥

సేనేస్త్వస్య । ధేనాబృహస్పతేః । పథ్యాపూష్ణః । వాగ్వాయోః ।
దీక్షాసోమస్య । ప్రధివ్యగ్నేః । వసూనాం గాయత్రీ । రుద్రాణాం త్రి
ప్తుక్ । అదిత్యానాం జగతీ । విష్ణోరనుష్టుక్ ॥ ౧౩॥ వరుణస్య విరాట్ ।
యజ్ఞస్యపక్షిః । ప్రజాపతేరనుమతిః । మిత్రస్యశ్రీధా । సవితుగప్రసూ
తిః । సూర్యస్య మరీచిః । చన్ద్రమసోరోహిణీ ॥ ఋషీణామరుద్ధతీ ।
క్షరస్యస్యవిద్యుత్ । చతస్రోదిశః । చతస్రోఽవాన్తరదిశాః । అహ శ్చ
రాత్రశ్చ । కృషిశ్చ పృష్ఠీశ్చ । త్విషిశ్చాపచితశ్చ ! ఆప్శ్చౌషధయ
శ్చ । ఉక్చాస్మానృతా చ దేవానాం పత్నయః ॥ ౧౪॥

అనుష్టుగీశ్శష్టత్పు ॥ ౧౫॥

దేవస్యత్వా సవితుగప్రసవే । అశ్వినోర్భాహుభ్యామ్ । పూష్ణో
హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి । రాజాత్వావరుణోనయతు దేవిదక్షిణేఽగ్న
యేహిరణ్యమ్ । తేనామృతత్వమశ్యామ్ । వయోదాత్రే । మయోమ
హ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే । కల్దదం కన్మలదాత్ । కామగికామాయ ।
కామోదాతా ॥ ౧౫॥ కామగి ప్రతిగ్రహీతా ॥ కామగ్ం సముద్రీమా
విశ । కామేనత్వా ప్రతిగృహ్ణామి । కామైతత్త్రే । ప్రమాతే కామదక్షిణా ।
ఉత్తానస్త్వాఽఙ్గరసగి ప్రతిగృహ్ణాతు । సామాయవాసః । రుద్రాయగా

మ్ । వరుణాయాశ్వమ్ । ప్రజాపతయై పురుషమ్ ॥౧౬॥ మనవేతల్పమ్ ।
 త్వష్ట్రైజామ్ । పూష్టైవిమ్ । నిర్ముత్యా అశ్వ తరగర్హభా । హిమ
 నతో హస్తిసమ్ । గర్భర్వాఘ్న రాభ్యస్సగిలఙ్కరణే । విశ్వేభ్యో
 దైవేభ్యో ధాన్యమ్ । వాచేఽన్నమ్ । బ్రహ్మణ ఓదనమ్ । సముద్రాయా
 పః ॥౧౭॥ ఉత్తానాయాశ్లేరసాయాసః । వైశ్వానరాయరథమ్ । వైశ్వా
 నరగిత్రిత్సూక్తా నాకమారుహత్ । దివఃపృథ్వం భద్రమానస్తుమస్మభిః ।
 సపూర్వవజ్జనయజ్జన్తైధనమ్ । సమానమజ్మా పరియాజిజాగృవిః । రాజా
 త్వా వరుణోనయతు దేవిగక్షిణే వైశ్వానరాయరథమ్ । తేనామృతత్వ
 మశ్యామ్ । వయోద్రాత్రేమయోమహ్యమస్తు స్రతి గ్రహీత్రే ॥౧౮॥
 కఇదంకస్మా అదాత్ । కామగికామాయ । కామోదాతా । కామః స్రతి
 గ్రహీతా । కామగం సముద్రమావిశ । కామేనత్వా స్రతిగృహ్ణామి ।
 కామేతత్తే । ఏమాతే కామదక్షిణా । ఉత్తానస్త్వాఽశ్లేరసగి స్రతి
 గృహ్ణాతు ॥౧౯॥

దాతా పురుషమాపగి స్రతిగ్రహీత్రే నవచ ॥౨౦॥

సువణంఘర్మం పరివేననమ్ । ఇన్ద్రో స్వాత్మానం శశధా
 చరన్తమ్ । అన్తస్సముద్రే మనసా చరన్తమ్ । బ్రహ్మస్వవిన్దన్తశ్చాహూ
 తారనుజే । అన్తగిప్రవిప్తశ్వాస్తాజనానామ్ । ఏకస్సన్బహుధావిచా
 రః । శతగంఘక్రాణి యత్రైకం భవన్తి । సర్వేవేదాయత్రైకం భ
 వన్తి । సర్వే హూతారౌ యత్రైకం భవన్తి । సమాససీన ఆత్మా
 జనానామ్ ॥౨౧॥ అన్తగిప్రవిప్తశ్వాస్తా జనానాం సర్వాత్మా । సర్వాగి

ప్రాజయత్రైక్తం భవన్తిచతుర్ హేమాతారో యత్రసమ్పదం గచ్ఛ
 నిదేవైః సమానసీన ఆత్మా జనానామ్ బ్రహ్మేష్టమగ్నిం జగతః ప్రతి
 స్థామిదివ ఆత్మానగ్ం సవితారం బృహస్పతిమ్ । చతుర్ హేమాతా
 రం ప్రదీశోఽనుక్తవమ్ । వాచోవీర్యం తప్తసాఽన్వవిద్ధత్ । అన్తః ప్ర
 విప్తం కర్తారమైతమ్ । త్వష్టారగ్ం రూపాణి వికుర్వంతం విప్శిమ్ ॥
 ౨౦॥ అమృతస్యప్రాణం యజ్ఞమైతమ్ । చతుర్ హోతృణా మూ
 త్మానం క్షవయోని చిక్యః । అన్తఃప్రవిప్తం కర్తారమైతమ్ । దేవానాం
 బంధునిహితం గుహాను । అమృతేన క్తవం యజ్ఞమైతమ్ । చతుర్ హో
 తృణా మాత్మానం క్షవయోని చిక్యః । శతం నియత్యగి పరివేదవిశ్వా
 విశ్వవారః విశ్వమిదం వృణాతి । ఇన్ద్రస్యాత్మాని హితః శ్చహోతా ।
 అమృతం దేవానామాయుగిప్రజానామ్ ॥ ౨౧॥ ఇన్ద్రగ్ం రాజానగ్ం
 సవితారమైతమ్ । వాయోరాత్మానం క్షవయోని చిక్యః । రశ్మిగ్ం రశ్మీ
 నాం మధ్యేతవన్తమ్ । ఋతస్యప్రదే క్షవయోనిపాన్తి । యఅన్ద్రాకోశేభు
 వనం బిభర్తి । అనిర్భిణ్ణస్సన్నధలోకా విచప్తే । యస్యాన్ద్రాకోశగ్ం
 శుష్మనూహుః ప్రాణముల్బమ్ । తేన క్షప్తోఽమృతేనాహమస్మి । సువ
 ణ్డం కోశగ్ం రజస్తాపరీవృతమ్ । దేవానాం వసుధాసీం విరాజమ్ ॥ ౨౨॥
 అమృతస్యపూర్ణాం తాముతలాం పితృతే । పాదగ్ం షడ్ధాతుర్నకి
 లావివిధే । యేతతః పరిశ్చగ్తోతక్తప్తాః । ఉతవాషడ్ధామస్తసోతక్తప్తాః ।
 తగ్ం షడ్ధోతారమృతుభిగి కల్పనూనమ్ । ఋతస్యప్రదేక్ష వయోనిపాన్తి ।
 అన్తగి ప్రవిప్తం కర్తారమైతమ్ । అన్తశ్చష్ట్ర మసిమసస్తాచరన్తమ్ ।

ప్రహ్లాదవస్తం సవిహసన్ దైవాః । ఇన్ద్రస్యాత్మానగ్ శత్రుధాచరన్తమ్ ॥
 ౨౦॥ ఇన్ద్రో రాజా జగత్తోయ ఈశః । ప్రప్తహాతా నప్తధాన్తప్తః ।
 పరేణతస్తుం షరిషిచ్యమానమ్ । అన్తరా దిత్యే మనసా చరన్తమ్ । కేవా
 నాగ్ం హృదయం బ్రహ్మన్వ విద్వత్ ॥ బ్రహ్మైతద్బ్రహ్మణోజ్జభార । అర్
 గ్ం శ్చోతన్తగ్ం సరిరస్యమధ్యే । ఆయస్మిన్తస్త్వేరంపః । మేహన్తి బహు
 లాగ్ం శ్రియమ్ । బ్రహ్మశ్వామిన్ద్రోగోమతీమ్ ॥ ౨౧॥ అచ్యుతాంబహు
 లాగ్ం శ్రియమ్ । సహార్యసువిత్తమః । పెరున్ద్రో యపిన్వతే । బ్రహ్మ
 శ్వామిన్ద్రోగోమతీమ్ । అచ్యుతాం బహులాగ్ం శ్రియమ్ । మహ్యమి
 న్ద్రో నియచ్ఛతు । శతగ్ం శతా అన్యయుక్తాహరణామ్ । అర్యాశ్చ
 యాతు వసుభిరశ్మిరిన్ద్రః । ప్రమగ్ం హమాణో బహులాగ్ం శ్రియమ్ ।
 రశ్మిరిన్ద్రస్సవితా మేనియచ్ఛతు ॥ ౨౨॥ ఘృతం తేజో మధుమదిన్ద్రీయ
 మ్ । మయ్యయమగ్నిర్దధాతు హరిగపత్రజగపత్రీసుత్తర్జః । దివిక్షు యో
 నభినా య ఏతి । నన్త ఇన్ద్రః కామవరం దదాతు । శఞ్చరం చక్రం
 పరివతే తేప్తఘ । హిరణ్యజ్యోతిస్సరిరస్యమధ్యే । అజన్త్రంజ్యోతిర్నభ
 నా సర్పదేతి । నన్త ఇన్ద్రోగి కామవరం దదాతు । ప్రప్తయశ్చన్దిరథమేక
 చక్రమ్ ॥ ౨౩॥ ఏకో అశ్వోనహతిసప్తనామా । త్రినాభిచక్రమజర
 మనర్వమ్ । యేనైమా విత్వా భువనానితస్థః । భద్రం పశ్యన్తఉపనేదు
 రగే । తపాదీతామృషయస్సువర్విదః । తతః క్షత్రిం బలమౌజశ్చజ్ఞా
 తమ్ । తద్దస్మైకేవా అభిసం నమస్తు । శ్వేతగ్ం రశ్మిం బాభుజ్య మాస
 మ్ । అపాలనేతారం భువనస్య గోపామ్ । ఇన్ద్రం నిచిక్యగిరీమ ప్రియ

మన్మ॥ ౨౫॥ తోహి॑ణ్య॒ పి॒జ్జలా॑ ఏక॒రూపాః॑ । తురన్తీ॒గ్ని పి॒జ్జలా॑ ఏక॒రూ
 పాః॑ । శత॑గ్ం సహ॒స్రాణి॑ ప్ర॒యతా॑ని నా॒వ్యానామ్॑ అ॒యం యశ్చే॒న్ద్ర
 తోర॑శ్శిః । పరి॒సర్వ॑ మి॒దం బ॑గత్ । ప్ర॒జాం ప॒శూన్ధ॑నాని । అ॒స్మాకం॑ దదా
 తు॒ శ్చేతోర॑శ్శి॒గ్ని పి॒జ్జలా॑ ఏక॒రూపాః॑ । సు॒వస్త్రి॒హ్యం ప॒శూన్ వి॒శ్వ
 రూ॒పాః॑ । ప॒త॒జ్జమ॑క్త మసు॒రస్య॑ మూ॒యయా॑ ॥ ౨౯ ॥ హృ॒దాప॑శ్యన్తి మ
 స॒నా మనీ॑షిణః । సము॒ద్రే అ॒న్తఃక॑యో వి॒చక్ష॑తే । మరీ॒చీనాం॑ ఓద
 మిచ్చ॑న్తి వైధ॒సః । ప॒త॒జ్జో వాచ॑ం మస॒నాభి॑భి॒తాః । తాం గ॒ర్హస్థ్యోఽవ
 ద॒గ్ధైః అ॒న్తః తాం దో॒ష్టత॑మా వాగ్ం స॒వర॑స్యం మనీ॒షామ్ । ఋ॒తస్య॑ ప్రదే
 క॒యో ని॒పాన్తి॑ । యే॒గ్రామ్యా॑గి॒తశ్చో॑ వి॒శ్వరూ॑పాః । వి॒రూపా॑స్సన్తో
 బ॒హుధై॑ కరూ॒పాః । అ॒గ్నిస్తా॑గ్ం అ॒గ్రే ప్ర॒ముమో॑క్తుదే॒వః ॥ ౩౦ ॥ ప్ర॒జా
 ప॒తిగ్ ప్ర॒జయా॑ సంవిదా॒నః । వీ॒తగ్ం॑ స్తు॒కేస్తు॒కే । య॒వమ॑స్మా॒స్తుని॑యచ్చ
 తమ్ । ప్ర॒వ॒యజ్జ॑పతిం తి॒ర । యే॒గ్రామ్యా॑గి॒తశ్చో॑ వి॒శ్వరూ॑పాః । వి॒రూ
 పా॑స్సన్తో బ॒హుధై॑ కరూ॒పాః । తే॒మాగ్ం॑ స॒ప్తానా॑మి॒హర॑న్తి॒రస్తు॒రాయ
 స్పృ॒హాయ॑ సు॒ప్రజా॑స్త్వా॒య సు॒వీర్యా॑య । య ఆ॒ర॒ణ్యాగి॑తశ్చో॒ విశ్వ
 రూ॒పాః । వి॒రూపా॑స్సన్తో బ॒హుధై॑ కరూ॒పాః ॥ ౩౧ ॥ వా॒యుస్తా॑గ్ం అ॒గ్రే
 ప్ర॒ముమో॑క్తుదే॒వః । ప్ర॒జాప॑తిగ్ ప్ర॒జయా॑ సంవిదా॒నః । ఇ॒డా॒యైపు॑ష్టం
 ఘృ॒తవ॑చ్చ॒రాచ॑రమ్ । దే॒వా అ॒స్వవి॒త్తన్త॑హ॒హిత॑మ్ । య ఆ॒ర॒ణ్యాగి॑తశ్చో॒ విశ్వ
 రూ॒పాః । వి॒రూపా॑స్సన్తో బ॒హుధై॑ కరూ॒పాః । తే॒మాగ్ం॑ స॒ప్తానా॑
 మి॒హర॑న్తి॒రస్తు॒ । గ్రా॒యస్పృ॒హాయ॑ సు॒ప్రజా॑స్త్వా॒య సు॒వీర్యా॑య ॥ ౩౧ ॥ ౩౨ ॥

ఆత్మా॒జనా॑నాం వి॒క్రు॒త్వస్త॑ం వి॒త్తన్తి॑ ప్ర॒జానాం॑ ప॒సుధా॑నీ॒వైరా

జగ చరన్తం గోమతీం మై నియచ్ఛ త్వేకచక్రం వ్యోమస్థాయయా దైవ
ఏకరూపా అష్టాచ ॥౧౧॥

సహస్రశీర్షాపురుషః । సహస్రశీర్షస్సహస్రపాత్ । స భూమిం
విశ్వతో నృత్వా । అత్యతివృద్ధశాఙ్గమ్ । పురుషప్రవేదగోనర్హమ్ ।
యద్భూతం యచ్ఛభవ్యమ్ । ఉతామృతత్వస్యేశానః । యదన్న నాతిరో
హతి । ప్రతావానస్యమహిమా । అత్రోజ్యాయాగ్ంశ్చ పూరుషః ॥౩౨॥
౩౩ ॥ పాదోఽస్య విశ్వాభూతాని । త్రిపాదస్యామృతం దివి । త్రిపా
దూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః । పాదోఽస్యైహాభవాత్పురుషః । తత్రో విప్రస్వప్య
క్రామత్ । సాశనానశనే అభి । తస్మాద్విరాడజాయత । విరాజో అధి
పూరుషః । సజాతో అత్యుచ్యత । ప్రశ్చాద్యుమిమథోపురుషః ॥౩౩॥ ౩౪॥
యత్పురుషేణ సావిహ । దేవాయజ్ఞమతస్వత । వనన్తో అస్యాస్తేదాజ్యమ్ ।
గ్రీష్మ ఇథ్మశ్చరద్ధవిః । ప్రస్తాస్యాసస్పర్ధయః । త్రిస్సప్తసమిధగృతాః ।
దేవాయద్యజ్ఞం తస్వానాః । అబధ్నన్పురుషం ప్రశుమ్ । తం యజ్ఞం బ్ర
హ్మీషీప్రాక్షన్న । పురుషం జాతమగ్రతః ॥ ౩౪ ॥ ౩౫ ॥ తేన దేవా
అయజన్త । సాధ్యాఋషయశ్చయే । తస్మాద్యజ్ఞాథస్త్వహుతః । సంభృ
తం పృషదాజ్యమ్ । ప్రశూగ్ంస్తాగ్ంశ్చక్రేవాయవ్యాః । అరణ్యాస్త్రా
మ్యాశ్చయే । తస్మాద్యజ్ఞాథస్త్వహుతః । ఋచస్సామానిజజ్జరే ॥ ఛన్దా
గ్ంసిజజ్జరైతస్మాత్ । యజుస్తస్మాదజాయత ॥ ౩౫ ॥ ౩౬ ॥ తస్మాదశ్వా
అజాయన్త । యేకేవో భయాదతః । గావోహజజ్జరైతస్మాత్ । తస్మా
జ్జాతా అజావయః । యత్పురుషం వ్యదధుః । కన్ధిధావ్యకల్పయన్ ॥

ముఖంకినుస్యకౌబాహూ | కాస్తూరూ సాదాపుచ్ఛేతే | బ్రాహ్మణోఽ
 స్యముఖమాసీత్ | బ్రాహ్మణరాజప్యగిక్తుతః || 3౬ || 3౭ || ఊరూతద
 స్యయద్వైశ్యః | ప్రద్యాగ్ం శూద్రో లజాయత | చస్త్రీమా మనసా
 జాతః | చక్షోస్సూర్యో లజాయత | ముఖాదిప్రీత్యాగ్నిశ్చ | ప్రాణాద్వా
 యురజాయత | నాభ్యా ఆసీనస్తరితుమ్ | శీష్టా ద్యాససమవర్తత | ప్రద్యాగ్ం
 భూమిదిశశశ్చోత్తాత్ | తథా లోకాగ్ం అకల్పయన్ || 3౭ || ౩౮ ||
 వేదాహ మైతం పురుషం మహాన్తమ్ | ఆదిత్యవర్ణం తమస్తస్మపారే |
 నర్వాణి రూపాణి విచిత్రధీరః | నామాని కృత్వాభినన్త యదాస్తే
 ధాతాపురస్తాద్యముదాజహర | శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః | శమై
 వం విద్వాన్తమృత ఇహభవతి | నాన్యగిపథా అయనాయవిద్యతే | యజ్ఞేన
 యజ్ఞమయజన్తదేవాః | తానిధర్మాణి ప్రథమాన్మనన్ | తేహనా
 కం మహిమానస్సచన్తే | యశ్రీపూర్వే సాధ్యాస్సన్తిదైవాః || ౩౮ || ౩౯ ||
 పూరుషగి పురోఽగ్రితో జాయతకృతోకల్పయన్ సద్వేచ ||

౧౨॥ బ్యాయానధిపూరుషః | అన్యతగి పురుషః ||

అస్థ్యసముత్పత్తయః పృథివ్యైరసాచ్చ | విశ్వకర్మణసమవర్త
 తాధి | తప్యత్వస్తా విదధదూపమేతి | తత్పురుషస్య విశ్వమాజాన
 మగ్రే | వేదాహ మైతం పురుషం మహాన్తమ్ | ఆదిత్యవర్ణం తమస్తగి
 వరస్తాత్ | తమైవం విద్వాన్తమృత ఇహభవతి | నాన్యగి పథా విద్యతే
 యనాయ | ప్రజాపతిశ్చరతి గర్భే అన్తః | అజాయమానో బహుధా
 విజాయతే || ౩౯ || ౪౦ || తప్యధీరాగి పరిజానన్తి యోనిమ్ | మరీచీనాం

ననమిచ్చున్ని వెధసః । యోదేవేభ్య ఆతపః । యోదైవానాం పురో
హితః । పూర్వోయోదేవేభ్యజాతః । సమోరూచాయ బ్రాహ్మయే ।
రుచం బ్రాహ్మం జనయంతః । దేవా అగ్రేతదబ్రువన్ । యస్త్యైవం
బ్రాహ్మణోవిద్యాత్ తస్య దేవా అనన్యశే । హింశ్య తేలక్ష్మీశ్చ సత్వే ।
అహూరాత్రైస్తాశ్వే ! సక్షతాగిరూపమ్ । అశ్వినౌవ్యాత్రిమ్ ।
ఇప్తం మనిషాణ । అముం మనిషాణ । సర్వం మనిషాణ ॥రం॥ రం॥

జాయతే వశేనస్తచ ॥ ౧౩ ॥

భ తా సన్న్వీయమాణోబిభర్తిః । ప్రకోదేవో బహుధానివిప్రుః ।
యదాభారంతస్త్రియతే సభర్తుమ్ । నిధాయభారం పునరిస్తమేతి ।
తమేవ మృత్యుమమృతం తమాహుః । తంభర్తారంతము గోష్ఠారిమా
హుః । సభృతో భియామాణోబిభర్తి । యఏనం వేద సత్త్యేనభర్తుమ్ ।
సద్యోజాతముతజహత్త్యేషః । ఉతో జరంతం సజహత్త్యేకమ్ ॥రం॥రం॥
ఉతోబహూనేకమహర్షహర । అతన్తో దేవస్సమేవప్రార్థాయస్తద్వే
దయత ఆబ్రుహవ । సన్ధాంచయాగ్ం సందధే బ్రహ్మణేషః । రమతైతస్మి
న్నత జీర్ణశయానే । నై నంజహత్త్యహస్సు పూర్వేషు । త్వమాపౌ
అనుసర్వాశ్చరన్తి జానతీః । నిధంపయసాపునానాః । త్వమగ్నిగ్ం హవ్య
వాహగ్ం సమిధై । త్వంభర్తా మాతరిశ్వోప్రిజానామ్ ॥రం॥ రం॥
త్వంయజ్ఞస్వమువేవాసిసోమః । తవక్షవాహవమాయన్తి సర్వే । త్వమే
కోసి బహూనన్సుప్రవిప్రుః । సమస్తైస్తునుహవోమవిధి । సమో వామ
స్తు శృణుతగ్ం హవంమే । ప్రాణాపానావజ్జిరగ్ంసం చరంతా । హ్వయా

మివా (బ్రహ్మణా తూర్మేతిమ్ | యోమాం ద్వేష్టి తంజహితం యువా
 నా | ప్రాణాపానో సంవిదానోజహితమ్ | అముష్యామనామాసంగ సా
 ధామ్ || ౪౩ || ౪౪ || తం మే దేవా బ్రహ్మణా సంవిదానో | వధాయదత్తం
 తమహగ్ంహనామి | అస్మజ్జాన సతతబభూవాయంయం జజాన సడి
 గోపా అస్య | యదా భారంతస్యైతే సభగ్నుమ్ | సరాస్య భారం |
 పునరస్తమేతితద్వైత్వం ప్రాణోఅభవః | మహన్భోగిప్రిజాపతేః |
 భుజగోఽవ్యమాణః | యద్దేవాన్ప్రాణయోనవ || ౪౪ || ౪౫ ||

ఏకంప్రిజానాంగసాధాం నవ || ౪౪ ||

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తిచైవాః | విశ్వేస్యేశానంవృషభంమ
 తీనామ్ | బ్రహ్మసూత్రమనుమేదమాగాత్ | అయన్తంమా వివధీర్వి
 క్రమస్య | మాఛిదోమృత్యోమావధీః | మామేబలంవిప్ర హోమా
 ప్రమోషీః | ప్రజాంమామేరీషతయరుగ్ర | ప్రచక్షసంత్యాహావిహా
 విధేమ | సద్యశ్చకమానాయ | ప్రవైషానాయమృత్యవే || ౪౫ || ౪౬ ||
 ప్రాస్తూతశా అశృణ్వన్ | కామేనా జనయన్పునః | కామేనమైకామ
 తగాత్ | హృదయాఢ్యసయంమృత్యోః | యదమిహామనగిప్రియమ్ |
 తదైతూప్తమామభి | పరంమృత్యో అనుపశహిపథామ్ | యస్తేస్య ఇత
 రోదేనయానాత్ | చక్షుష్మతే శృణ్వతే తేబ్రవీమి | మాసగిప్రిజాగ్ం
 రీరిషోమోతవీరాన్ | ప్రిపూర్వ్యం మనసానన్దమానః | నాధనానోవృ
 షభంచర్షణీనామ్ | యగిప్రిజానామేకరాక్షాసుషీణామ్ | మృత్యుం
 యజే ప్రిధమజామృతస్య || ౪౬ || ౪౭ ||

మృత్యవే వీరాగ్ంశ్చత్వారిచ ॥ ౧౫ ॥

తరణిర్విశ్వ దశతో జ్యోతిష్కృదసిసూర్య । విశ్వమా భాసి
రోచనమ్ । ఉపయామగృహీతోసి సూర్యాయత్వాభాజస్వత ఏషతే
యోనిస్సూర్యాయత్వా భాజస్వతే ॥ ౪౭ ॥ ౪౮ ॥ ౧౬ ॥

అస్యాయస్వమది స్తమసామవిశ్వాభిరూతిభిః । భవానప్సప్రభ
స్తమః ॥ ౪౮ ॥ ౪౯ ॥ ౧౭ ॥

ఈ యుష్టే యేపూర్వతరామపశ్యన్వ్యుచ్ఛస్తీముషసం మర్వాసః ।
అస్మాభిరూనుప్రతిచక్యైభూదో తేయన్తియేలప్రీషుపశ్వా ॥ ౪౯ ॥
౫౦ ॥ ౧౮ ॥

జ్యోతిష్కృతీంత్వా సాదయామి జ్యోతిష్కృతీంత్వా సాదయామి
జ్యోతిర్విదంత్వాసాదయామి భాస్వతీంత్వా సాదయామి జ్వలంతీంత్వా
సాదయామి మల్మలాభవంతీంత్వా సాదయామి దీప్యమానాంత్వాసాద
యామి రోచమానాంత్వా సాదయామ్యజసాం త్వా సాదయామి
బ్రహ్మజ్యోతిషం త్వాసాదయామి జోధయంతీంత్వాసాదయామి జాగ్ర
తీంద్వా సాదయామి ॥ ౫౦ ॥ ౫౧ ॥ ౧౯ ॥

ప్రాయాసాయస్వాహాయాసాయస్వాహా వియాసాయస్వాహాసం
యాసాయ స్వాహోద్యాసాయస్వాహాపయాసాయ స్వాహా శుచే
స్వాహాశౌకాయస్వాహా తప్యజ్వైస్వాహా తపతేస్వాహాబ్రహ్మహత్యా
యైస్వాహా సర్వస్వైస్వాహా ॥ ౫౧ ॥ ౫౨ ॥ ౨౦ ॥

చిత్తగ్ం సంతానేన భవం యక్నారుద్రం తనిమ్నాపశుపతిగ్ం
స్థూలహృదయేవాగ్నిగ్ంహృదయేనరుద్రంలోహితేన శర్వంతుతస్మా

పితృమేధపన్నము.

ఓమ్ సంత్వాసిచ్చామి యజ్ఞమాస్త్రిజామాయుర్ధనంచ ॥

ఓంశాన్తిశాన్తిశాన్తిః ॥

హరిఃఓమ్ ॥ ప్రరైయువాగ్ంసం ప్రవతొమహీరను బహుభ్యధి
 పథామసపస్వతాసమ్ । వైవస్వతగ్ంసంగమస్తం జనానాం య మగ్ం
 రాజాసగ్ం హవిషాదువస్యత । ఇదంత్యా వస్త్రం పృథమం న్వాగన్న
 పైతదూహా యదిహవిభధి పురా ఇష్టాపూర్తమనుసంపశ్య దక్షిణాం
 యథాతే నత్తం బహుధా విబధుషు । ఇమా యనశ్చితే వహ్ని అను
 నీధాయ వోధవే । యాభ్యం యమస్య సాదనగ్ం సుకృతాం చాపి
 గచ్ఛతాత్ । పూషాత్వైతశ్చ్యవయతు పృవిద్వాసస్త్వపశుర్భువనస్య
 గోపాః । సత్వైతేభ్యధి పరిదదాత్ప్రితృభ్యోఽగ్నిర్దేవేభ్యసు విద
 త్రైభ్యః ! పూషమాతశా అను వేద సర్వాసోఽస్మాగ్ం అభయత
 మెననేపత్ । స్వస్తిదా అఘ్నిస్సవోవీరోఽప్రియుచ్ఛన్పురవీతు
 పృవిద్వాక్ ॥ ౧ ॥ ఆయుషిశ్వాయుధిపరిపాసతిత్వా పూషాత్వా పాతు
 పృవభేపురస్తాత్ । యతాస తేసుకృతాయత్రతేయయుస్తత్రత్వాదేవస్స
 వితా దధాతు । భువనస్య పత ఇదగ్ం హవిః । అగ్నేయే రయిమతై
 స్వాహా । పురుషస్య సయావర్యపేద్రఘాని మృజ్మ హే । యథానోఅత్రి
 నాపరిధి పురాజరస్త ఆయతి । పురుషస్య సయావరివితే ప్రాణమసి
 ప్రసమ్ శరీరేణమహిమిహి స్వధయేహి పితృనుపస్త్రిజయాఽస్మానిహ

పహ మైవం మాగ్ంతాప్రియైహం దేవీ సతీ పితృలొకం యదైషి ।
 విశ్వవాదా నభస్తా సంవ్యయన్యుభౌ నోలోకౌ పయస్తా భ్యవ
 పృథస్వ ॥ ౨ ॥ ఇయం నారీపతిలొకం పృథానా నిపద్యత ఉప త్వమ
 త్యేపేతమ్ । విశ్వంపురాణమను పాలయ స్తీతస్యై ప్రజాం ద్రవిణం
 చైహ ధహి । ఉదీమ్య నార్యభిజీనలోకమితానుమేతముప శేషవహి ।
 హస్తగాభస్య దిధిహో స్వమేతత్పత్యుర్జనిత్యమభి సంభూవ । సువ
 ణ్గం హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియైబ్రహ్మణే తేజసే బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేనా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ।
 ధనుర్ హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియై త్తత్రాయాజసే బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేనా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ।
 మణిగ్ం హస్తాదాదదానామృతస్య శ్రియై విశేపుష్ట్యై బలాయ ।
 అత్యైవ త్వమిహ వయగ్ం సుశేనా విశ్వాస్సృధో అభిమాతీర్జయేమ ॥ ౩ ॥
 ఇమమగ్నే చమసంమావిజీహ్వరగప్రియో దేవానామృతస్తోమ్యానామ్ ।
 ఏష యశ్చమసో దేవపావస్తస్మిన్దేవా అమృతా మాదయంతామ్ । అగ్నే
 ర్యమృ పరిగోభిర్య యస్య సంప్రోద్ధస్య మేదస్తావీవసాచ । నేత్వా
 ధృష్టుర్ హరస్తా జర్హృషాణో దధద్విధత్య స్వయంజ్ఞయాతై ।
 మైసమగ్నే విదహో మాభిశోచో మాఽప్య త్వచం చిక్షిహ
 మాశరీరమ్ । యదాశ్రుతం కరవో జాతవేదోఽధేమనం ప్రహీణతా
 త్పితృభ్యః । శ్రుతం యదా కరసి జాతవేదోఽధేమనం పరిదత్వాత్పి
 తృభ్యః । యదాగచ్ఛాత్యసునీతిమేతామథాదేవానాం వశసీర్భవాతి ।

నూర్యం తె చక్షుర్చచ్చతు వాతమాత్మాద్యాంచ గచ్ఛ పృథ్విచ
 ధర్మణా । అపావాగచ్ఛ యద్ది తత్ర తే హితమోషధీషుపృథ్విషా
 శరీరైః । అజా భాగ న్నపసా తం తపస్వ తంతే శోచిస్తపతు తం తే
 అచిణః । యస్తేతివాస్తనువో జాతవేదస్తాభిర్వహేమగ్ం సుకృతాం
 యత్ర లోకాః । అయం వై త్వమస్మాదధి త్వమైతదయం వైతదస్య
 యోనిరసి । వైశ్వానరగృహితృగృహితృ లోకకృజ్ఞాతవేదో వహేమగ్ం
 సుకృతాం యత్ర లోకాః ॥ ౪ ॥

విద్వాన్తభ్యావపుభ్యా భిమాతీర్జయేషు శరీరైశ్చ త్వారిచ ॥ ౧ ॥

యవతస్య పథోగోష్ఠార్సభ్యస్సాస్వహో యవతస్యపథో రక్షితా
 రసైభ్యస్సాస్వహో య వతస్య పథోభిరక్షితార్సై భ్యస్సాస్వహోఽఽ
 బ్రాత్రైస్సాహోఽపాఖ్యాత్రై స్సాహోభిలాలపత్రైస్సాహోఽప్రలాలపత్రై
 స్సాహోఽగ్నయే కర్మకృతై స్సాహోయమత్రినాథీషు స్తస్మైస్సాహో ।
 యస్త ఇద్ధం జభరథిస్విదానోమూర్ఖానం వాత్రతపతై త్వాయా ।
 దివోవిశ్వస్సాథీమఘాయత ఉరుప్యః । అస్తాత్వమధిజాతోఽస్మి త్వద
 యం జాయతాంపునః । అగ్నయే వై శ్వానరాయసువర్గాయ లోకా
 య స్సాహో ॥ ౫ ॥

యవతస్య త్వత్పశ్చ ॥ ౧ ॥

ప్రకృతునా బృహతా భాత్యగ్నిరావివిశ్వానివృషభారోరవీతి ।
 దివత్పిదన్తాదుష మాముదానక్షపాముపస్థి మహిషో వవధా । ఇదంత
 కంబుర ఉత ఏకం త్విత్తయేత్ త్వత్పశానం ఏకస్య । సంవేతపస్త

నువై చారురేధి ప్రియోదేవానాం పరమై సదస్థే । నాకేసుప్రణామము
 ప్రయత్నత స్తగ్ం హృదా వేసన్తో అభ్యచక్షతత్వా । హింణ్యపక్షం
 వరుణస్య దూతం యమస్యయోనా శక్తునం భురణ్యమ్ । అతిద్రవసార
 మెయా శ్వానా చతురక్షౌ శబలా సాధునాస్తథా । అఘాపితృస్థువిద
 త్రాగ్ం అవీహి యమేన యేసథమాదం మదన్తి । యావైశ్వానా
 యమరక్షితారా చతురక్షౌపథిరక్షి ప్రచక్షసా । తాభ్యాగ్ం రాజస్వరి
 దేహ్యేనగ్ం స్వస్తి చాస్తా అనమీవం చ ధేహి ॥ ౬ ॥ ఉరుణసావసు
 తృసాపులుమ్మృతా యమస్య దూతౌచరత్తోవశాగ్ం అనుతావస్తభ్యం
 ద్రృశయే సూర్యాయ పునర్దత్తా వసుమద్యేహభద్రమ్ । సామవకేభ్యగి
 పవతె ఘృతమేక ఉపాసతే । యేభ్యా మధుప్రీధావతితాగ్ం శ్చదైవా
 పిగచ్ఛతాత్ । యే యధ్యన్తై ప్రధనేషు శూరాసామేతనుత్యజః ।
 యే వా సహస్రదక్షిణాస్తాగ్ం శ్చదైవాపిగచ్ఛతాత్ । తపసామేతనా
 ధృష్యాస్తపసా యే సువర్గతాః । తపా యే చక్రిరేమహత్తాగ్ం శ్చ
 దైవాపిగచ్ఛతాత్ । అశ్వనవతీరేవతీస్సగ్ం రిభధ్వముత్తిష్ఠతప్రతరతా
 సఖాయః । అత్రా జహమయే అనన్న శేవాశ్చివాప్రయమభివాజాను
 త్రరేమ ॥ ౭ ॥ యదైవదేవస్య సవితురిప్రవిత్రగ్ం సహస్రధారం వితతమ
 న్నరితే । యేనాపునాదిన్ద్రీమనాత్రమాత్యైతేనాహం మాగ్ం సర్వ
 తనుం పునామి । యారాష్ట్రాత్పన్నాదప్రయన్తి శాఖాఅభిమృతాప్రప
 తిమిచ్ఛమానాః । ధాతుస్తాస్సర్వాగి పవనైస పూతాగిప్రజయాఽస్మా
 ప్రయావర్చసా సగ్ం సృజాథ । ఉద్వయం తమస్సర్వపశ్యన్తోజ్యోతి

రుత్తరమ్ । దేవం దేవతాసూర్యమగ్న స్మజ్యోతిఃత్తమమ్ । ధాతాపు
నాతు సవితా పునాతు । అగ్నే నేడసా సూర్యప్యవర్చసా ॥ ౮ ॥

ధేహ్యుత్తరేమాప్తాచ ॥ 3 ॥

యంతే అగ్నిమమథామ వృషభాయేవ పక్షవే । ఇమంతగ్ం
శమయామసి క్షీరేణచోదకేన చ । యం త్వమగ్నే ప్రమదహ స్వము
నిర్వాహయాపునః । క్రౌమ్భూర త్రజాయతాంసాకదూర్వావల్లశా ॥
శీతిశీతికావతి స్థూదుకెఘ్మదుకావతి । మృణాక్యా సు సజ్జమయైమగ్ం
స్యగ్నిగ్ం శమయ । శంతేధన్వన్యాఆప్తశ్శముతే సప్తహ్నాక్యాః । శంతే
సముద్రియా ఆప్తశ్శముతే సనువహ్మ్యాః । శంతేప్రవన్తీ స్తనువైశశముతే
సస్సుకూప్యాః । శంతేనీహారోవోపతు శముశ్శహ్వావశీయతామ్ ॥ ౯ ॥
అవనృజపునరగ్నే పితృభ్యో యస్త ఆహుతశ్చరతిస్వధాభిః । ఆయుర్వ
సాన ఉపయాతు శేషగ్ంసంగచ్ఛతాం తనువా జాతవేదః । సంగచ్ఛ
స్వపితృభిస్సగ్ం స్వధాభిస్సమిప్తాపూతేన పరమే వ్యోమమ్ । యత్ర
భూమ్యైవృణదే తత్రగచ్ఛ తత్రత్వా దైవస్సవితాదధాతు । యతేక్య
ష్టశ్శకున ఆతుతాద పిపీలస్సర్ప ఉతవాశ్వాపదః । అగ్నిప్తద్విశ్వావపు
ణం కృణోతు సోమశ్చ యోబ్రాహ్మణమావివేశ । ఉత్తిష్ఠాత సనువ
గ్ం సమ్భరస్వ మేహ గాత్రీమసహమాశరీమ్ । యత్రీభూమ్యైవృణ
దైతత్రగచ్ఛ తత్రత్వా దైవస్సవితాదధాతు । ఇదంతపికం ప్రరణేపికం
తృతీయేవ జ్యోతిషాసంవిశస్వ । సంవేశనస్థనువై చారురేధి ప్రియోదే
వానాం పరమేనధస్థే । ఉత్తిష్ఠప్రిహి ప్రత్రీవౌకగ్గ్మణస్వ పరమేవ్యో

మన్నా । యమేనత్యంయమ్యాసంవిదానోత్తమంనాక్షమధిరోహేమమ్ ।
 అశ్వస్వతీ రేవతీర్యద్వై దేవస్య పవిత్రుగి పవిత్రం యారాప్రాత్ప్ర
 న్నాదుద్వయం తనుస్సస్పరిధాతా పునాతు । అస్మాత్త్వమధిజాతోఽ
 స్వయం త్వదధిజాయతామ్ । అగ్నేయైశ్వానరాయ సుప్తగాయ
 లోకాయ స్వాహా ॥ ౧౦ ॥

అవశీయతాగ్ం సధస్థై పశ్చ చ ॥ ౪ ॥

అయాతు దేవస్సుమనాభిరూతిభిర్యమోహ వైహవీయతాభిరక్తా
 ఆసీదతాగ్ం సుస్త్రీయతేహబర్హిష్యాజాయ జ్ఞాత్యై మమశత్ప్ర
 హత్యై । యమేషనయతమానై యదైశం ప్రవామ్భరన్మానుషా దేవ
 యస్తః । ఆసీదతగ్ంస్వములోకం విదానేస్వాప్తస్థే భవతమిష్టవేసః ।
 యమాయసోమగ్ం సునుత యమాయ జహుతాహవిః । యమగ్ం
 హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతౌ అరంకృతః । యమాయఘృతపథవిజ్ఞా
 హూత ప్రచిత్తత । సనోదేవేషాయమద్దీఘమాయుగి ప్రజీవనే ।
 యమాయ మధుమత్తమగ్ం రాజ్ఞేహవ్యం జహూతన । ఇదం నమ
 ఋషిభ్యగిపూర్వజేభ్యగి పూర్వేభ్యగిపథికుభ్యః । ౧౧ ॥ యోఽస్య
 కౌప్య జగత్తగిపాథివస్తైక ఇద్వతీ । యమంభజ్యశ్రీవోగాయ యోరా
 జానన ప్రరోధ్యః । యమం గాయభజ్యశ్రీవోయోరాజానన ప్రరోధ్యః ।
 యేనాపానద్యోధన్వానియేనద్యోగిపుధివీదృథా । హిరణ్యకత్యైస్సు
 ధురా హిరణ్యకత్యైసయశ్శుఫా । అశ్వాససశ్యతోదానంయమో
 రాజాభితిష్ఠతి । యమో దాధారపృథివీం యమో విశ్వమిదం

జగత్ | యమాయసర్వమిత్త్రస్థేయత్ప్రణద్యామరక్షితమ్ | యథా
 పశ్చయథా పక్ష్యథాపశ్చరశక్వయః | యమం యోవిద్యాభసబ్రూ
 యాద్యధైకముషీర్విజానతే || ౧౨ || త్రిక్రదుకేభిషతతి పడుర్విరేకమి
 ద్భూహత్ | గాయత్రీత్రిష్టప్పద్ధాగ్ంసి సర్వాతాయమఱహితా | అహ
 రహర్షయమానో గామశ్వం పురుషంజగత్ | వైవస్వతో సత్పవ్యతి
 పశ్చభిర్మానవైర్యమః | వైవస్వతే వివిచ్యన్తే యమోరాజనితేజనాః |
 యేచైహ సత్యేనేచ్ఛన్తేయ ఉచాసృతవాదినః | తెరాజిన్నిహ వివిచ్య
 న్తేఽథాయన్తిత్వాముష | దేవాగ్ంశ్చ యేసమున్యన్తి బ్రాహ్మణాగ్ం
 శ్చాప్త చిత్వతి | యస్మిన్స్యత్సే సుపలాశే దేవైస్సంపిబతేయమః |
 అత్రానో విశ్వతిగపితా పురాణాలను * వేనతి || ౧౩ ||

ప్రధికృద్భ్యోవిజానతేఽనువేనతి || ౧౪ ||

వైశ్వానరే హవిరిదం జహూమినాహసీముఘగ్ం శతధార
 మేతమ్ | తస్మిన్నైషపితరం పితామహం ప్రపితామహం బిభర్షత్పిన్య
 మానే | ద్రోషశ్చస్యన్త పృథివీమను ద్యామిమంచ యోనిమనుయశ్చ
 పూర్వః | తృతీయం యోనిమను సంచరన్తం ద్రోషం జహూమ్యను
 సప్తహోత్రాః | ఇమగ్ం సముద్రగ్ం శతధారముఘన్న్యచ్యమానం
 భువనస్య మధ్యే | ఘృతం దుహానామదిత్తిం జనాయాగ్నై మాహి
 గ్ంసీగి పరమే వ్యోమగ్నై | అపేత్రవీత్రి విచసర్పతాతో యేఽత్రిఘ్ంపు
 రాణా యేచనూతనాః | అహోభిర్భిర్భుచిర్వ్యక్తం యమోదదా

* , పురాణాలను' ఇతి వా సారః.

త్వప్తసానమ్ స్మృతే । ప్రవితైతాని శరీరాణి పృథ్వివ్యే మాతురుపస్థ ఆదధే ।
 తేభిర్యజ్ఞస్తామఘ్నియాః ॥ ౧౮ ॥ శునంవాహాశ్శునం నారాశ్శునంకృషతు
 ణాజ్ఞలమ్ । శునం వరత్రాబధ్యన్తాగ్ శునమప్తా ముదిజ్ఞయశునాసీరా
 శునమస్మాను ధత్తమ్ । శునాసీరావిమాం వాచం యద్దివిచక్రఘ్ని
 పయః । తేనైమాముపసిన్ధితమ్ । సీతే వస్తామహేత్వా ౭ ర్యాచినుభ
 గేభవ । యథానస్సుభగా నసి యథానస్సుఫలానసి । ప్రవితైతాని శరీ
 రాణి పృథ్వివ్యే మాతురుపస్థ ఆదధే । తెభిరదితై శం భవ । విముచ్య
 ధ్యమఘ్నియా దేవయానా ఆతారిష్ట తమసన్తారమన్యజ్ఞాతిరావామ
 సువరగన్త । ప్రవాతావాన్తిషాయన్తి విద్యుత ఉదావధిజహతేషిన్వ
 నైసునః । ఇరావిశ్వస్మై భువనాయజాయ తెయత్ప్రజాన్యగి పృథివీగ్ం
 రేతసా ౭ వతి । యథాయ మాయ హార్యమవప్సన్తా మనవాః ।
 ఏవం వసామి హార్యం యథా ౭ నామజీవలోకే భూరయః । చిత్రస్థ
 సరిచిత్రోద్ధ్వచిత్రశ్చయధ్యంపితరోదేవతా ప్రజాపతిర్వసాదయతు
 తయా దేవతయా । ఆ వ్యాయస్య సం తే ॥ ౧౯ ॥

అఘ్నియాలగన్త సప్తచ ॥ ౧౯ ॥

ఉత్తైతభామిపృథివీంత్వత్పరీమం లోకం నిదధన్మో అహగ్ం
 రిషమ్ । ఏతాగ్ం స్థూణాం పితరో భారయన్తుతే ౭ త్రాయమస్సానా
 తైమినోతు । ఉపస్పమాతరం భూమిమేతామురున్యచనం పృథివీగ్ం
 సుశేవామ్ । ఉణాం మ్రదాయనత్తిర్దక్షిణాపత్యేమాత్యావాతునిర్ము
 త్యాఉపస్థే । ఉచక్రన్తస్యపృథివిమా విబాధిథా సూపాయనా ౭ స్మృ

భవసూపవత్సనా । మాతా పుత్రం యథాస్థితాఽభ్యసంభూమివృణు ।
ఉచ్చృష్టమానా పృథివీహితప్రసి సహస్రం మిత ఉపహిత్రయన్తామ్ ।
తేగృహసో మధుశ్చతోవిశ్వాహఽస్మైశరణాస్సస్వత్రాపణీధానా
హరిణీరద్ధునీస్సన్తు ధైవవః । తిలవత్సా ఊర్జస్సస్మై దుహానా విశ్వాహాస్స
స్వసవస్ఫురన్తీః ॥ ౧౭ ॥ ఏషాతే యమసాదసే స్వధానిధీయతేగృహే ।
అక్షితిర్నామతేలసా । ఇదం పితృభ్యగిప్రభరేమ బర్హిదేవేభ్య
జీవన్తఉత్తరంభరేమ । తత్త్వమారోహాసోమే ఘోభవం యమేనత్వం
యమ్యాసంవిదాసః । మాత్యావత్సంబాధిస్తాం మామాతా పృథివి
త్వమ్ । పితౄహ్యత్రాగచ్ఛాస్యేధాసం యమరాజ్యేమాత్యావత్స
సంబాధేధాంమామాతాపృథివిమహీ । వైవస్వతగ్ంహి గచ్ఛాసియమ
రాజ్యే విరాజసి । ప్రళం స్లవమారోహైతం ప్రళేనఽహోఽన్విహి । సత్వం
ప్రళ స్లవోభూత్వా సంతర ప్రతరోత్తర ॥ ౧౮ ॥ సప్తితేతాని శరీరాణి
పృథివ్యేమాతురుపస్థ ఆదధే । తేభ్యగి పృథివిశంభవ । షడ్ధోతా
సూర్యం తై చక్షుగః చక్షు వాతీమాత్మా ద్యాంచగచ్ఛపృథివీం ప్ర
ధమణా । అపోవాగచ్ఛ యదితత్రతే హితమోషధీషు ప్రతితిష్ఠా
శరీరైః । పరంమృత్యోలనుపరేహిపన్థాం యస్సైస్వ ఇతరౌదేవయా
నాత్ చక్షుష్యతే శృణ్వతే తేబ్రవీమ మానగిప్రజాగ్ంరీరిహో మోత
వీరాః । శంవాతశ్శగ్ంహి తైఃపుణిశ్శము తేస్సన్వోషధీఃకల్పన్తాంమైది
శశ్వగాః । పృథివ్యాన్త్యా లోకే నాదయామ్యముప్య శర్మాసి పితరో
దేవతా । ప్రజాపతిస్త్యానాదయతు తయాదేవతయా । అస్మరిక్షస్యత్వా

ద్వివస్తాదిశాంత్యానాకస్య త్వాప్తౌపేబ్రీధస్య త్వాప్తిప్తపేసాదయా
మ్యముప్య శమాసి త్తిర రో దేవతా ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతుతయా
దేవతయా ॥ ౧౯ ॥

అసపస్సురన్తిరుత్తర దేవతయాద్వే చ ॥ ౨ ॥

అపూప వాప్తౌతవాగ్ శ్చరురేహ సీదతూ త్తభు వస్పృధివీం
ద్యాముతోపరి యోనికృతగి పధికృతస్సపర్యత్ర యేదేవానాంఘృత
భాగా ఇహస్థః ఏహ తే యమసాదనే స్వధానిధీయతేగృహేనాద
శాక్షరాతాగ్ రక్షస్వతాం గోపాయస్వతాం త్రైపరిదదామి తస్యాంత్యా
మాదభన్వితరో దేవతా ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు తయా దేవతయా
అపూపవాప్తౌతవాగ్ శ్చరురేహ సీదతూ త్త
భు వస్పృధివీం ద్యాముతోపరి యోనికృతగి పధికృతస్సపర్యత్ర యేదే
వానాగ్ శ్చతభాగాః క్షీరభాగా దధిభాగా మధుభాగా ఇహస్థః
ఏహ తే యమసాదనే స్వధా నిధీయతే గృహేనాద శతాక్షరాపహ
సాక్షరాఽయుతాక్షరాఽమృతాక్షరా తాగ్ రక్షస్వతాం గోపా
యస్వతాం త్రైపరి దదామి తస్యాంత్యా మాదభన్వితరో దేవతా
ప్రజాపతిస్త్యా సాదయతు తయా దేవతయా ॥ ౨౦ ॥

అపూపవానసా దశ ॥ ౩ ॥

ఏతాస్తేస్వధాఅమృతాగి కరోమియాస్తేధానాగి పరికిరామ్యత్యో
తాస్తేయమగి త్తిభిస్సంవిదానోఽత్ర ధేనూగి శామదుఘాగి కరోతు
త్వామజునౌషధీనాం పయోబ్రహ్మణ ఇద్విదుః తాసాంత్యామధ్యా

దాదదే చరుభ్యో అపిధాశవే । దూవాణాగ్ం స్తన్నమాహరైతాం
 ప్రియతమాం మను । ఇమాందిశం మనుష్యాణాం భూయిష్ఠాను విరో
 హతు । కాశానాగ్ం స్తన్నమాహరై రక్షస్తా మపహత్వై । యవతస్యై
 దిశశిరరాభవన్న ఘాయత్ యథాతే నాభవాన్మనః । ద్రభాణాగ్ం
 స్తన్నమాహర పిశ్యణామోషధీంప్రియామ్ । అన్యస్యై మూలం జీవా
 దనుకాణ్ణమథోఫలమ్ ॥౨౦॥ లోకం పృథితా అన్యనూద దోహసః ।
 శంవాత్రశ్యగ్ం హితైస్సుతైశ్చముతై స్సన్వోషధీః । కల్పంతాతై దిశస్స
 వాః । ఇనమేవ మెతోపరామాతిమారాను కాంచన । తథాశదశ్వ
 భ్యం క్రౌశంమిత్రై వరుణేనచ । వరణా వారయాద్దిదం దేవ్రావస్త
 స్పతిః । ఆత్ర్యై నిర్ఋత్యై దేవాచ్చ వస్తస్పతిః । విభృతిరసి విధార
 యాస్మద్రుదైవాగ్ంసిశేమి శమయాస్మద్రుదైవాగ్ంసి యవ యవ
 యాస్మద్రుదైవాగ్ంసిపృథివీగచ్ఛాస్తరితం గచ్ఛదివం గచ్ఛదిశో
 గచ్ఛసువగచ్ఛ సువగచ్ఛ దిశో గచ్ఛదివం గచ్ఛాస్తరితం గచ్ఛ
 పృథివీం గచ్ఛాహవా గచ్ఛ యదితత్రతే హితమోషధీషు ప్రతిష్ఠా
 శరీరైః । అశ్వస్వతీ రేక్షతీర్యదైవదేవస్య సవితుగిపవిత్రం యారాప్తా
 త్వన్నాదుద్వయం తమస్తస్పరి ధాతా పునాతు ॥౨౧॥

అథో ఫలం ధాతా పునాతు ॥ ౨ ॥

ఆరోహతాయుజ్జరసం గృణానా అనుపూర్వం యతమానా
 యత్తిష్ట । ఇహత్వేష్టాసుజనిమా సురత్నో దీర్ఘమాయుగి కరతు జీవ
 సేవః । యథాహస్యనుపూర్వం భవన్తి యథావ ఋతుభిర్యన్తి

క్ర॥ యథాన పూర్వమునగో బహుత్యైవాధానరాయాగ్ంపి కల్ప
 మైమామ్ । సహితే అగ్నేతమవే కూరంచకారమర్త్యః । కపిర్బధ స్తి
 తేజనం పునర్జకాయు శారివ । అప నశ్శోశుచనఘమగ్నే శుశుద్ధ్యార్
 యిమ్ । అపనశ్శోశుచనఘం మృత్యువైస్వాహా । అనద్వాహమన్వారభా
 మహా స్వస్తయేనద ఇన్ద్రాగ్నివ దేవేభ్యోవహ్నిషా పారణోభవ॥ ౨౩॥
 ఇమే జీహ విమ్బుతై రావవర్తికన్నభూర్భుదా దైవహూతింనో అద్య ।
 ప్రాజ్ఞోఽగామాస్తృతయై హాసాయదా ఫీయ ఆయుగి పృతరాం
 దధానాః । మృత్యోగిప్రదం యోవయన్తో యదైమదా ఫీయ ఆయుగి
 ప్రతరాం దధానాః । అప్యాయమానాగి ప్రజయాధనేన శుద్ధాగిపూతా
 భవథ యజ్ఞయాసః । ఇమంజీవేభ్యగిపరిధిం దధామిమానోనుగాదపరా
 ఆర్ధమేతమ్ । శతం జీవన్తు శరదగి పురూచీ స్తిరోమృత్యుందద్మహే పర్వ
 తేన । ఇమా నారీరధి వాస్తుపత్నీ రాజ్ఞ నేనప్రపిషాసం మృశన్తామ్ ।
 అనశ్రవో అనమీవాస్తుశేవా ఆరోహన్తు జనయోయోనిమగ్నా ।
 యదాజ్ఞానం త్రైకకుదం జాతగ్ంహిమవతస్త్వరి । తేనామృతస్యమూలై
 నారాతీజకమ్భయామసి । యథాత్వముద్భిసభోన్యపథేపుధివ్యా అధి ।
 ఏవమిమ ఉద్భిస్తన్తు కీర్త్యా యశసా బ్రహ్మవచనస । అజోఽఽన్య
 జాన్మదఘాద్వేషాగ్ంసి యవోఽసియవయాస్మదఘాద్వేషాగ్ంసి॥ ౨౪॥

భవజమ్భయామసి త్రీణి చ ॥౧౦॥

అపనశ్శోశుచనఘమగ్నే శుశుద్ధ్యార్యిమ్ । అపనశ్శోశుచన
 ఘమ్ । సుక్షేప్తియా సుగాతయూ వసూయా చ యజుషహే ।

అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ప్రయద్భన్తిష్ట ఏషాం ప్రాస్మాకాసశ్చసూరయః |
 అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ప్రయత్తగ్నేస్సహస్వతో విశ్వతో యన్తిసూ
 రయః | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ప్రియత్తే అగ్నే సూరయోజాయేమహి
 ప్రితేనయమ్ | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ || ౨౫ || త్వగ్ంహి విశ్వతోముఖ
 విశ్వతః పరిభూరసి | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ద్విహో నో విశ్వతోము
 ఖాతి నావేసపరయ | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | సప్తస్సిన్ధు మివ నావ
 యాఽతి * పర్వాప్వస్తయే | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ఆపః ప్రవణా
 దిపయ తీరప్రాస్మగ్న్యస్తతామఘమ్ | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | ఉద్వనా
 దుత్కానీవాప్రాస్మగ్న్యస్తతామఘమ్ | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ | అననాయ
 ప్రిమోదాయ పుతరాదాగ్ంస్వాన్తహన్ | అపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ |
 ననైతత్ప్రి ప్రమాయతే గౌత్వః పురుషః సశుః | యప్రేదంబ్రహ్మ
 క్రియతేః రిధిర్దీవనాయ కమపస్తశ్శోశుచద్రఘమ్ || ౨౬ ||

అఘుఘుం చత్వారిచ || ౧౧ ||

అపస్తశ్శామ యువతిమాచరన్తిం మృతాయ శ్రేవాంసరిణీయమా
 నామ్ | అన్ధేనయాతమసా ప్రాప్యతాఽసి ప్రాచీమవాచీమప్రయన్నరి
 ష్టే | మయైతాం మాగ్ంస్తా భియమాణా దేవీవతి పితృలోకం
 యదైసి | విశ్వవారా నభస్తా సంవయన్త్యుభానోలోకౌ పయనాఽఽ
 వృణీహి | రయిస్తామగ్నిం మధుమస్తమూర్తిగా మూర్ధస్సస్తం *త్వాప
 య సోప్తసగ్ం సదేమ | సగ్ంరయ్యాసము వర్చస్తాసచస్వానస్వస్తయే |

*పరుషా. *స్వస్తం.

యే జీవా యేచ మృతా యేజాతయేచ జన్త్యాః । తేభ్యోఽమృతస్యధార
యితం మధుధారాప్యస్తతీ । మాతా ద్రుదాణాం దుహితా వసూ
నాగ్ం సప్తసాఽఽదిత్యానామమృతస్యనాభిః । పృథువోచంచీకీతుసై
జనాయ మాగామనాగ్రామదితిం వధిష్ఠ । పితౄనాచకం తృణాన్యత్తు ।
ఓముఞ్స్సృజత ॥ ౧౮ ॥

నదిష్ఠ ద్వేచ ॥ ౧౯ ॥

ప్రరైయువాగ్ంస్తం ప్రవిద్యాన్యవ సన్యాభ్యావపుధ్వాన్వజో
భాగోయ్యువై చతుశ్చత్వారిగ్ంశద్య ఏతస్య త్వత్పశ్చ పృథేతువై
దంతే నాకేసుప్తణం యాతేయే యధ్యన్తే తప్తసాఽశ్మచ్ఛత రేవతీ
స్సగ్ం రభధ్యమృషావిగ్ంశతిర్యం తే యత్త ఉత్తిష్టేదం త ఉత్తిష్ఠ
ప్రేహ్యశ్మయద్వా ఉత్వయమయం శ్చవిగ్ం శతిరాయాతున్విగ్ం
శద్వేశ్వానరే తస్మిన్సన్వయమపైతాహూభిర్యజ్య నామఘ్నియా
అదితేపారం ఆ వ్యాయస్వ స్తప్తవిగ్ంశతిరుత్తేతభ్నామ్యక్షీక్షీస్తేభ్యగి
పృథివి మఙ్గోతాపరంమేళగ్మగిపృథివ్యా అస్తరిత్వస్య ద్వాత్రిగ్ంశద
పుష్పవానసా దశశతదశైతాస్తే తేదిశస్సవాఽదమశ్మన్విగ్ంశతిరా
రోహత తనువైక్రూరం చకారపుసమ్మూత్యవై మానోసు గాద్ధృహ
ఇమా నారీగిపరి త్రయోవిగ్ంశతిరస సస్సుత్యక్షియా ప్రయదృన్విష్కగి
ప్రయవగ్గిగిప్రయతై అగ్నేత్వగ్ంహి ద్విష్టస్సవస్సిన్ధుమాఽగి ప్రక్షణ
దుష్టునాదాన్తనాయ సవైతత్త్రి యత్యైదం చతుర్విగ్ంశతిరస శ్శామా
మృహి ద్వాదశద్వాదశ ॥ ౧౯ ॥

సరైయుచాగ్ం సమాయాత్వైతాస్తే సప్తవిగ్ంశతిః ॥ ౨౭ ॥
 సంత్యాసిచ్చామియజమా ప్రజామాయుధానంచ ॥
 ఓంశాన్తి శాన్తిశాన్తిః ॥ హరిః ఓమ్ ॥
 సుమజ్జలీరియం సధూరిమాగ్ం సమేతపశ్యతాసాభాగ్యమస్యై
 దత్వా యాగాస్తం వివరేతన ॥ హరిః ఓమ్ ॥

ఇతి పితృమేధ స్సమాప్తః.

శ్రీ
తైత్తిరీయోపనిషత్ .

—(:)—

శీ టా వ ల్లి .

శంస ఇ త్యాది శ్వాంతిః.

హరిఃఓమ్॥ శంసోమిత్రశ్శంసరుణః॥ శంసోభవత్వర్తమా॥ శంస
ఇన్ద్రోబృహస్పతిః॥ శంసోవిష్ణురురుక్రిమః॥ సమోబ్రహ్మణే॥ సమస్తే
వా యోత్వమైవప్రత్యక్షం బ్రహ్మసి॥ త్వమైవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మవది
ష్యామి॥ ఋతం వదిష్యామి॥ సత్యం వదిష్యామి॥ తన్నామవతు॥ తస్వ
క్తారమవతు॥ అవతుమామ్॥ అవతు నక్తారమ్॥ ఓంశాంతి శ్వాంతి
శ్వాంతిః॥ ౧ ॥

శీ టాం వ్యాఖ్యాన్యాయః॥ వణాస్స్వరః॥ మాతాబలమ్॥ సామ
సంతానః॥ ఇత్యుక్త శ్శీ టాధ్యాయః॥ ౨ ॥

శీ టాం పంచ ॥ ౨ ॥

సహసౌయశః॥ సహసౌ బ్రహ్మసర్పసమ్॥ అథాతస్సగంహితా
తాయా ఉపనిషదం వ్యాఖ్యాన్యాయః॥ పంచస్వధికరణేషు॥ అధిలోక
మధిశ్చైతీషమధివిద్యమధిప్రజమధ్యాత్మమ్॥ తా మహాసగంహితా
ఇత్యాచక్షుతే॥ అథాధిలోకమ్॥ పృథివీపూర్వసంపదమ్॥ ద్యౌరుత్తర
రూపమ్॥ ఆకాశస్సద్ధిః॥ ౩ ॥ వాయుస్సద్ధాసమ్॥ ఇత్యధిలోకమ్॥

అథాధి జ్యోతిషమ్ । అగ్నిగిపూర్వరూపమ్ । ఆదిత్య ఉత్తరరూపమ్ ।
 ఆశ్వినస్థిః । వైద్యుశస్సన్ధానమ్ । ఇత్యధిజ్యోతిషమ్ । అథాధివిద్యమ్ ।
 ఆచార్యగిపూర్వరూపమ్ ॥ ౪ ॥ అస్తే వాన్యత్తరరూపమ్ । విద్యాప్రస్థిః ।
 ప్రవచనగ్ం సన్ధానమ్ । ఇత్యధివిద్యమ్ । అథాధిప్రజమ్ । మాతాపూర్వ
 రూపమ్ । పితౄత్తర రూపమ్ । ప్రజాప్రస్థిః । ప్రజననగ్ం సన్ధానమ్ ।
 ఇత్యధి ప్రజమ్ ॥ ౫ ॥ అథాధ్యాత్మమ్ । అథరాహనుగి పూర్వరూపమ్ ।
 ఉత్తరాహనురుత్తర రూపమ్ । వాక్ప్రస్థిః । జహ్వసన్ధానమ్ । ఇత్యధ్యా
 త్మమ్ । ఇతీమామహాసగ్ం హితాః । యపవమేతా మహాసగ్ం హితా
 వ్యాఖ్యాతావైద । సద్ధీయతే ప్రజయా ప్రశుభిః । బ్రహ్మవర్చసేనాన్నా
 ద్యేన సువగేణ లోకైః ॥ ౬ ॥

సన్ధిరాచార్యగిపూర్వ రూపమిత్యధిప్రజం లోకైః ॥ ౩ ॥

యశ్చస్ససామృతభా విశ్వరూపః । ఛన్దోభ్యాఽధ్యమృతాభ్యంబ
 భూవ । సమేన్ద్రో మైధయాస్పృణోతు । అమృతస్యదేవ ధారణోభూ
 యాసమ్ । శరీరంమై విచర్షణమ్ । జిహ్వమైమఘుత్తమా । కణాణ
 భ్యాం భూరివిత్రువమ్ । బ్రహ్మణగి క్షోశోసిమైధయాపిహితః । శ్రుతంమే
 గోపాయ । అవహన్తి వితన్వానా ॥ ౭ ॥ కుర్వాణాచీరమాత్మనః । వా
 నాగ్ంసి మమగావశ్చ । అన్నపానేచనర్వదా । తతోమైశ్రియమావహా ।
 లోమశాం ప్రశుభిప్సహస్వాహా । ఆమాయన్తు బ్రహ్మచారిణస్సాహా ।

* విమాయన్తు బ్రహ్మచారిణ స్సాహా । ప్రమాయన్తు బ్రహ్మచారిణస్సాహా
 * విమాయన్తివైత్యాది వాక్యచతుష్టయం ద్రావిడైర్న సత్యతే.

॥ శమా॑యన్తు॒ బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వి॑హం॒ | శమా॑యన్తు॒ బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వి॑
 హం॒ || ౧౭॥ యశో॑ఽశే॒ఽసాని॑స్వాహం॒ | శ్రేయో॑ఽవస్య॒సో॒ఽసాని॑స్వాహం॒ |
 తంత్యా॑భగ్న ప్ర॒పశా॑నిస్వాహం॒ | సమా॑భగ్నప్ర॒విశ॑స్వాహం॒ | తస్మి॑న్తస్మా
 ప్ర॒శాభే॑ | నిభ॑గ్నా॒హం త్వయి॑యజ్ఞేస్వాహం॒ | యథా॑ఽఽప్ర॒ప్రవ॑తా
 యన్తి॒ | యథా॑మా॒నా ఆహ॑రమ్ | ఏ॒వం మాం బ్రహ్మ॑చారిణః॒ | ధా
 త్రాయన్తు॒స్వర్వస్సాన్వి॑హం॒ | స్త్రీ॒వైశో॒స్తిప్ర॑మాభా॒ప్రమా॑పద్యన్వ ॥ ౧౮ ॥

+ వి॒త్త్వానా॑ శమా॑యన్తు॒ బ్రహ్మ॑చారిణ॒స్సాన్వి॑హం॒ ధా॒త్రాయన్తు॒
 స్వర్వస్సాన్వి॑హం॒కంచ ॥ ౧౯ ॥

భూర్భువస్సువరితి॒వా ఏ॒తాస్తి॒గా) వ్యాహృ॑తయః॒ | తా॒నాము
 వాన్వై॒ తాంచ॑తు॒శీఁమ్ | మా॒హవ॑మన్త్య॒ప్రవే॑దయతే॒ | మహా॑ఇతి॒ |
 తద్భృ॑హ్మస॒ ఆత్మా॑ ఆశ్లా॒ప్రన్యా॑జేవతాః॒ | భూరి॑తి॒వా ఆయన్తో॑కః॒ |
 భువ॑ ఇత్యన్త॒శీఁమ్ | సు॒వరి॑త్యసౌ॒త్రోకః॑ ॥ ౧౦ ॥ మహా॑ ఇత్యాదిత్యః॒ |
 ఆద్ర॑త్యేన॒వావస॑ర్వే॒ లోకా॑మహీ॒యన్తే॒ | భూరి॑తి॒వా ఆగ్నిః॑ | భువ॑ ఇతి
 వాయుః॒ | సు॒వరి॑త్యాదిత్యః॒ | మహా॑ ఇతి చ॒న్ద్రమా॑ | చ॒న్ద్రమ॑సా॒వావ
 సర్వా॑శ్చ జ్యోతి॒గ్ంస్తి॒ మహీ॑యన్తే॒ | భూరి॑తి॒వా ఋచః॑ | భువ॑ ఇతి
 సా॒మాని॑ | సు॒వరి॑తి॒యజ్ఞాగ్ం॑పి ॥ ౧౧ ॥ మహా॑ ఇతి॒బ్రహ్మ॑ | బ్రహ్మ॑ణా॒వావ
 సర్వే॑వేదామహీ॒యన్తే॒ భూరి॑తి॒ వైశ్రా॑ణః॒ | భువ॑ ఇత్యచానః॒ | సు॒వరి॑తి
 వ్యాసః॒ | మహా॑ ఇత్యన్నమ్ | అన్నే॒న॒వావస॑ర్వే॒ ప్రా॑ణామహీ॒యన్తే॒ |
 తా॒వా ఏ॒తాశ్చ॑త్రప్రశ్నస్సుర్గా॒ చత॑సో॒శ్చత్రో॑వ్యాహృతయః॒ | తా॒యో

వి॒త్త్వానా॑ వి॒త్త్వాహం॒ చ॒న్ద్రచ॑ ఇతి॒దావి॑డానాం పాఠః.

వే॑న । నవే॑న బ్రహ్మ । సర్వే॑న్మై దై॒వా బలి॑నూనహన్తి ॥ ౧౨ ॥

అ॒పాలోకో॑ య॒హగ్ని॑ః సై నై॒వ ద్యే॑చ ॥ ౧౩ ॥

స॒య ఏ॒హోఽస్త॑ర్ హృద॒య ఆ॒కాశః॑ । త॒స్మిన్న॑యం పు॒రుషో॑
మ॒నోమ॑యః । అ॒మృ॒గోహి॑ర॒ణ్యయః॑ । అ॒న్తరే॑ణ తా॒లుకే॑ । య॒ప్రవ॑
స్స॒స ఇ॒వాప్ర॑బన్ము॒తే । సే॒స్త్రియో॑నిః । యతా॒సాకే॑తాన్తో వి॒వవ॑తే ।
ప్ర॒పాహ్య॑ శీ॒ర్షక॑పా॒తే । భూ॒రి॒త్యగ్నా॑ ప్ర॒తితి॑ష్ఠతి । భ॒వ ఇతి॑
వా॒యా ॥ ౧౩ ॥ సు॒రత్యా॑ది॒త్యే । మ॒హ ఇతి॑ బ్రహ్మ॒ణి । ఆ॒హ్నితి॑
స్యా॒రాజ్య॑మ్ । ఆ॒హ్నితి॑మ॒సస్ప॑తిమ్ । వా॒క్మతి॑శ్చ॒తస్ప॑తిః । శో॒త్ర
ఽతి॑ర్వి॒జ్ఞాన॑పతిః । వ॒తి త్ర॒తో భ॑వతి । ఆ॒కాశ॑శరీ॒రం బ్ర॒హ్మ । స॒త్యాశ్చ
ప్రా॒ణా॒రామం॑మన॒తస్ప॑తిమ్ । శా॒న్తిస॑మ్మ॒త్తమ్మ॑తిమ్ । ఇతి॑ ప్రా॒చీన॑
యోగ్యో॑పాస్య ॥ ౧౪ ॥

వా॒యాన॑మృ॒తమే॑కం చ ॥ ౧౫ ॥

స్త్రీ॒త్యస్త్రీ॑రి॒త్యం ద్యా॒దేశో॑ఽవా॒న్తర॑ది॒శాః । అ॒గ్నిర్వా॑య
రా॒దిత్యై॑స్త్రి॒నానా॑త్యా॒ణి । ఆ॒ప ఓ॒షద॑యో ప॒నస్ప॑తియ ఆ॒కాశ॑
ఆ॒త్మా । ఇ॒త్యధి॑భూ॒తిమ్ । అ॒థాధ్యా॑త్మమ్ । ప్రా॒ణోవ్యా॑నోఽపా॒న
ఉ॒ద్రాస॑స్స॒మాసః॑ । చ॒క్షుశ్శ్రో॑త్రిం మ॒నోవా॑క్త్వక్ । * చ॒ర్మపూ॑గ్ం
స॒గ్ం సా॒వాఽస్థి॑న॒జ్ఞా । ఏ॒తద॑ధి॒వైధా॑య॒ఋషి॑ర॒వౌచ॑త్ । పా॒జ్ఞం
వా ఇ॒దగ్ం సర్వ॑మ్ । పా॒జ్ఞైవ పా॒జ్ఞగ్ంస్ప॑ష్టో॒తీతి॑ ॥ ౧౬ ॥

* చ॒క్షుశ్శ్రో॑త్రింమ॒నోవా॑క్ । త్వ॒చ్ఛర్మ॑పూ॒గ్ంస॒గ్ంసా॒వాఽ
స్థి॑మ॒జ్ఞా । ఇతి॑ ద్రావి॒డాగి పరి॑న్తి.

సర్వమేకం చ ॥ ౭ ॥

ఓమితి బ్రహ్మ । ఓమిత్రైవిన్సంసర్జమ్ । ఓమిత్యైతదనుకృతిహ
స్తనా అప్యశానయేత్యాశానయన్తి । ఓమితి సామాని గాయన్తి ।
ఓం శోమితి శస్త్రాణి శగ్ంసన్తి । ఓమిత్యధ్వర్యుఃప్రతిగ్రం ప్రతిగృ
ణాతి । ఓమితిబ్రహ్మ ప్రసాది । ఓమిత్యగ్ని హోతాత్రి మనుజానాతి ।
ఓమితి బ్రాహ్మణఃప్రవక్ష్యన్నాహు బ్రహ్మోపాషన్తీతి బ్రహ్మైవో ।
పాషన్తి ॥ ౧౬ ॥

ఓందశ ॥ ౮ ॥

ఋతం చ స్వాధ్యాయ ప్రవచనైచ । సత్యం చ స్వాధ్యాయప్రవ
చనైచ ; తపశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । దమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచ
నైచ । శమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । అగ్నయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచ
నైచ । అగ్ని హోతాత్రిం చ స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । అతిథయశ్చ స్వాధ్యాయ
ప్రవచనై చ । నూనుషం చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । ప్రజా చ
స్వాధ్యాయప్రవచనైచ । ప్రజసశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । ప్రజాతిశ్చ
స్వాధ్యాయప్రవచనై చ । సత్యమితి సత్యవచారాద్భీతిరః । తప ఇతి తపా
నిత్యం పాపప్రిప్తిః । స్వాధ్యాయప్రవచనై ఏవేతి నాకోమాద్యల్యః । తద్ధి
తప స్తద్ధి తపః । ౧౭ ॥

ప్రజా చ స్వాధ్యాయప్రవచనై చ షట్పు ॥ ౯ ॥

అహంవృక్షస్య రేణవా । క్షీతిః క్షిప్తమంగిరేవ ఋద్ధ్యోపవిత్రో
నాజినీవ స్వమృతమస్మి । ద్రవిణగ్ంసంసర్జమ్ । సుమేధా అమృతా
క్షీతిః । ఇతి త్రిశజ్జోవేదానుసంచసమ్ ॥ ౧౮ ॥

అహం పట ॥ ౧౦ ॥

వేదమునూచ్యచార్యోఽన్తైవాసి నమనుశ్చాస్తి । సత్త్వం వద ।
 ధన్వంచర । స్వాధ్యాయాన్మాప్రమదః । ఆచార్యాయప్రియంధనమా
 హృత్య ప్రజాతన్తుంమావ్యవచ్ఛేధీని । సత్యాన్నప్రమదితవ్యమ్ । ధర్మాన్న
 ప్రమదితవ్యమ్ । కుశలాన్న ప్రమదితవ్యమ్ । భూత్యైవ ప్రమదితవ్యమ్ ।
 స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యమ్ ॥ ౧౦ ॥ దేవపితృకార్య
 భ్యాం నప్రమదితవ్యమ్ । మాతృదేవోభవ । పితృదేవోభవ । ఆచార్య
 దేవోభవ । అతిథిదేవో భవ । యాశ్శనవద్యాని కర్మాణి । తానిసే
 వితవ్యాని । నో ఇతరాణి । యాశ్శస్మాకగ్ంసుచరితాని । తానిత్వయో
 పాస్త్యాని ॥ ౧౧ ॥ నో ఇతరాణి । యే కేచాస్మచ్ఛ్రీయాగ్ంసో బ్రాహ్మ
 ణాః । తేహంత్యయాఽఽసనే నప్రశస్యంతవ్యమ్ । శ్రీధ్యయాదేయమ్ ।
 అశ్రీధ్యయాదేయమ్ । శ్రీయాదేయమ్ । హియాదేయమ్ । భియాదే
 యమ్ । సంవిదాదేయమ్ । అథ యది తేకర్మవిచిత్రానావృత్తవిచి
 క్థానాస్యాత్ ॥ ౧౨ ॥ యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సంఘశిషః । యుక్తా
 ఆయుక్తాః । అలూక్షాధర్మకామాస్సుయః । యథాతే తత్రవత్కైరణ ।
 తథాతత్ర వత్కైరణాః । అథాభ్యాఖ్యాతైషు । యేతత్రబ్రాహ్మణాస్సం
 ఘశిషః । యుక్తా ఆయుక్తాః । అలూక్షాధర్మకామాస్సుయః । యథాతే
 తేషువత్కైరణతథాతేషు వత్కైరణాః । ఏష ఆదేశః । ఏష ఉపదేశః ।
 ఏషావేదోపనిషత్ । ఏతదనుశ్చాసనమ్ । ఏవముపాసితవ్యమ్ । ఏవము
 చైతదుపాస్యమ్ ॥ ౧౩ ॥

స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితస్యం తానిత్వయోపా
స్తాని స్వాత్మేషు వత్తైరన్తస్త్వచ ॥౧౦॥

శంసోమిత్రశృంపరుణః । శంసోభవత్పర్వమా । శంస్త ఇన్ద్రో
బృహస్పతిః । శంసోవిష్ణురురుక్రిమః । సమోబ్రహ్మణే । సమస్తైవాయో ।
త్వమేవప్రత్యక్షంబ్రహ్మసి । త్వమేవప్రత్యక్షం బ్రహ్మవాదిషమ్ । ఋత
మవాదిషమ్ । సత్యమవాదిషమ్ । తస్మామావీత్ । తర్హ్వక్తారమావీత్ ।
ఆవీన్నామ్ । ఆవీద్వక్తారమ్ । ఓంశాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః ॥౨౩॥

సత్యమవాదిషం పఞ్చచ ॥౧౨॥

* శంస్తశ్శేయోగ్ం ప్రహనాయశ్చన్ద్రస్సాం భూస్సయగపృథివ్యోమి
త్యృతం చాహం వేదమనూచ్యంసోద్వాదశ ॥౧౨॥

శంసోమహ ఇత్యాదిత్యోసో ఇతరాణీత్రయోవిగ్ంశతిః ॥౨౩॥

శంసోమిత్రశృంపరుణః । అవతున్తక్తారమ్ ॥

ఓంశాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః హరిః ఓమ్ ॥

తైత్తిరీయోపనిషది ప్రథమగి ప్రశ్నస్సమాప్తః

* ద్రావిడాస్తు అనన్త బ్రహ్మభృగ్వభ్యవల్లీత్రయ విశిష్టవకవవ
ప్రపాఠక ఇత్యాహుః । అతః సత్యమవాదిషంపఞ్చచ ఇత్యస్మాదనన్తరం
సహనావవత్ప్విత్యేతత్ప్రశన్తి.

ఆనందవల్లి.

—:0:—

హరిః ఓమ్॥ సహనావవతు । సహసాభునక్తు । సహవీర్యంకరవా
వహే । జేజిన్వి నావధీతమస్తుమావిద్విషావహే॥ ఓం శాన్తిశాన్తిశాన్తిః॥

ఓమ్ । బ్రహ్మవిదాపాక్షిపరమ్ । తదేషాభ్యుక్తా । సత్త్వ
జ్ఞానమస్తంబ్రహ్మ । యోవేన నిహితంగుహయాం పరమేవ్యోమన్ ।
సోఽశ్నుతే సర్వానామాన్తసమాబ్రహ్మణా విప్రశ్చితేతి । తస్మాద్వా
వ్రతస్మాదాత్మన ఆకాశస్సంభూతః । అకాశాద్వాయుః । వాయోరగ్నిః ।
అగ్నేరాపః । అప్యగిష్ఠగ్నివీ । పృథివ్యా ఓషధయః । ఓషధీభ్యోఽ
న్నమ్ । అన్నాత్పురుషః । సవా ఏషపురుషోఽన్నరసమయః । తస్యేద
మెనశిరః । అయందక్షిణగిప్రక్షుః । అయముత్తరగిప్రక్షుః । అయమాత్మా
ఇదంపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా । తదవ్యేషశ్లోకోభవతి ॥౧॥

అన్నాద్వైప్రజాగిప్రజాయన్తే । యాగికాశ్చేష్ఠగ్నిగ్ంత్రితాః ।
అగ్నోఅన్నేనైవజీవన్తి । అధైవదపియన్త్యన్తః॥ అన్నగ్ం హి భూతా
నాం జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాథ్నవౌషధముచ్యతే సన్వన్తే తేఽన్నమాపు
వన్తి । యేఽన్నం బ్రాహ్మణాసతే । అన్నగ్ం హి భూతానాం
జ్యేష్ఠమ్ । తస్మాథ్నవౌషధముచ్యతే । అన్నాద్భూతానిజాయన్తే ।
జాతాన్యన్నేనవర్ధన్తే । అన్యతేఽత్తిచభూతాని । తస్మానన్నంతదుచ్యత
ఇతి తస్మాద్వావ్రతస్మానన్నరసమయాత్ । అన్యోఽన్తర ఆత్మాప్రాణమ

యః । తేనైషపూణః । సవావషపురుషవిధ ఏవ । తస్య పురుషవిధ
తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యప్రాణ ఏవశిరః । బృహ్మణోదక్షిణగి
ప్రతుః । అపాన ఉత్తరగిప్రతుః । ఆకాశ అత్మా । పృథివీపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా ।
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౨ ॥

ప్రాణందైవా అనుప్రాణన్తి । మనుష్యాగి శశవత్స్వయే । ప్రాణో
హిభూతానామాయుః । తస్మాద్ధన్వా యుషముచ్యతే । సర్వమేవ ప్ర
త్యుర్యన్తి । యేప్రాణం బ్రహ్మైవాపాసతే । ప్రాణోహిభూతానా
మాయుః । తస్మాద్ధన్వా యుషముచ్యత ఇతి । తస్యైషవషశారీర ఆత్మా ।
యగిపూర్వస్య తస్మాద్వా ఏతస్మాత్ప్రాణమయాత్ । అన్యోన్తర ఆత్మా
మనోమయః । తేనైషపూణః । సవావషపురుషవిధ ఏవ । తస్య పురు
షవిధ తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యయజురేవశిరః । ఋక్షిణగి
ప్రతుః । సామోత్తరగిప్రతుః । ఆదేశ ఆత్మా । అధర్వాణ్గిరసగిపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౩ ॥

యతో వాచానివతేనై । అప్రాప్త్య మనసాప్రహ ॥ ఆనన్దంబ్ర
హ్మణోవిద్యావ్ । సవిభేతికదాచనేతి । తస్యైషవషశారీర ఆత్మా । యగి
పూర్వస్య తస్మాద్వా ఏతస్మాత్ప్రాణమయాత్ । అన్యోన్తర ఆత్మావిజ్ఞాప్ర
మయః । తేనైషపూణః । సవావష పురుషవిధ ఏవ । తస్య పురుష
విధ తామ్ । అన్వయం పురుషవిధః । తస్యశ్రద్ధేశిరః । ఋతం దక్షిణగి
ప్రతుః । సత్యముత్తరగిప్రతుః । యోగ ఆత్మా । మహాగిపుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా ।
తదప్యేష శ్లోకోభవతి ॥ ౪ ॥

విజ్ఞానం యజ్ఞంతనుతే | కర్మాణితనుతేఽపిచ | విజ్ఞానం దేవా
స్సర్వే | బ్రహ్మ జ్యేష్ఠముపాసతే | విజ్ఞానంబ్రహ్మ చేద్యేద | తస్మాచ్ఛేన్న
ప్రమాద్యతి | శరీరే పాపమోహిత్యా | సర్వానామాస్థనిమన్నత ఇతి,
తస్యైవవశారీరత్యా | యగి పూర్వస్య | తస్మాద్వా ఏతస్మాద్విజ్ఞాన
మయాత్ | అన్యోఽన్తర ఆత్మోఽన్తరమయః | తేనైవపూర్ణః | సవా
ఏషపురుషవిధ ఏవ | తస్యపురుషవిధతామ్ | అన్వయం పురుషవిధః |
తస్యప్రియమేవశిరః | మోదాదక్షిణగిప్రత్యః | ప్రమోద ఉత్తరగి ప్రత్యః |
ఆనందత్యా | బ్రహ్మపుచ్ఛం సత్తిష్ఠా | తదప్యేవశ్లోకా భవతి ||౧||

అసన్నేవసభవతి | అసన్న్యోహేతివేనచేత్ | అస్మిబ్రహ్మోతి
చేద్వేద | సన్తమేనంతతో విదురితి | తస్యైవవశారీరత్యా | యగి
పూర్వస్య | అథాతోఽనుప్రశ్నః | ఉతావిధ్వానముం లోకంప్రేత్య |
కశ్చిన్గచ్ఛతీ 3 | ఆహూవిధ్వానముం లోకంప్రేత్య | కశ్చిన్గ
మన్నతా 3 ఉ | సాకామయత | బహుస్యాం ప్రజాయేతి | సతపో
తప్యత | సతపస్తప్త్వా | ఇదగ్ంసర్వమన్మజత | యదిదంకించ | తథన్మ
ప్త్వా | తదేవానుప్రవిశత్ | తదనుప్రవిశ్య | సచ్ఛత్యచ్ఛభవత్ |
నిరుక్తం చానిరుక్తంచ | నిలయనంచానిలయనం చ | విజ్ఞానంచావిజ్ఞా
నంచ | సత్త్వంచాసృతంచ సత్త్విమభవత్ | యదిదంకించ | తథన్మ
త్వమిత్యాచక్షుతే | తదప్యేవశ్లోకా భవతి ||౨||

అపద్వాఇదమగ్ర ఆసీత్ | తస్మాన్నై సదజాయత | తదాత్మాన
గ్ం స్వయమకురుత | తస్మాత్తథన్మకృత ముచ్యత ఇతి | యదైవతథన్మకృ

తమ్ । రసో వైసః । రసగ్ం హ్యేవావాయం లభ్యావైఽనన్తీభవతి । కొ
హ్యేవాన్యాత్కరి ప్రాణ్యాత్ । యదేష ఆకాశ ఆసన్తోవన్యాత్ ।
ఏష హ్యేవానన్తయాతి॥ యదా హ్యేవైష ఎతస్మిన్నదృశ్యేనాత్మ్యేన
నిరుక్తేన నిలయనేభయం ప్రతిష్ఠాం విన్దతే । అథసోభయంగతో
భవతి । యదా హ్యేవైష ఎతస్మిన్నుదరమన్తరం క్షుణ్ణతే । అథతస్య
భయంభవతి । తత్త్వేవభయం విదుషోమన్వానస్య । తదప్యేషస్లో
కాభవతి ॥ ౭॥

భీషాఽస్మాద్వాతః పవతే । భీషోదత్తిసూర్యః । భీషాఽ
స్మాదగ్ని శ్చేన్ద్రశ్చ । మృత్యుర్థావతి షణ్మమ ఇతి । సైషాఽనన్తస్య
మీమాగ్ంసాభవతి ॥ యువాన్యాథాస్థు యువాన్ధ్యాయకః । ఆశి
ష్టోవృశిష్టో బలిష్ఠః । తస్యైవం పృథివీసర్వా విత్తస్య పూర్ణా
న్యాత్ । స ఏకోమానుష ఆవ్రతః । * తెయేశతం మానుషా ఆవ్రన్దాః ।
స ఏకో మనుష్య గర్భర్వాణామావ్రన్దః । శ్రోత్రియస్యచాకామహత్తస్య ।
తెయేశతం మనుష్య గర్భర్వాణామావ్రన్దాః । స ఏకో దేవగర్భర్వాణామా
వ్రన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకామహత్తస్య । తెయేశతం దేవగర్భర్వాణా
మావ్రన్దాః । స ఏకః పితౄణాం చిరలోకలోకానామావ్రన్దః । శ్రోత్రియ
స్యచాకామహత్తస్య । తెయేశతం పితౄణాం చిరలోకలోకానామా
వ్రన్దాః । స ఏక ఆజానజానాం దేవానామావ్రన్దః । శ్రోత్రియస్య చాకా
మహత్తస్య । ఛేయేశతమాజానజానాం దేవానామావ్రన్దాః । స ఏకః

* అత్ర మనుష్యపర్యాయేపి—శ్రోత్రియస్య చాకామహ
త్తస్య । ఇతివాక్యం ద్రావిడాగ పఠన్తి.

కమదేవానాం దేవానామాస్తస్య యేకర్మణా దేవానామియన్తి శ్రోత్రి
యస్యచాకామహతస్య తేయేశతం కర్మదేవానాం దేవానామాస్తస్యాః
స ఏకో దేవానామాస్తస్య శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య తేయేశతం
దేవానామాస్తస్యాః స ఏక ఇన్ద్రస్యాస్తస్య శ్రోత్రియస్య చాకామహ
తస్య తేయేశతమిన్ద్రస్యాస్తస్యాః స ఏకో బృహస్పతేరాస్తస్యాః శ్రోత్రి
యస్య చాకామహతస్య తేయేశతం బృహస్పతేరాస్తస్యాః స ఏకః
ప్రజాపతేరాస్తస్యాః శ్రోత్రియస్య చాకామహతస్య తేయేశతం ప్రజా
పతేరాస్తస్యాః స ఏకో బ్రహ్మణ ఆస్తస్యాః శ్రోత్రియస్య చాకామహ
తస్య సయశ్చాయం పురుషే యశ్చాసావాదిత్యే స ఏకః సయ
ఏవంవిత్ అస్మాల్లోకాత్ప్రేత్య ఏతేమన్నమయమాత్మాన ముప సం
క్రామతి ఏతం పాణిమయమాత్మానముప సంక్రామతి ఏతం మనో
మయమాత్మానముప సంక్రామతి ఏతం విజ్ఞానమయమాత్మానముప సం
క్రామతి ఏతమానన్దమయమాత్మానముప సంక్రామతి తదప్యేషశ్లోకో
భవతి ॥౧॥

యజ్ఞోవాచోనివర్తన్తే అపాప్రయమనసాస్తహ ఆనన్దం బ్రహ్మ
ణోవిద్వాన్ సవిభేతి కుతశ్చనైతి ఏతగ్గంహవాస సతపతి కిమహ
గ్గంసాధునాక్షరవమ్ కిమహం పాపమకరవమితి సయఏవం విద్వా
నేతే ఆత్మానగ్గం స్పృణుతే ఉభేహ్యైషవతే ఆత్మానగ్గం స్పృ
ణుతే య ఏవం వేద ఇత్సుననిషత్ * ॥౧॥

* అత్రానువాకాదిబోధకం వాక్యజాతం ద్రావిడై ర్నఘ్యతే
ప్రపాఠకస్యా సమాప్తత్వాత్ ॥

సహనావవతు । సహసౌభునశ్చ । సహవీర్యం కరవావహై ।
తైజ్ఞివావధీతమస్తుచూవిద్విషావహైః । ఓం శాన్తిశాన్తిశాన్తిః॥

బ్రహ్మవిదిదమయమిదమెకవిగ్ంశతీరన్నాదన్నరప్రమయాత్సా
జోవ్యానోపాస ఆకాశగపృథివీపుచ్చగ్ంషడ్విగ్ంశతిగి ప్రాణయజ్జర్
ఋశ్సామాదేశోఽథన్వాజీరసగిపుచ్చుంద్వావిగ్ంశతీర్యతశ్శ్చిధతగ్ం
సత్త్వం యోగోమహూఽష్టాదశ విజ్ఞానం ప్రియం మోదగి ప్రమోద
ఆనన్యో బ్రహ్మపుచ్చుం ద్వావిగ్ం శతీరసన్నైవాథాష్టా విగ్ంశతీరప్రథ్నో
డశ భీషాఽస్త్రాన్మానుషతో మనుష్యగర్భర్వాణాం దేవగర్భర్వాణాం పితృ
ణాం చిరలోకలోకానానూజానజానాం కర్మదేవానాం యెకమణా
దేవానామిన్ద్రీన్ద్ర్య బృహస్పతేగిప్రజాపతేగిహృణ స్సయశ్చ సంక్రా
మత్యేకపక్షాశద్యతగి కుతశ్చనైతమేకాదశవస॥౯॥బ్రహ్మవిష్ణవ ॥౯॥

హరిః ఓమ్॥ ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది

ద్వితీయగిప్రశ్న సమాప్తః.

భృగువల్లి.

హాః ఓమ్॥ భృగుర్వై వారుణిః । వరుణం పితరముపససార ।
అధీహి భగవౌ బ్రహ్మతీ । తస్మాత్తతోష్ఠీవాచ । అన్నప్రాణంచక్షు
శ్శోత్రం మనోవాచమతి । తగ్ంహూవాచ । యతో వా ఇమాని
భూతాని జాయంతే । యనజాతాని జీవంతి । యత్రయస్త్వభిసంవిశంతి ।
తద్విజ్ఞానస్య । తద్బ్రహ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా॥౧॥

అన్నం బ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । అన్నాఞ్ఞైవ ఖల్వీమాని భూ
తాని జాయంతే । అన్నేన జాతాని జీవంతి । అన్నం ప్రయస్త్వభిసంవిశ
ంతి । తద్విజ్ఞాయ పునరేవ వరుణం పితరముపససార । అధీహి భగవౌ
బ్రహ్మతీ । తగ్ంహూవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య । తపోబ్ర
హ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా॥౨॥

ప్రాణోబ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । ప్రాణాఞ్ఞైవ ఖల్వీమాని భూ
తాని జాయంతే । ప్రాణేన జాతాని జీవంతి । ప్రాణం ప్రియస్త్వభిసం
విశంతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముప ససార । అధీహి
భగవో బ్రహ్మతీ । తగ్ంహూవాచ । తపసా బ్రహ్మ విజ్ఞానస్య । తపో
బ్రహ్మతీ । సతపాతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౩॥

మనో బ్రహ్మతీ వ్యజానాత్ । మనసోహ్యైవ ఖల్వీమాని భూతా
ని జాయంతే । మనసా జాతాని జీవంతి । మనఃప్రయస్త్వభిసంవిశంతి ।
తద్విజ్ఞాయ । పునరేవ వరుణం పితరముపససారి । అధీహి భగవో ।

బ్రహ్మేతి తగ్ం హూవాచ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞానస్య తపో బ్రహ్మేతి
సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౪॥

విజ్ఞానం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । విజ్ఞానార్థేన ఖల్విమాని
భూతాని జాయంతే । విజ్ఞానేన జాతాని జీవంతి । విజ్ఞానం ప్రయన్త్యభి
సం విశంతి । తద్విజ్ఞాయ । పునరైవ వరుణం పితరముపససార । అధీహి
భగవో బ్రహ్మేతి । తగ్ం హూవాచ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞానస్య తపో
బ్రహ్మేతి । సతపోతప్యత । సతపస్తప్త్వా ॥౫॥

ఆపస్తంబ బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్ । ఆపస్తంబార్థేన ఖల్విమాని భూతా
ని జాయంతే । ఆపస్తంబేన జాతాని జీవంతి । ఆపస్తంబం ప్రయన్త్యభిసం విశ
ంతి । సైమాధాగ్రాహి వారుణే విద్యా । సైమే ప్ర్యామన్వతి స్థితా ।
యత్నం వేదప్రతిత్తిమ్ । అన్న వాసన్నా దోభవతి । మహాన్భవతి స్త్ర
జయూశుభీర్బ్రహ్మవర్చసేన । మహాన్భు-ర్యై ॥౬॥

ఆపస్తంబం ససిద్ధ్యాత్ । తద్వ్రతమ్ । ప్రాణోవాఅన్నమ్ । శరీర
మన్నాదమ్ । ప్యాణేశరీరం పృతిష్ఠితమ్ । శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్ఠితః । తదే
తదన్నమన్నై సృతిష్ఠితమ్ । సయత్తదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం వేదప్రతి
త్తిమ్ । అన్న వాసన్నా దోభవతి । మహాన్భవతి స్త్రజయూశుభీర్బ్రహ్మ
వర్చసేన । మహాన్భు-ర్యై ॥౭॥

అపస్తంబం సహచరత । తద్వ్రతమ్ । అపోవాఅన్నమ్ । జ్యోతిర
న్నాదమ్ । అస్మిన్ జ్యోతిః ప్రతిష్ఠితమ్ । జ్యోతిర్యావప్రతిష్ఠితాః । తదేత
దన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితమ్ । సయత్తదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం వేదప్రతి

తిష్ఠతి । అన్నవానన్నాదోభవతి । మహాన్భవతిప్రజయాప్రశుభిర్భృ
హ్నవర్చసేన ! మహాన్మీర్యా ॥ ౮ ॥

అన్నం బహుకుర్వీత । తద్వృతమ్ । ప్రృథ్వీవాఅన్నమ్ । ఆకా
శోఽన్నాదః । ప్రథివ్యామాకాశఃప్రతిష్ఠితః । ఆకాశేప్రృథ్వీప్రతిష్ఠి
తా । తనైతదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితమ్ । సయతదన్నమన్నై ప్రతిష్ఠితం
వేదప్రతిష్ఠితః । అన్నవానన్నాదోభవతి । మహాన్భవతి ప్రజయాప్రశు
భిర్భృహ్నవర్చసేన । మహాన్మీర్యా ॥ ౯ ॥

నకంచనవసతోప్రత్యాచక్షీత । తద్వృతమ్ । తస్మాద్యయా
కయాచవిధయా బహ్వాన్నం ప్రాప్నుయాత్ । అరాధ్యస్తాఅన్నమిత్యా
చక్షతే । ఏతద్వై ముఖతోఽన్నగ్ం రాధమ్ । ముఖోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । ఏతద్వై మధ్యోఽన్నగ్ం రాధమ్ । మధ్యోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । ఏతద్వై అస్తోఽన్నగ్ం రాధమ్ । అస్తోస్తాఅన్నగ్ం
రాధ్యతే । యవం వైద । క్షేమఞ్జితవాచి । యోగక్షేమఞ్జితప్రాణా
ప్రానయోః । కమోతిహస్తయోః । గతిరితి ప్రాదయోః । విముక్తిరితి
ప్రాచూ । ఇతిమానుషీన్నమాజ్ఞాః । అశదైవః । తృప్తిరితివృష్టాః । బల
మితివిద్యుతి । యశఞ్జితప్రశుభు । బ్యోధిరితినక్షత్రైః । పృజాంకరమృత
మానస్త ఇత్యుపాసే । సర్వమిత్యాకాశే । తత్ప్రతిష్ఠేత్యుపాసేత । ప
రిష్ఠావాప్నోవతి । తన్నహ ఇత్యుపాసేత । మహాన్నవతి । తన్నన ఇత్యు
పాసేత । మానవాన్నవతి । తన్న మఞ్జిత్యుపాసేత । నిమ్యస్తేఽస్మైకా
మాః తద్భృహ్నైత్యుపాసేత । బృహ్నవాప్నోవతి । తద్భృహ్నాణాంవిమరఞ్జ

త్యుపాసీత । పర్యేణ మిమన్తే ద్విషన్తస్పతన్తాః । పరియేప్రియా
 భాత్రవ్యాః । సయశ్చాయం పురుషే । యశ్చాసావాదిత్యే । స ఏకః ।
 సయవన్తంవిత్ । అస్మాగ్లోకాత్ప్రైత్యవీతమన్నమయమాత్మానముపసం
 క్రమ్య । ఏతంప్రాణ మయమాత్మానముపసంక్రమ్య । ఏతంమనోమయ
 మాత్మానముపసంక్రమ్య । ఏతంవిజ్ఞానమయమాత్మానముపసంక్రమ్య ।
 ఏతమానన్దమయమాత్మానముపసంక్రమ్య । ఇమాన్లోకాన్కామామాన్షీ
 కామరూప్యమన్తంచరన్ । ఏతథ్నామగాయన్తాస్తే । హా 3 పుహా
 3పుహా 3వ । అహమన్నమహమన్న మహమన్నమ్ । అహమన్నా
 దోఽ అహమన్నాదోఽ అహమన్నాదః । అహగ్ం శ్లోక్కృదహగ్ం
 శ్లోక్కృదహగ్ం శ్లోక్కృత్ । అహమస్మిప్రశమహ ఋతా 3 స్త్య ।
 పూర్వం దేవేభ్యో అమృతస్యనా 3 భాన్తు । యోమాదదాతి స ఇదే
 వమా 3 వాః । అహమన్నమన్న ముదస్తమా 3 ద్మి । అహం
 విశ్వం భువన్తమభ్యభవామ్ । సువన్తజ్యోతిః । య ఏవంవేన ఇత్యుప్త
 నిషత్ ॥ ౧౦ ॥ సహనావవతు । సహసాభువక్తు । సహవీర్యం కరనా
 నహై । తైజస్వినావదీతమస్తు మా విద్విషా వహై । ఓశాన్తిశ్శాన్తి
 శ్శాన్తిః ॥

భృగుస్త్రయో దశాన్నం ప్రాణోమనోవిజ్ఞాన మితి విజ్ఞానం
 ద్వాదశద్వాదశాన్తన్తో దశాన్నం సన్నిత్యా దన్నం సపరిచక్షీతాన్నం
 బ్రహ్మమపీతపుథి వ్యాకాశ ఏకాదశైకాదశనకంచ వైక పక్షి
 దశ ॥ ౧౦ ॥ హ ౯ః ఓమ్ ॥

ఇతి తైత్తిరీయోపనిషది తృతీయగ్రంథే సమాప్తః.

నా రా య ణ సా ర మ్భః.

హరిః ఓమ్ || సహనావవతు | సహనాభవక్తు | సహనీర్యం
కరవావహే | శైజస్వినానావధీతమస్తు మావిద్విషాననై || ఓం శాన్తి
శాన్తి శాన్తి || హరిః ఓమ్ ||

అమృత్యుపారే భువనస్యమధ్యే నాకస్యప్రప్తే మహతోమహీ
యా | శ్రుక్రొజ్యోతీంషి సమచుప్రవిప్యః పృజాపతిశ్చ రతిగర్భే
అస్త్యః | యస్మిన్నిదగ్ంసంచ విచైతినర్వం యస్మిన్నైవా అధివిశ్వేని
ప్రేదుః | తదేవభూతం తద్భువ్వమాఇదంతదత్తే పరమేవ్యోమమ్ |
యేనా ప్రృతంఖంచదివం సుహించ యేనాదిత్యస్తపతితేజసాభా
జసాచ | యమస్తస్సముదేకవయోనయస్మి యదక్షిరే పరమేప్రజాః |
యతఃప్రసూతా జగతఃప్రసూతీ శోయేన వాన్యచస్తర్జభూమ్యామ్ |
యదోపధీభిఃపురుషాస్తుశూగ్ శ్చ వివేశభూతాని చరాచరాణి అతః
పరం నాన్యదణీయసగ్ంహి పరాత్పరం యన్మహామహాన్తమ్ |
యదేకమవ్యక్త మనన్తరూపం విశ్వం పురాణం తమనః పరస్తాత్ ||
౧ || తదేవతకం తనునత్త్వమాహు సదేవ బ్రహ్మపరమంకవీనామ్ |
ఇష్టాపూతకం బహుధాజాతం జాయమానం విశ్వంబిభత్తి భువ
నస్యనాభిః | తదేవాగ్ని స్తద్వాయుస్తథ్సూర్యస్తదుప్రస్రమాః ||
తదేవశుక్రిమమృతం తద్బ్రహ్మ తదాపససప్రజాపతిః | సర్వేనిమే

హజ్జీరే విద్యుతః పురుషాదధి । కలాముహూతాః కాష్ఠాశ్చ
 హూరాతాశ్చ సర్వశః । అథామసామాసాముతవస్సంవత్సరశ్చ
 కల్పన్తామ్ । సతపః పృథుః శ్రేష్ఠేషు మేలన్త రిక్షమగ్నోసువః । నై నమూ
 ర్ధ్వం నన్యైశ్చ సమధ్యే పరిజగ్రిభత్ । సతస్యైకేనైవ సతస్య నా
 మమహద్యశః ॥ ౧ ॥ ననందృశేతిష్ఠతి యాపమస్య సచక్షుషాపశ్యతి
 కశ్చనై నమ్ । హృదామనీషామనసాభిప్రాయవనం పిమరమృతా
 నైభవన్తి । అద్యస్సమూభతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యప్టే । ప్రషహిదేవః
 ప్రదిశోఽను సర్వాః పూర్వోహిజాతస్య ఉగ్రే ఆస్తాః సవిజాయమా
 నస్సజనిష్య మాణః పత్యజ్ఞాః స్థిమతి విశ్వతోముఖః । విశ్వతశ్చ
 త్సురుతవిశ్వతో ముఖో విశ్వతో హస్తక్షతవిశ్వత స్పాత్ । సంబ్రా
 హ్మభ్యాం నమత్తి సావతత్తైర్వావాప్సద్విజరయన్తవఃకః । వేస
 స్తత్పశ్యన్వశ్వాభువనాని విద్వాన్ యత్రవిత్స్వం భవత్యేకనీశమ్
 యస్మిన్ని దగ్ంసంచవి చైకగ్ంస ఓతః పోతశ్చనిభుప్రిజానుః । పత
 ద్వాచే అమృతం నువిద్వా స్థస్థర్వానామ సిహితంగుహాసు ॥ ౩ ॥ త్రీ
 ణిప్రదాని హితాగుహాసు యస్తద్వేద సవితుః సితాఽనత్ । సనోబ
 స్థుజానితాన విధాతా ధామానివేద భువనానివిశ్వా । యత్రవేదా
 అమృతమాన తానాస్తృతీయేధామాస్త్య భ్యైరయన్త । పరిద్యావా
 పృథ్వియన్తి సద్యః పరిటోకాన్పరిదిశః పరిసువః । ఋతస్యతన్తుం విత
 తం విచృత్య తదపశ్యత్తద భవత్ప్రిజానుః । పరిత్యక్తోకాన్పరిత్యజూతాని
 పరిత్యసర్వాః ప్రదిశోదిశశ్చ । ప్రజాపతిః ప్రథమజాముతస్యాత్తనాఽఽ

త్తానమభిసంభూషానదస్తస్వత్తిమద్భుతంప్రియమిద్ద్రస్యకామ్యమ్ | సనిం
మైథామయాసిషమ్ | ఉద్ధీప్యస్వజాతవేదోఽప్రహున్నిర్ఘుతిమమ్ || ౪ ||
ప్రశూగ్ శ్చమహ్య మావహ జీవసంచదిశోదిశ | మానోహిగ్ సీ జ్ఞాత
వేదో గామశ్శ్వం పురుషంజగత్ | అభిభ్రదగ్న ఆగహిశ్చియాగ్ని
పరిపాతయ || పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్యధీమహి
తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హేమహాదైవాయ
ధీమహి | తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హేవశ్చ
త్తుణ్ణాయ ధీమహి | తన్నోదన్తిః ప్రచోదయాత్ | తత్పురుషాయ
సద్ద హే చక్రత్తుణ్ణాయధీమహి || ౫ || తన్నోనన్తిః ప్రచోదయాత్ |
తత్పురుషాయవిద్మ హే మహాసనాయధీమహి | తన్నష్ట్యాఖిః ప్ర
చోదయాత్ | తత్పురుషాయ విద్మ హే సువర్ణప్తయధీమహి | త
న్నోగరుడః ప్రచోదయాత్ | కైదాత్త నాయవిద్మ హే హిరణ్యగర్భా
యధీమహి | తన్నోబ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ | నారాయణాయ విద్మ
హే వాసుదేవాయధీమహి | తన్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్ | వజ్రీన
భాయవిద్మ హేతీక్ష్ణ దగ్ధంస్త్రాయధీమహి || ౬ || తన్నో నారసింహః
ప్రచోదయాత్ | భాస్కరాయవిద్మ హే మహద్భ్యుతిక రాయధీమ
హి | తన్నోఆదిత్యః ప్రచోదయాత్ | వైశ్వానరాయవిద్మ హే లాలీ
లాయధీమహి | తన్నోఆగ్నిః ప్రచోదయాత్ | కౌత్యాయనాయ
విద్మ హే కస్యకుమారిధీమహి | తన్నోదుర్గిః ప్రచోదయాత్ | సహ
స్రపరమాదేవీశతమూలాశతతాఙ్కురానర్వగ్ంహరతు మేషాపందూ

ర్వామస్వప్న నాశనీ కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహ స్తిపరుషఃపరుషఃపరి॥౭॥
 వానోదూర్వై ప్రతను సహ స్రేణశ తేనచ । యశ తేనప్రతనోపి సహ
 స్రేణ విరోహసి తస్యాస్తిదేవీష్ట కేవిధ మహావిమానయమ్ । అశ్వ
 క్రాన్తై రభక్రాన్తై విష్ణుక్రాన్తై నసున్ధరా । శిరసాధారయిష్యామి
 రక్షస్వ నూపదేపదే భూమిధేనుర్ధరణీ లోకధాని । ఉద్భృతాఽ
 సి వరాహేణకృష్టైశ శత భౌహునా మృత్తి కేహనమేవప్రపం యస్య
 మాదుష్కృతం కృతమ్ । మృత్తి కే బృహదత్తాఽసి కాశ్యపేనాభి
 మన్త్రితా మృత్తి కే దేహిమే ప్రష్టిత్వయిసర్వం ప్రతిష్ఠితమ్॥౮॥
 మృత్తి కే ప్రతిష్ఠితే నర్వం తన్తే నిర్ణదమృత్తి కే । తయా హతేనవా
 మేన గచ్ఛామి పరచూంగతిమ్ । యత్యస్త్రధయా మహే తతోన్తో
 అభయకృధి మఘవశ్శాగ్ధివ తన్నఊతయై విద్విషో విమృధోజహ
 స్వస్తిదావిశస్పతివశ్రహావిమృధోవశీ । వృషస్యఃపుర ఏతువస్య
 స్తిదా అభయంకరః । స్వస్తివ ఇన్ద్రోవృద్ధశ్రవా న్స్వస్తిసఃపూషా
 విశ్వవేదాః । స్వస్తివస్తాగ్లోఅష్టనేమిష్వస్తిన్తో బృహస్పతిర్దధాతు
 ఆపాస్తమన్యస్తృపలపథహూ ధునిశ్శిమీ వాఞ్శురుమాగ్ం ఋ
 జీషీ సోమోవిశ్వస్యతసావనాని నార్వాగిన్ద్రం ప్రతిచూనానిదేభుః
 ॥౯॥ బృహజ్జానం ప్రథమం పురస్తాద్విసేను తస్సురువా నైవ ఆవః ।
 సఋగ్నియా ఉప్రమాఅస్య ప్రిమాస్తతశ్చ యోనిమనతశ్చ వివః ।
 స్యోనా పృథివి భవాన్మక్షరానివేశసి । యచ్ఛానశ్శమస్త పృ
 థాః । గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహూషహ్వయై శ్రియమ్ ।
 శ్రీమేభజతు । అలక్ష్మీమేనశ్యతు । విష్ణుముఖా వై దేవాశ్చన్దోభిరి
 యాల్లోకానపజయ్యమభ్యజయన్ ॥ మహాగ్ం ఇన్ద్రో వజ్రబాహు
 ష్టాక్షశీ శర్మయచ్చతు ॥ ౧౦ ॥ స్వస్తి నో పామఘవాకరోతు హన్తుష్టా
 నంయోఽస్మాద్విష్టి । సోమాన్తగ్ం స్వరణం కృణుహి బ్రహ్మణస్సు
 తే క్షీవన్తం యజ్ఞశిజమ్ । శరీరం యజ్ఞశమలం కుసీదం తస్మిన్భీద
 తుయోఽస్మాద్విష్టి । చరణం పవిత్ర్రింవితతం పురాణం యేనపూతస్త
 రతి దుస్కృతాని । తేనపవిత్రేణ శుద్ధేనపూతా అనిపాస్తానురా
 తింతరేమ । సజోమా ఇన్ద్రనగణా మరుద్భిస్సోమం పిబవృత్రహిణ్భా
 ర విద్వాన్ ॥ జహిశత్రూగ్ం రస్తమృధో నుదస్వాభాభయంకృణుహి
 విశ్వతోనః । సుమిత్రాన ఆప ఓషధయస్సన్తు దుష్మిత్రాన్స్తైభూ
 యాసుర్వోఽస్మాద్విష్టియం చనయంద్విష్కః । ఆపోహిష్ఠామయో
 భువస్తాగ్డోజే దధాతన ॥ ౧౧ ॥ మహారణాయచక్షుసే । యోవశ్శ్చి
 వతమోరన స్తస్యభాజయతైహనః । ఉశతీవమాతరః । తస్మాఅరంగ
 మామహో యస్యక్షయాయజన్వథ । ఆపోజనయథాచనః । హిరణ్య
 శృజం వరుణంప్రపద్యేతీథ్ంమే దేహియాచితః । యన్మయాభుక్తమ్
 సాధూనాం ప్రాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః । యన్మైమససానాచాక్రమ్ణా
 వా దుష్కృతం కృతమ్ । తన్న ఇన్ద్రోవరుణో బృహస్పతిస్సవితా చ
 పునస్తు పునఃపునః । నమోఽగ్ంయేఽ పునుతేనమ ఇన్ద్రాయనమో
 వరుణాయ నమోవారుణ్యైనమోఽదభ్యః ॥ ౧౨ ॥ యదపాంక్రూరం

యదపైధ్యం యదశాస్త్రం తదపగచ్ఛతాత్ । అత్యాశనాదతీపానాద్య
 ఛృణోగిత్యుత్తిగ్రహాత్ । తన్నోవరుణారాజా పాణినాహ్యవమక్
 శతు । సోఽహమపాపో విరజోనిముక్తోముక్త కీల్బిషః । నాకస్యపు
 ష్మనూ రుహ్య గచ్ఛే ద్భిహ్న లోకతామ్ । యత్పాపునరుణస్సపునా
 త్వఘమక్షణః । ఇమంమే గజ్జయమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమగ్ం
 నచతా పరుష్ణి యా । అసిక్సియా మరుద్వృధే విత స్తయాఽఽర్జీకీయే
 శ్రుణుశ్యసుహృదుయా ఋతంచ సత్యంచాభీద్ధాత్త ససాఽధ్యజాయ
 త । తత్రా రాత్రిరజాయత తతస్సముద్గో అణ్ణః ॥ ౧౩ ॥ సముద్ధౌ
 దణ్ణవాదధి సంవత్సరో అజాయత । అహోరాత్రాణి మిదధద్విశ్వ
 స్యమిషతోవశీ । సూర్యాచస్త్రమిషాధాతా యథాపూర్వ మకల్ప
 యత్ । దివంచ పృథీచిచాస్త్రమిథోసువః । యత్పృథివ్యాగ్ంరజ
 స్స్వమాన్తరితే విరోదసీ । ఇమాగ్ం స్తదాపా వరుణఃపునాత్వఘ
 మక్షణః । పునస్తు వసవఃపునాశువరుణః పునాత్వఘమక్షణః । ఏష
 భూతస్యమధ్యభువనస్యగోష్ఠా ఏష పుణ్యకృతాం లోకా నేష మృత్యో
 ర్ హిరణ్మయమ్ । ద్యావాపృథివ్యోర్ హిరణ్మయగ్ంసగ్ం శ్రితగ్ం
 సువః ॥ ౧౪ ॥ సనన్సునస్సగ్ం శిశాధి । ఆద్రాం జ్వలతి జ్యోతిరహ
 మస్మి । జ్యోతి జ్వలతి బ్రహ్మహమస్మి । యోఽహమస్మి బ్రహ్మహ
 మస్మి । అహమస్మి బ్రహ్మహమస్మి । అహమేవాహంమాంజహామి
 స్వాహా । అకార్యకార్యవక్షిణోఽస్మినో భూణహగురుత్పగః । వరుణోఽ
 తామఘమక్షణ స్తన్మాత్పాత్పయ్యతే । రజోభూమిస్వమా

ఓం రోదయస్వ పవదన్తిధీరాః । ఆశాన్ఘముద్రః ప్రళమే విధర్షజ్ఞ
నయస్త్వజాభవనస్యరాజా । వృషా పవిత్రే అధిసాక్షో లక్ష్మ్య బ్ర
హ్మోమోవా వృధే నువన ఇన్ద్రః ॥౧౫॥

పరసాద్యశోగుహాను మమచక్రత్కుణాయధీమహి వీక్షదగ్ధం
ప్రాయ ధీమహి పరి ప్రతిష్ఠితం దేభుర్యచ్ఛతు దధాతనాద్యో
ణా వస్సునోరాజైకం చ ॥ ౧ ॥

రుద్రోరుద్రశ్చదన్తిశ్చన్త నిష్ఠన్త్రు వచ । రుద్రోబ్రహ్మవి
ష్ణుశ్చ నారసింగం హస్తథైవచాద్యైశ్చోగ్నిశ్చదుగ్నిశ్చక్రిమౌ
ద్వాదశామ్భసి । మమవచమసువెనానభావై కాత్యాయనాయ ॥౧॥

జాతవేదసే నునవానుసోమమరాతీయశో నిదహతివేదః । స
నః పోషదతిదుర్గాణివిశ్వా నావేవసిన్ధుం దురితాత్త్యగ్నిః । తామ
గ్నివర్ణాం తపసాజ్వలన్తి వైరోచసిం కర్మఫలెషు జుష్టామ్ ।
దుర్గాందేవీం శరణమహం ప్రపద్యేసుతరసి తరసెనమః । అగ్నేత్యం
పారయానమ్యో అస్మాన్ఘస్త్విభిరతి దుర్గాణివిశ్వా । పూశ్చప్రప్రీష్వ
బహులానక్షర్వీ భవానోకాయ తనయాయశంయోః । విశ్వానినో
దుర్గహా జాతవేదస్సిన్ధుంననానా దురితాత్తిపర్షి । అగ్నేఅత్రివశ్శ
నసా గృణానోఽస్మాకం బోధ్యవితాతనూనామ్ । పృతనాజితగ్ధం సహ
మానముగ్రమగ్నిగ్ధం హువేమపరమాధధస్థాత్ । సనఃపోషదతి
దుర్గాణి విశ్వాతామద్దేవో అతిదురితాత్త్యగ్నిః । ప్రోహోషికమీ

శ్లో॑ అధ్య॑శేష॑ స॒నాచ్చ॑ హో॒తాస॑వ్యశ్చ॒ సత్స॑! స్వా॒ంచా॑గ్నే
తను॑వం॒ప్రి॒ప్ర॒యస్వా॑స్మభ్యం॒చ సా॑భగ॒మాయ॑జస్య । గోభి॑జా॒ప్త ము
యు॒జ్జోని॑షి॒క్తం త॑వే॒ద్వ్యవి॒ష్టోర॑నుసం॒చరే॑మ । నా॒కే స్య॑ప్త॒ప్తమ॑భి॒సంవ
సా॒నో వై॒ష్ణవీ॑ం లో॒క ఇ॒హమా॑దయన్తామ్ ॥ ౧౬ ॥ ౨ ॥

భూ॒రగ్న॑యే పృ॒థివ్యై॑ స్వా॒హా భు॑వో॒వాయ॑వై॒
స్తరి॑తాయ॒స్వాహా॑ సు॒వరా॑ది॒త్యాయ॑ ది॒వేస్వా॒హా భూ॑భు॒వస్సు॑వ
ర॒గ్నం చ॒స్త్రీమ॑సే ది॒గ్భ్యస్వా॒హా స॒మోదే॑ వే॒భ్యస్స॒వధా॑ పితృ॒భ్యో
భూ॑భు॒వస్సు॑వర॒గ్న మోమ్ ॥ ౧౭ ॥ ౩ ॥

భూ॒రగ్న॑యే పృ॒థివ్యై॑ స్వా॒హా భు॑వో॒వాయ॑వై॒
స్తరి॑తాయ॒స్వాహా॑ సు॒వరా॑ది॒త్యాయ॑ ది॒వేస్వా॒హా భూ॑భు॒వస్సు॑వ
ర॒గ్నం చ॒స్త్రీమ॑సే ది॒గ్భ్యస్వా॒హా స॒మోదే॑ వే॒భ్యస్స॒వధా॑ పితృ॒భ్యో
భూ॑భు॒వస్సు॑వర॒గ్న మోమ్ ॥ ౧౮ ॥ ౪ ॥

భూ॒రగ్న॑యే॒చ పృ॒థివ్యై॒॑చ మ॒హాతే॑చ॒ స్వా॒హా భు॑వో॒వాయ॑
వే॒స్తరి॑తాయ॒చ మ॒హాతే॑చ॒ స్వా॒హా సు॒వరా॑ది॒త్యాయ॒॑చ ది॒వేచ॑ మ॒హ
తే॒చ స్వా॒హా భూ॑భు॒వస్సు॑వర॒గ్నం చ॒స్త్రీమ॑సే॒చ సక్ష॑తే॒భ్యశ్చ॑ ది॒గ్భ్యః
పా॒తేచ॑ స్వా॒హా స॒మోదే॑ వే॒భ్యస్స॒వధా॑ పితృ॒భ్యో భూ॑భు॒వస్సు॑వ
మహా॑ హ॒రొమ్ ॥ ౧౯ ॥ ౫ ॥

పా॒హినో॑ అగ్న॒వసే॑స్వా॒హా । పా॒హినో॑ విశ్వ॒వేద॑స్వే॒స్వాహా॑ ।
య॒జ్ఞం పా॒హి విభా॑వ॒సోస్వా॒హా స॒ర్వం పా॒హి శత॑క్రొ॒తోస్వా॒హా ॥ ౨౦ ॥ ౬ ॥
పా॒హినో॑ అగ్న॒వకయా॑ । పా॒హ్యతద్వి॑తీ॒యయా॑ । పా॒హ్యజ్జా॑ం

త్పతీయయా । పాహిన్దీశ్చత సృభిర్వస్తోస్వాహా ॥౨౧॥౭॥

యశ్చస్తసామృషభో విశ్వరూపశ్చన్దోభ్యశ్చన్దాగ్ంస్యావివేశ ।
సచాగ్ం శిశ్యఃపురో వాచోపనిషద్దోజ్యైష్ఠ ఇన్ద్రియాయాపిభ్యో
సమోదేవేభ్యస్త్యధా పితృభ్యోభూర్భువస్సువశ్చన్ద ఓమ్ ॥ ౨౨॥౮॥

సమోబ్రహ్మణేధారణంమే అస్త్వనిరాకరణం ధారయితాభూ
యానంకర్ణ యోత్సుతంమాచ్యోక్ష్యం మమాముష్యఓమ్ ॥౨౩॥౯॥

ఋతంతపస్సత్యం తపక్రూతంతపశ్శాస్తం తపోదమస్తపశ్శ
మస్తపోదానం తపోయజ్ఞం తపో భూర్భువస్సువర్చస్తేతదుపాస్యై
తత్తపః ॥౨౪॥౧౦॥

యథాప్రత్య స్యనంప్రప్పితస్యదూ రాద్ధన్ధోవాత్యైవం పుణ్యస్య
కర్ముణో దూ రాద్ధన్ధోవాతియథా సిధారాం క్తే ౭వహితామస్త
కామై యద్యువేయువై హవా విహ్వయష్యామి క్తంపతిష్యామి
త్యైవనుమృతాదాత్తానం జుగుప్సేత్ ॥౨౫॥ ౧౧॥

అణోరణీయాన్తహతో మహీయానాత్తా గుహాయాం నిహి
తో ౭స్యజన్తో । తమక్రతుం పశ్యతి పీతకోకోధాతుప్రిసాదా నహి
మానమిశమ్ । నప్రప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మాద్భుష్టాప్రిపస్సమిధస్సు
ప్రజిహ్వః । నన్తతమేలోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహశయాని
హితాస్సుప్తసప్తాతస్సముద్భాగిరయశ్చసర్వైస్తాభ్యస్త నైసిన్ధవస్సు
ర్వరూపాః । అతశ్చ విశ్వాఽపథయోరసాచ్చయేనైష భూత స్తిప్తత్య
న్తరాత్తా । బ్రహ్మదేవానాం పదవీః కవీనామృషిర్విప్రాణాం మహిషా

మృగాణామ్ శ్రేయోగృధ్రాణాం స్యధిత్తిర్వనానాం సామఃప్రవిత్త)
 మత్యేతిరేభాః | అజామకాం బోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజాం
 జనయన్తిం సరూపామ్ | అశోమ్యేకో జుషమాణాఽనుశేజైజహో
 త్యేనాం భుక్తభోగామజోఽన్యః || ౧౬ || హాంసశ్శుచిపద్వమరన్త
 రిత్తసద్ధాతావేదిపదతిథిరురోణసత్ | నృషద్వరసద్వతసద్వ్యవ
 సద్బాగోజాబుతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ | పుత్రంమిమిక్షి రేఘు
 తమస్తయోనిఘ్న తేశ్రేణోఘ్నతమువస్త్యధామ | అనుస్త్యధ మావహ
 మాదయస్త్య స్వాహాకృతంవృషభవక్షిహవ్యమ్ | సముద్దాద్రూమి
 ర్భుమాం ఉదారదుస్తాంశునాసమమృతత్వమానత్ | పుత్రస్త్య
 నామగుహ్యం యదస్తి జిహ్వదేవానామమృతస్త్య నాభిః | నయంనామ
 ప్రబ్రవామాఘు శేనాస్కియజ్ఞేధారయామా నమోభిః | ఉపబ్రహ్మ
 శృణవచ్చన్యమానం చతుశ్శృంగోఽమూర్ధారవతత్ | చత్వారిశృజ్ఞా
 త్రయోలస్త్య పాదా ద్యేశీంషే వృహస్తాసా అస్యత్రిధాబధోవృష
 భారోరపీతిమహోదేవోమత్యాగ్ంఆవివేశ || ౧౭ || త్రిధాహితం ప్రణి
 భిర్గుహ్యమానం గవిదేవాసోఘ్నతమస్త్యవిన్ద | ఇన్ద్రోపకగ్ం నూర్య
 పకంజజానవేనాదేకగ్ంస్త్యధయా నిష్ఠతతుః | యోదేవానాం ప్రథమం
 పురస్తాద్విశ్వాధియోదుద్రో నుహర్షిః | హిరణ్యగర్భం పశ్యతజాయ
 మానగ్ం ససో దైవశ్శుభయాస్తృత్యాసంయునక్తు | యస్తాత్పరం నా
 పరమస్తి కించిద్యస్తాన్నాణీయోన జ్యాయోఽస్తికశ్చిత్ | ప్రృక్షణస్త
 భోదివితిష్ఠ త్యేకస్తే నేదం పూణంపుగుషేణ సర్వమ్ | సకమాణా

నప్రజయా ధననత్యాగైన్ కే అమృతత్వమానతుః పరణానాకం నిహితం
 గుహయాం విభాజితద్యతయోవిశన్తి । నేదాన్తవిజ్ఞానమనిశ్చితా
 తాదాస్యసంన్యాసయోగాద్యతయశ్చుద్ధసత్త్వాః । తే బ్రహ్మలోకేతుపరా
 న్తకాలే పరామృతాత్మరిముచ్చన్తిసర్వే । దహంవిపాపంపరమేశ్వభూ
 తం యత్స్వర్ణరీకంపురమధ్యస్థంస్థమ్ । తత్కాపిద్రహంగగనంవిశోక్త
 సస్త్రి యదస్తస్తదుపాసితవ్యమ్ । యోవేదాదాస్వరః ప్రోక్తోవేదా
 నైచప్రతిష్ఠితః । తస్యప్రకృతిలీనస్య యః పరస్సమహేశ్వరః ॥ ౨౦ ॥

అజోఽస్య ఆవివేశసర్వేచత్సారిచ ॥ ౧౨ ॥

సహస్రశీః పంచేనంవిశ్వాక్షంవిశ్వశమ్భవమ్ । విశ్వంనారాయణం
 దేవమక్షరం పరమంపదమ్ । విశ్వతఃపరమాన్నిత్యం విశ్వంనా
 రాయణగం హరిమ్ । విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి । పతిం
 విశ్వస్యాత్మైశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్ । నారాయణంమహా
 జ్ఞేయం విశ్వాత్మానం సరాయణమ్ । నారాయణపరో జ్యోతిరాత్మా
 నారాయణఃపరః । నారాయణపరబ్రహ్మతత్త్వం నారాయణః పరః ।
 నారాయణపరోధ్యాతా ధ్యానంనారాయణః పరః । యచ్ఛక్తంచీజ్జగ
 ద్గుహం ద్రవ్యతే శూన్యతేపివా ॥ ౨౦ ॥ అస్తబ్రహ్మేశ్వతేభ్యస్తాం
 వ్యాప్యనారాయణస్థితః । అనస్తమవ్యయం క్షగ్ం సముద్రేఽస్తం
 విశ్వశమ్భవమ్ । పద్మకోశ స్త్రీకాశగ్ం హృదయంచాప్యధాముఖమ్ ।
 అధోనిష్ఠ్యా వితస్యానై నాభ్యాము పరితిష్ఠతి । జ్వాలమాలాకులంభాతి
 విశ్వస్యాయతనంమహత్ । సస్తతగ్ం శిలాభిస్తులమ్బత్యాకౌశసంధి

భమ్ । తస్యా॑ నై సు॒షి॒రగ్ం॑ సూ॒క్ష్మం॑ తస్మి॒న్స్థు॒ర్వం॑ వ్ర॒తః॑ ప్రి॒తమ్ । తస్య॑
 మ॒ధ్యమ॑ హ॒సగ్ని॒ర్ద్వి॒ శ్వాచి॑ర్ద్వి॒శ్వతో॑ ముఖః । సో॒గ్రీ॒భుగ్ని॑ భజ॒న్తి
 ప్త॒న్నా హ॑ర॒మజరః॑ క॒విః । తి॒ర్యగ్సూ॒ర్యో మధ॑శ్శా॒యీ ర॒శ్మయ॑ స్తస్య॒స్స
 తా । స॒న్తాప॑య॒తి స్వం॑ దే॒హమా॑పాదత॒లమ॑ స్త॒గః । తస్య॑ మ॒ధ్యే వ॑హ్ని శి
 ఖా అ॒ణీ యో॒ధ్వాప్యవ॑స్థితః । నీల॒తో యద॑ మధ్య॒స్థా ద్వి॒ద్వలై॑ ఖే॒వభా
 స్వ॒రా । నీ॒వార॑ శూ॒కన॑ తస్మి॒న్వీ॒తాభా॑స్వ॒త్యహ॑ప॒మా । తస్యా॑ శ్శి॒ఖా
 యామ॑ ధ్యే॒త॒వమా॑ త్మాప్యవ॑స్థితః । స॒బ్ర॒హ్మస॑శి॒వస॑హరి॒స్తేస్తో॑స్సా॒క్ష
 రః॒పర॑ మస్త్య॒రాత్ ॥ 30 ॥

అపి॑వా స॒స్తతా॑ పట॒ ॥ ౩౩

అది॒శ్యోవా॑ ఏ॒ష ఏ॒తన్త॑ల్ల॒లం ఏ॒తత్తి॑త్ర॒తాము॑చ॒స్తదృ॑చా॒మణ్ణ
 లగ్ం॑ స॒ము॒చాం లో॒కోఽధ॑య॒ఏష ఏ॒తస్మి॒న్తల్ల॑లై॒చి॒ద్దీ॒ప్యతే॑తా॒ని
 సా॒మాని॑ స॒సా॒మాం గో॒కోఽధ॑ య॒ఏష ఏ॒తస్మి॒న్తల్ల॑లై॒చి॒ష్టి పు॒రు
 షస్తా॑ని య॒జ్ఞగ్ం॑ స॒యజ॑మా॒మణ్ణలగ్ం॑ స॒యజ॑మాం॒లోక॑స్సై॒పాత్ర
 య్యే॒వవి॑ద్యాత॒పతి॑య ఏ॒షోఽస్త॑రాది॒త్యేహ॑ర॒ణ్ణయః॑ పు॒రుషః॑ ॥ 3౧ ॥ ౧౪

అది॒శ్యోనై॑ తే॒జ ఓ॒జోబ॑లం యశ్శ॒క్షుశ్శో॑స్త్రి॒తమా॑త్మామనో
 మ॒మ్యమ॑ను మృ॒త్యుస్స॒శ్యోమీ॒త్రా నా॒యురా॑శాశః ప్రా॒ణోలో॑క
 సా॒లకః॑ కింక॑ంత॒భృత్య॑మన్న మ॒మ్యోజీ॒వోవి॑శ్వః క॒తమ॑స్త్వయ॒మ్ము
 బ్ర॒హ్మే తద॑మృ॒త ఏ॒ష పు॒రుష ఏ॒ష భూ॑తానామ॒ధిపతి॑ బ్ర॒హ్మణ॑స్సా
 య॒జ్ఞగ్ం॑ స॒లోక॑ తా॒మాపూ॑ త్యే॒తాసా॑మే॒వ దే॒వతా॑నాగ్ం సా॒యు
 జ్యగ్ం॑ సా॒ప్తి తాగ్ం॑ స॒మాన॑లోకతా॒మాపూ॑తియ ఏ॒వం వేదే॑త్యు

ప్రవిపత్తిః 39. ౧౫॥

నిధనపతయైసమః । నిధనపతాన్తికాయసమః । ఊర్ధ్వాయ
సమః । ఊర్ధ్వలిక్ష్ణాయ సమః । హిరణ్యాయసమః । హిరణ్యలిక్ష్ణాయ
సమః । సువణాయ సమః । సువణలిక్ష్ణాయసమః । దివ్యాయసమః
దివ్యలిక్ష్ణాయ సమః । భవాయ సమః ॥ 33 ॥ భవలిక్ష్ణాయ సమః ।
శర్వాయసమః । శర్వలిక్ష్ణాయసమః । శివాయసమః । శివలిక్ష్ణాయసమః
జ్వలాయసమః । జ్వలిక్ష్ణాయ సమః । ఆత్మాయ సమః । ఆత్మలిక్ష్ణాయ
సమః । పరమాయసమః । పరమలిక్ష్ణాయ సమః । ఏతద్భీమస్య సూ
ర్యస్య సర్వలిక్ష్ణం స్థాపయతి పాణిమన్త్యం పవిత్రమ్ ॥ 3౪ ॥ ౧౬ ॥

సద్యోజాతం ప్రపద్యమి సద్యోజాతాయ వైనమోసమః ।
భవేభవేనాతిభవేభవస్వనూమ్ । భవౌద్భవాయ సమః ॥ 35 ॥ ౧౭

వామదేవాయ సమోజ్యేష్ఠాయ సమోజ్యేష్ఠాయ సమోరు
ద్రాయ సమః । కాలాయ సమః । కలవికరణాయ సమో బలవికరణాయ
సమోబలాయ సమో బలప్రమథనాయ సమస్పర్శభూత దమనాయ
సమోనునోన్మనాయసమః ॥ 3౬ ॥ ౧౮ ॥

అహోరేభ్యోఽథహోరేభ్యో హోరహోరతరేభ్యః । సర్వేభ్య
స్సర్వశర్వేభ్యో సమస్తే అస్తురుదయాపేభ్యః ॥ 3౭ ॥ ౧౯ ॥

తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయధీమహి । తన్నోరుద్రః
ప్రచోదయాత్ ॥ 3౮ ॥ ౨౦ ॥

ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతాంతాం బ్రహ్మేధిప
త్తిర్బ్రహ్మణోఽధిపత్తిర్బ్రహ్మశిప్రామే అస్తుసదాశివోమ్ ॥ 3౯ ॥ ౨౧॥

సమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవణాయ హిరణ్యరూపాయ
హిరణ్యపతయేఽమ్బికాపతయ ఉమాపతయే పశుపతయే సమోన
మః ॥ ౪౦ ॥ ౨౨ ॥

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మపురుషం కృష్ణసిగ్ధలమ్ । ఊర్ధ్వ రే
తంవిరూపాక్షం విశ్వరూపాయవై సమోనమః ॥ ౪౧ ॥ ౨౩ ॥

సర్వోవైరుద్ర స్తస్మై రుద్రాయనమో అస్తు! పురుషోవైరుద్రస్స
స్త్రహూనమోనమః । విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుథాజా
తంజాయమానంచ యత్ । సర్వోహ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయన
మో అస్తు ॥ ౪౨ ॥ ౨౪ ॥

కద్రుద్రాయప్రచేతసే మిఘస్త్వమాయతవ్యసే! ప్రాచేనుశ స
మగ్ంహృదే! సర్వోహ్యేష రుద్రస్తస్మై రుద్రాయనమో అస్తు ॥ ౪౩ ॥ ౨౫ ॥

యస్య వై కఙ్కత్సగ్ని హూత్రీహవణీభవత్ప్రిపత్యై వాస్యా
హుతయ స్త్రిషస్యథో ప్రితిష్ఠిత్యై ॥ ౪౪ ॥ ౨౬ ॥

కృష్ణః పృథాజ ఇతివజ్ఞ ॥ ౪౫ ॥ ౨౭ ॥

అదితిర్దేవా గన్ధర్వా మనుష్యాః పితరోఽసురాస్తేషాగ్ంసర్వ
భూతానాం మాతామేదిని మహతానుహీ సావిత్రి గాయత్రీ జగత్పు
ర్వీ ప్రథ్వీబహులా విశ్వాభూతాకతనూకాయాసా సత్యేత్యమృతేతి
వస్తిషః ॥ ౪౬ ॥ ౨౮ ॥

ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతాన్యాః ప్రాణావాఆపః
ప్రశస్త ఆపోఽన్నమాపోఽమృత మాపస్సంరాడపో విరాడాపస్స్వ

రాడా ప్రశ్ననాగ్ం స్యాపో జ్యోతీగ్ం ష్యాపోయజ్ఞాగ్ంష్యా పస్సత్య
మాప్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓమ్ || ౪౭ || ౨౯||

ఆపఃపునన్తు పృథివీం పృథివీ పూతాపు నాతుమామ్ | పునన్తు
బ్రహ్మణ స్సశిర్భహ్మపూతా పునాతుమామ్ | యదుచ్ఛిష్టమభోజ్యం
యద్వాదుశ్చరితం మమ | సర్వంపునన్తుమామాపోస్తతాంచప్రతి
గోహగ్ం స్యాహా || ౪౮ || ౩౦||

అగ్నిశ్చమామన్యశ్చ మన్యపతయశ్చ మన్యకృతేభ్యః |
పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ | యదహ్ని పాపమకారోపమ్ | మనసానాచాహ
స్తాభ్యామ్ | పద్యాముదరేణశిశ్వా | అహస్తదవలుమ్పతు | య
త్కిశ్చ దుర్రితంమయి | ఇదమహం మామమృతయోనా | సత్యేజ్యో
తిషి జు హోమిస్త్యాహా || ౪౯ || ౩౧ ||

సూర్యశ్చ మామన్యశ్చ మన్యపతయశ్చమన్యకృతై భ్యః |
పాపేభ్యోరక్షన్తామ్ | యదాగ్నియాపాపమకారోపమ్ | మనసా
నాచాహస్తాభ్యామ్ | పద్యాముదరేణశిశ్వా | గాత్రిస్తదవలుమ్ప
తు | యత్కిశ్చ దుర్రితంమయి | ఇదమహం మామమృతయోనా | సూ
ర్యేజ్యోతిషి జు హోమిస్త్యాహా || ౫౦ || ౩౨ ||

ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ | అగ్ని దేవతా బ్రహ్మకర్తృపమ్ |
గాయత్రంఛన్దం పరమాత్మంసర్వూపమ్ | సాయుజ్యం వినియోగమ్ |
|| ౫౧ || ౩౩ ||

ఆయాతువరదా దేవీఅతరం బ్రహ్మసరమితమ్ గాయత్రీం

ఛన్ద సాంమూతేదం బ్రహ్మజుషస్వమే । యదహ్నుత్కురుతేపాపంతద
హ్నుత్త్వత్తి ముచ్యతే । యదాగ్నియాత్కురుతే పాపం తదాగ్ని
యాత్ప్రతిముచ్యతే । సర్వవణేమహాదేవి సధ్యావిద్యే సరస్వతి॥
॥౫౨॥ 3౪ ॥

ఓజాసి సహాసి బలమసి భ్రాజోసి దేవానాం ధామనా
మాసి విశ్వమసి విశ్వాయుస్సర్వమసి సర్వాయురభిభూరోం గాయ
త్రీమావాహ యామి సావిత్రీ మావాహయామి సరస్వతీ మావా
హయామి ఛన్దముషీనావాహయామి శ్రియమావాహయామి గా
యత్రీయా గాయత్రీచ్ఛ్వో విశ్వామిత్రీముషిస్సవితా దేవతాగ్ని
ముఖం బ్రహ్మ శిరోవిష్ణుర్హృదయగ్ం రుద్రశ్శిఖా పృథివీయోనిః
ప్రాణపాన వ్యాసోదాన సమానా సప్రాణా శ్వేతవణాసాఙ్ఖ్యాయ
నసగోత్రా గాయత్రీచతుర్విగ్ం శత్యక్షరా త్రిపదా షట్కుక్షిః
పఞ్చ శీర్షోహవనయనేవినియోగః ఓంభూః । ఓంభువః । ఓంసువః । ఓం
మహః । ఓంజనః । ఓంతపః । ఓంసత్తమ్ । ఓంతఘ్నితుర్వర్యైం
భగోదేవస్య ధీమహి । దియోయోన్యః ప్రచోదయాత్ ఓమాపో
జ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువ రోమ్ ॥౫౩॥ 3౫॥

ఉత్తమే శిఖరేజాతై భూమ్యాః పర్వతమూర్ధనిబ్రాహ్మణేభ్యో
ఽశ్వనుజ్ఞాతాగచ్ఛదేవి యథాసుఖమ్ । స్తుతోమయా వరదావేద
మాతాప్రచోదయస్తీపవనేద్విజాతా ఆయుః పృథి వ్యాంద్రీ విణం
బ్రహ్మ వర్షసం మహ్యందత్వాప్రజాతం బ్రహ్మలోకమ్ ॥ ౫౪॥ 3౬ ॥

ఘృణీసుస్సర్వ ఆదిత్యో నప్రభావాత్యక్షరమ్ । మధుక్షరన్తిత

ద్రవమ్ । సత్యం వైతద్యసమాప్తా జ్యోతీరస్తాఽమృతం బ్రహ్మ భూ
ర్భువస్సువరోమ్ ॥ ౩౧ ॥ 32 ॥

బ్రహ్మమైతమమామ్ । మధుమైతమమామ్ । బ్రహ్మేవ మధుమైత
మమామ్ । యాస్తే సోమప్రజావధోభిసా అహమ్ । దుష్వప్సహం మతు
ష్వహ । యాస్తే సోమప్రాణాన్స్తాజ్జహామి । త్రిసుపణ్ణామయా
చితం భ్రాహ్మణాయదద్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాం వాప్రతేక్షున్తి । యే
బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపణ్ణాంపతన్తి । తేసామం ప్రాప్నువన్తి । ఆనహ
సాత్ప్రజ్ఞీంపునన్తిః ॥ ౩౨ ॥ 3౩ ॥

బ్రహ్మమైథయా । మధుమైథయా । బ్రహ్మమైవ మధుమైథ
యా । అద్యానోదేవ సవితః ప్రజావథాన్ వీసాభగమ్ । పరాదుష్వప్సి
యగం సువ । విశ్వనిదేవ సవితకుంతితాన్తి పరాసువ । యన్తద్రం త
త్మ ఆసువ । మధువాతా ఋతా యతే మధుక్షరన్తిసిన్ధవః । మాధ్వీన్
స్తన్వోషధేః । మధున క్తముతోషసి మధుమత్పాథివగ్ంరజఃమధు
న్యారస్తునః । తామధుమాన్నోవస్తన్తి ర్మధుమాగ్ం అస్తునూర్యః
మాధ్వీగోమౌ భవస్తునః । యత్రమం త్రిసుపణ్ణామయాచితం బ్రా
హ్మణాయదద్యాత్ । భ్రాహ్మణహత్యాం వాప్రతేక్షున్తి । యే బ్రాహ్మ
ణా స్త్రిసుపణ్ణాం పతన్తి । తేసామం ప్రాప్నువన్తి । ఆనహసాత్ప్రజ్ఞీంపు
నన్తి । ఓమ్ ॥ ౩౨ ॥ 3౩ ॥

బ్రహ్మమైథవా । మధుమైథవా । బ్రహ్మమైవమధుమైథవా ।
బ్రహ్మేదేవానాంపదవీకన్తినామృతేవి-ప్రాణారఘహిషామృగాణామ్ ।

త్యేనో గృధ్ధాన్తాన్ స్వధితివ నానాన్ సోమః ప్రవిత్రీ మత్యేని
 రేభేన్ । హన్ సశ్శుచి పద్వసుర న్తరిత్రసద్ధోతా వేదిపదతిథిమ
 రోణసత్ । నృపద్వత్రసద్వత్రసద్వ్యుచసదబ్జాగోజాయితజా అద్రిశా
 ఋతం బృహత్ । ఋచేత్వాను చేత్వా సమిధ్రన న్తిసరితోనధేనాః ।
 అన్తో హృదామనసాపూయమానాః । ఘృతస్యధారా అభిచాకశీ
 ని । హిరణ్యయా వేతసామధ్య ఆసామ్ । తస్మిన్తు ప్రణౌ మఘకృత్కు
 లాయీభజన్నాస్తే మఘజేనతాభ్యః । తన్యాస తెహరయన్తు పతీరే
 స్వధాం దుహానా అమృతస్యధారామ్ । యజదం తిరిసుపణ్ణామయా
 చితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్ । వీరహత్యాంవా ప్రతేస్తుంతి । యే
 బ్రాహ్మణా స్తిరిసుపణ్ణం పఠన్తి । తేసామం పాప్రవన్తి । ఆసహస్రా
 త్ప్రజ్ఞింపునన్తిః ॥ ౧౮ ॥ ౪౦ ॥

మేధాదేవీజు పమాణాన ఆగద్విశ్వాచీభ వ్యాసుమనస్యమా
 నా । త్వయాజుష్టాను దమా నాదురుక్తాన్ప్రహద్యదేమవిదధేసువీరాః ।
 త్వయాజుష్ట ఋషిభివతి దేవిత్వయాబ్రహ్మగత శీగుతత్వయా । త్వ
 యా జుష్టశ్చిత్రం విన్దతే వసుసానో జపస్వద్యవిణో నమధే ॥ ౧౯ ॥

మేధాం మ ఇన్దోదదాతు మేధాందేవీ సరస్వతీ । మేధాం
 మేలిశ్వినాప్రభావాధతాం పుష్కరనీజా । అప్సరాసుచయామేధా
 గన్ధర్వేషుచయన్తసః దేవీమేధాసరస్వతీ సామామేధాసు రభి
 జాపతాన్ స్వాహా ॥ ౨౦ ॥ ౪౧ ॥

ఆమాం మేధానురభివిశ్వరూపా హిరణ్యవణా జగతీజగ

మౌః ఊజన్వతీ పయసాపిన్వమానాసామాం మైధానుప్రతీకాజ
షన్తామ్ ॥ ౬౧ ॥ ౪౩ ॥

మయిమైధాం మయిప్రజాం మయ్యగ్నిస్తైజో దధాతుమయి
మైధాం మయిప్రజాం మయిన్ద్రి ఇన్ద్రియందధాతు మయిమైధాం
మయి ప్రజాం మయినూర్యో భ్రాజోదధాతు ॥ ౬౨ ॥ ౪౪ ॥

అపైతుమృత్యుర మృతంసతగన్వై వస్వతోనో అభయంకృ
తోతు ప్రణం వనస్ప తేరివాభినశ్యేయతాగ్ం రయిస్సచతాన్నశ్య
చీపతిః ॥ ౬౩ ॥ ౪౫ ॥

పరంమృత్యో అనుపరేహి పథాం యస్తైస్వ ఇతరో దేవయా
నాత్ చక్షుష్తే శృణ్వతే బ్రహ్మ మానఃప్రజాగ్ం రీరిహ మో
తపీరా ॥ ౬౪ ॥ ౪౬ ॥

వాతం ప్రాణం మనస్తాన్వారభామహేప్రజాపతియో భు
వనస్యగ్రాహః సనోమృత్యోస్త్రాయతాం పాత్వగ్ంహస్తాజ్యగ్గీవాజ
రామశీమహి ॥ ౬౫ ॥ ౪౭ ॥

అనుత్రిభూయాదధయద్యమస్య బృహస్పతే అభిశస్తేరము
ఞ్మః ప్రత్యేహతామశ్వినామృత్యుమస్తాద్దేవానా మగ్నే భిషజాశ
చీభిః ॥ ౬౬ ॥ ౪౮ ॥

హరిగ్ం హరన్తమనుయన్తి దైవావిశ్వస్యేశానం వృషభంమ
తీనామ్ బ్రహ్మసరూపమనుమేదమాగ్రాదయనంమా వివధీర్విక్
మస్య ॥ ౬౭ ॥ ౪౯ ॥

శల్లైర్గిన్మిన్దానఉభాల్లాకా సనేమహమ్ । ఉభయోర్లోక
యోర్ముఖ్యాతిమృత్యుంతరామ్యహమ్ ॥ ౬౮ ॥ ౧౦ ॥

మాభిదోమృత్యోమావధీన్మామెబలం విశ్వహామాప్రమో
షీః । ప్రజాం మామేరీషః ఆయురగ్రప్రచక్షునం త్వాహవిహవిధే
మ ॥ ౬౯ ॥ ౧౧ ॥

మానోమహస్త ముతమానోఅభకం మానఉక్షస్త ముత
మాన ఉక్షితమ్ । మానోవధీఃపితరం మోతమాతరం ప్రీయామాన
స్తనువౌ రుద్రీరివః ॥ ౭౦ ॥ ౧౨ ॥

మానస్తాకేతనయై మానఆయుషిమానోగోమహనో అశ్వే
షురీరిషః । వీరాన్మానోరుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమ
సా విధేమతే ॥ ౭౧ ॥ ౧౩ ॥

ప్రజావతే నత్వదేవతాన్వనోయ విశ్వజాతాని పరితా బభూవ
యత్కామాస్తే జహు మస్తన్నోఅస్తు నయగ్గంస్యామపతయోర
యీణామ్ ॥ ౭౨ ॥ ౧౪ ॥

స్వస్తి దావిశస్పతి వృత్తృహ విమృధావశీః వృషేన్ద్రః పుర
వీతునస్వస్తి దాలభయంకరః ॥ ౭౩ ॥ ౧౫ ॥

త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగంధం పుష్టివధానమ్ । ఉర్వాక
కమివ్రుభన్తాః సత్త్యోముక్షీయమామృతాత్ ॥ ౭౪ ॥ ౧౬ ॥

యేతేనహస్రమయుతంపాశా మృత్యో మర్త్యాయ హస్తవే
రా యజ్ఞస్యమాయయాసర్వానవయజామహే ॥ ౭౫ ॥ ౧౭ ॥

మృత్యువైస్వాహం మృత్యువై స్వాహా ॥ 2౬ ॥ ౧౮ ॥

దేవకృత్తస్యైనసోఽనయజనమసి స్వాహా । మనుష్యకృత్తస్యైన
సోఽనయజనమసి స్వాహా । పితృకృత్తస్యైనసోఽనయజనమసి స్వాహా ।
ఆత్మకృత్తస్యైనసోఽనయజనమసి స్వాహా । అన్యకృత్తస్యైనసోఽనయజ
నమసి స్వాహా । అస్మత్కృత్తస్యైనసోఽనయజనమసి స్వాహా । యద్దివా
చన క్తం చైశ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యథస్వప న్నశ్చ జా
గ్రత్త శ్చైవ శ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యథుషు వ్తశ్చ జాగ
త్త శ్చైవ శ్చక్రమతస్యానయజనమసి స్వాహా । యద్విద్వాగ్ంస్తశ్చా
విద్వాగ్ంస్తశ్చైవ శ్చక్రమ తస్యానయజనమసి స్వాహా । ఏనస ఏన
సోఽనయజనమసి స్వాహా ॥ 2౭ ॥ ౧౯ ॥

యద్వోదేవా శ్చక్రమజ్జహ్వయా గురుమనసావా ప్రముతీ
దేవ హేడనమ్ । ఆరానాయోనో అభిదుచ్ఛవాయతైతస్మి స్తదేనో
వస ఘోవిధేతస్త స్వాహా ॥ 2౮ ॥ ౨౦ ॥

కామోకాఽపీన్న మోనమః । కామోకాఽపీత్కా మఃకరోతి
నాహంకరోమి కామఃకతా నాహంకతా కామఃకార యితానాహం
కారయితా ఏష తే కామ కామాస్వాహా ॥ 2౯ ॥ ౨౧ ॥

మన్యూరకాఽపీన్న మోనమః । మన్యూరకాఽపీన్మన్యూర కరోతి
నాహంకరోమి మన్యూరకతా నాహంకతా మన్యూరకార యితా
నాహం కారయితా ఏష తే మన్యోమన్యవే స్వాహా ॥ ౩౦ ॥ ౨౨ ॥

తిలాజ్ఞహూమి పరసాగ్ంపవిష్టాన్దనార మమచితైరమస్తు

స్వాహా॥ గామ్రాహిరణ్యంధనమన్న పానగ్ంస ర్వేహగ్ంశ్రేయైస్వాహా॥
శ్రియంచలక్ష్మీంచ పుష్టించ కీర్తించాస్త్రప్రణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం
బహుపుత్రితామ్ । శ్రీధామేధే ప్రజాస్సందదాతు స్వాహా॥౮౧॥ ౬౩॥

తిలాఃకృష్ణాస్తిలాశ్వేతాస్తిలాస్సమ్మ్యావశానుగాః॥తిలాఃపున
న్తుమేపాపం యత్కించద్ధరితంమయి స్వాహా॥ చోరస్యాన్నంచవశ్చా
ద్ధం బ్రహ్మహగురుశ్చుగః । గోస్తేయగ్ంసురాపానం భూణహత్యాతి
లాశాన్తిగ్ం శమయన్తు స్వాహా॥ శ్రీశ్చలక్ష్మీశ్చ పుష్టిశ్చ కీర్తిశ్చ
ప్రణ్యతామ్ । బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రితామ్ । శ్రీధామేధే ప్రజా
జాతవేదస్సం దదాతు స్వాహా॥౮౨॥ ౬౪॥

ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానామేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం
విరజావిపాప్తాభూయాన్తగ్ం స్వాహా॥ వాల్మీకీశ్చక్షుశ్చోత్రజిహ్వఘ్రా
ణరేహోబుద్ధ్యాకూఢిస్సంకిల్పామే శుధ్యన్తాం జ్యోతిరహంవిరజావి
విపాప్తా భూయాన్తగ్ం స్వాహా॥ త్వక్చమహాగ్ంసరుధిరమేదోమ
జ్జాన్నామప్రాశస్తీసమే శుధ్యన్తాంజ్యోతిరహం విరజా విపాప్తాభూ
యాన్తగ్ంస్వాహా॥ శిరఃపాణిపాదపార్శ్వసృష్ఠీరూదరజఙ్ఘ శిశ్నోపథ
పాయపూమేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహంవిరజావిపాప్తాభూయాన్తగ్ం స్వా
హా॥ ఉత్తిష్ఠపురుష హరితవిక్రల లోహితాక్షి దేహిదేహి
దదాపయితామే శుధ్యన్తాంజ్యోతిరహం విరజా విపాప్తా భూయా
న్తగ్ం స్వాహా॥౮౩॥ ౬౫॥

పృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశామేశుధ్యన్తాం జ్యోతిరహం

విరజావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా శబ్దస్పర్శరూపసగన్ధామశుభ్ర్య
 న్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా । మనోవా
 క్కాయకర్మాణి మే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నా భూయా
 న్తగ్ం స్వాహా । అవ్యక్త భావేరహం కారై జ్యోతిరహం విరజా
 విపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా । ఆత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విరజావి
 పాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా । అస్తరాత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం విర
 జావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా । పరమాత్మామే శుభ్ర్యన్తాం జ్యోతిరహం
 విరజావిపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా । త్సుధే స్వాహా । త్సుత్పి పాసాయ
 స్వాహా । వివిష్ట్య స్వాహా । ఋగ్వీధానాయ స్వాహా । క్ష షాత్కాయ
 హా । త్సుత్పి పాసాయ లం జ్యోతిరహం కారై జ్యోతిరహం విరజా
 మసమృద్ధిం చ సవాన్మిణుద మేపాప్నాన్తగ్ం స్వాహా । అన్నమయ
 ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయమానందమయమాత్మామే శుభ్ర్య
 న్తాం జ్యోతిరహం విరజా విపాప్నా భూయాన్తగ్ం స్వాహా ॥౪౮॥౬౬॥

అగ్నయై స్వాహా । విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్వాహా । ధ్రువాయ
 భూమాయ స్వాహా । ధ్రువక్షితయై స్వాహా । అచ్యుతక్షితయై
 స్వాహా । అగ్నయై స్విష్టకృతై స్వాహా । ధర్మాయ స్వాహా । అశ
 మాయ స్వాహా । అభ్య స్వాహా । ఓషధివప్రతిభ్య స్వాహా ॥౪౯॥

రక్షో దేవదేవేభ్య స్వాహా । గృహ్యేభ్య స్వాహా । అవసానేభ్య
 స్వాహా । అవసానపతిభ్య స్వాహా । సనాతనాతేభ్య స్వాహా । కామా
 య స్వాహా । అస్తరితాయ స్వాహా । య దేజశ్చిజగతియచ్చచేష్టతి

సామో భాగో యన్నా మ్నై స్వాహా॥ ప్రథివ్యై స్వాహా॥ న్తరి
 తాయ స్వాహా॥ ౧౬॥ దివే స్వాహా॥ సూర్యాయ స్వాహా॥ చన్ద్ర
 మై స్వాహా॥ నక్షత్రేభ్య స్వాహా॥ ఇన్ద్రాయ స్వాహా॥ బృహస్ప
 తయై స్వాహా॥ ప్రజాపతయై స్వాహా॥ బ్రహ్మణై స్వాహా॥ స్వధా
 పితృభ్య స్వాహా॥ సమో రుద్రాయ పశు పతయై స్వాహా॥ ౧౭॥
 శ్వేవేభ్య స్వాహా॥ పితృభ్య స్వధా ౨స్తు॥ భూతేభ్యో నమః॥ మను
 శ్యేభ్యో హస్తా॥ ప్రజాపతయై స్వాహా॥ పరమేశ్మినై స్వాహా॥ య
 థాకూసత్కృతధారస్సహస్రధాగౌ అక్షితః॥ ఏవా మే అస్తు దాన్యగ్ం
 సహస్రిధారమక్షితమ్॥ ధనధాన్యై స్వాహా॥ యే భూతాః ప్రచరన్తి
 దినానక్తం బలిమిచ్ఛన్తోవితుదస్య పేమ్యా॥ తేభ్యో బలిం పుష్టికా
 మో హరామి మము పుష్టిం పుష్టిపతిదశ ధాతుస్వాహా॥ ౧౮॥

ఓం ప్రథివనస్పతిభ్య స్వాహా ౨ న్తరితాయ స్వాహా సమో రు
 ద్రాయ పశుపతయై స్వాహా వితుదస్య ప్రేమా ఏకం చ॥ ౧౬॥

ఓం తద్భ్రహ్మ॥ ఓం తద్వాయుః॥ ఓం తదాత్మా॥ ఓం తద్గు
 త్యమ్॥ ఓం తద్భవః॥ ఓం తత్సర్వం॥ అన్తశ్చరతి భూతేషు
 గుహాయాం శిశ్వమూర్తిషు॥ త్వం యజ్ఞస్త్వం వషటాశ్చ స్వమిన్ద్ర
 స్వగ్ం హద్యస్త్వం విష్ణుస్త్వం బ్రహ్మత్వం వజ్రాపతిః॥ త్వం తదాప
 తవో జ్యోతి రసో ౨ మృతం బిహ్మ భూభువఃస్సువరోమ్॥ ౧౯॥ ౧౬౮॥

శ్రద్ధాయాం ప్రాణై నివిష్టా ౨ మృతం జహోమి॥ శ్రద్ధాయా
 మపానే నివిష్టా ౨ మృతం జహోమి॥ శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిష్టా ౨

మృతం జహోమి | శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి |
 శ్రద్ధాయాగ్ం సమానేనివిష్టోఽమృతం జహోమి | బ్రహ్మణి మతిత్తోఽ
 మృతత్వాయ | అమృతోస్తస్మిణమసి | శ్రద్ధాయాం ప్రాణేనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివోమా విశాప్రదాహాయ | ప్రాణాయస్వాహా ||
 ౯౦ || శ్రద్ధాయా మపానే నివిష్టోఽమృతం జహోమి | శివోమా
 విశాప్రదాహాయ | అప్రాణాయస్వాహా | శ్రద్ధాయాం వ్యానేనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివోమా విశాప్రదాహాయ | వ్యానాయ స్వాహా
 శ్రద్ధాయాముదానే నివిష్టోమృతం జహోమి | శివోమా విశాప్ర
 దాహాయ | ఉదానాయ స్వాహా | శ్రద్ధాయాగ్ం సమానేనివిష్టోఽ
 మృతం జహోమి | శివో మా విశాప్రదాహాయ | సమానాయ
 స్వాహా | బ్రహ్మణి మతిత్తోఽమృతత్వాయ | అమృతాపిధానమసి || ౯౧ ||
 ప్రాణాయ స్వాహా సమానేనివిష్టోఽమృతం జహోమి చ త్వచి చ || ౯౨ ||

శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ | ప్రాణమన్నే
 నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయా మపానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ |
 అప్రాణమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాం వ్యానే నివిశ్యామృతగ్ం
 హుతమ్ | వ్యానమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాముదానే నివిశ్యా
 మృతగ్ం హుతమ్ | ఉదానమన్నే నాప్యాయస్వ | శ్రద్ధాయాగ్ం
 సమానే నివిశ్యామృతగ్ం హుతమ్ | సమానమన్నే నాప్యాయస్వ ||
 ౯౩ || ౨౦ ||

అజ్ఞానమాత్రః పురుషోఽజ్ఞానం చ సమాశ్రితః | ఈశస్సర్వస్య

జగతః ప్రభు ప్రీతాతి విశ్వభుక్ ॥౩॥౨౧॥

వాఙ్మతసక్ష్మః । నసోఃప్రాణః । అహ్వోశ్చక్షుః । కణ్ఠోయో
శ్శ్రోత్రమ్ । బ్రాహ్మవోర్భ్రుమ్ । ఊరువోరోజః । అరిష్టవిత్వాన్యజ్ఞాని
తనూః । తనువా మే సహ నమస్తే అస్తు మామాహిగంసీః ॥౨౨॥
వయస్సుప్రణాః ఉపసేనురిన్ద్రంప్రియమేధా ఋషయోనాథ
మానాః । అపథ్వాన్తమూఋహి పూర్ధి చక్షుముః ముగ్ధస్యాన్నిధ
యేఽవ బద్ధాః ॥౩॥౨౩॥

ప్రాణానాం గర్భిరసిరుదోమా విత్తాన్తకః । తేనాన్నేనాప్య
యస్య ॥౩॥౨౪॥

నమోరుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుమే ప్రాహి ॥౩॥౨౫॥

త్వమగ్నే ద్యుభిస్త్వచాశుశుక్షణిస్త్వమద్భ్యస్త్వమశ్శన్త సురి
త్వం వనేభ్యస్త్వమోషధీభ్యస్త్వం ప్రాణాం సృపతే జాయసే
శుచిః ॥౩॥౨౬॥

శివేన మై సం తిష్ఠస్వ స్యోనేననై సం తిష్ఠస్వ సుభూతేనమై
సం తిష్ఠస్వ బ్రహ్మవచన సేన మై సం తిష్ఠస్వ యజ్ఞస్యధ్ధిమను సం తిష్ఠ
స్వోప తే యజ్ఞ నమ ఉప తె నమ ఉప తె నమః ॥౩॥౨౭॥

సత్యం పరం పరగం సత్యగం సత్యేన నమః పరగాల్లోకాచ్ఛవ నై
కదాచన సతాగం హి సత్యం తస్మాద్ధుత్యేరమనై తప్త ఇతి తపో నానశ నా
త్పరం యద్ధిపరం తస్య ద్ధుర్ధక్ పంతుర్ధురాధక్ పంతుర్ధుత పసిరమనై
దమ ఇతి నియతం బ్రహ్మచారిణస్తస్మాద్దమే రమనై శమ ఇత్యరణ్యము

నయ స్తస్మాచ్ఛమే రమన్తే దానమితి సర్వాణి భూతాని ప్రశగ్ంసన్తి
 దానాన్నాతిదుశ్చరంతస్మాద్దానేరమన్తేధర్మగతిధర్మేణసర్వమిదంపరి
 గృహీతం దర్మాన్నాతి దుష్కరంతస్మాద్ధర్మేరమన్తే ప్రజనగతిభూ
 యాగ్ంసస్తస్మాద్భూయిష్టాఃప్రజాయన్తేతస్మాద్భూయిష్టాఃప్రజననేరమ
 న్తేఽగ్నియ ఇత్యాహతస్మాద్గ్నియ ఆధాతవ్యాలగ్ని హోత్రమిత్య
 హతస్మాద్గ్ని హోత్రే రమన్తే యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞోహి దేవాన్తస్మాద్విజ్ఞ
 రమన్తే మానసమితి విద్వాగ్ంసస్తస్మాద్విద్వాగ్ంసప్రవమాన్తనేరమన్తే
 న్యాసగతి బ్రహ్మబ్రహ్మహి వరః పరోహి బ్రహ్మతానివా ఏతాన్య
 పరాణి పరాగ్ంసి న్యాసప్రవాత్యరేచయద్య ఏవం వేదేత్యుప్రని
 పత్ ॥౧౦౦॥౨౦॥

ప్రాజాపత్యో హరుణిస్సుశ్శేయః ప్రజాపతిం పితరముం సన
 సార్ కిం భగవ స్తః పరమంవదన్తితి తస్మైప్రోవాచ సత్యేన వాయు
 రావాతి సత్యేనాత్రిత్యో రోచ తే దివి సత్యంవాచః ప్రతిష్ఠా సత్యే
 సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్సత్యం పరమం వదన్తి తపసా దైవా దేవ
 తామగ్రి ఆయన్తపసన్ పయస్సువరస్య విస్తన్తపసా సప్తాన్ప్రణ
 దామారాతీ సప్సి సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాత్తపః పరమం వదన్తిద
 మేనరాన్తాఃకీల్బిషమవదూస్వన్తిదమేన బ్రహ్మచారిణ స్సువరగచ్ఛ
 స్తమో భూతానాం దురాధర్షండమే సర్వం ప్రతిష్ఠితం తస్మాద్దమః
 పరమం వదన్తిశమేనతాన్తాన్కివమా చరన్తి శమేన నాకంమునయో
 ఽన్యవిస్తృష్ణ మోభూతానాం దురాధర్ష ష్టామేసర్వం ప్రతిష్ఠితం

తస్మాచ్ఛ్రమః పరమం వదన్తి దానం యజ్ఞానాం వరూథం దక్షిణా లోకే
 దాతారగం సర్వభూతాన్యపజీవన్తి దానేనారాతీర పానుదన్త దా
 నేనద్విప్రన్తోమిత్రాభవన్తి దానేనర్వం పృథివీతం తస్మాద్దానం పరమం
 వదన్తి దమో విశ్వప్ర జగతః పృథివీలోకే ధర్మేష్టం ప్రహణసన
 ర్పన్తి ధర్మేణ ప్రాపనుప్రచురతి ధర్మే సర్వం పృథివీతం తస్మాద్ధర్మం
 పరమంచదన్తి ప్రజనన్తా నైపృథివీ లోకే సాధు ప్రజామూన్తన్తుత
 న్వానః పితౄణామప్రణాభవతి తదేవతస్యా ఆనృణా తస్మాత్ప్రజననం
 పరమం వదన్త్యగ్ని యోనైత్రీయీచిద్యా దేవయానః పథాగార్హ
 ప్రత్యబుక్ష్మధిరభస్తర మన్వాహన్యపచన్తా యజుర్నైషం నామదే
 వ్యమాహ వసీయస్సామ సునగోలోకో బ్రహ్మ తస్మాద్దగ్ని సర్వరమం
 వదన్త్యగ్ని ప్రాతీగం సాయం ప్రాతశ్శ్రావణాం విపక్వతీ స్విష్ట
 గం సుహృతం యజ్ఞక్రిమానాం ప్రాయణగం సునగస్య లోకస్య
 జ్యోతిస్తస్మాదగ్ని ప్రాత్రం పరమంచదన్తి యజ్ఞ ఇతి యజ్ఞేన హి నైవా
 దివంగతా యజ్ఞేనాసురానపానుదన్త యజ్ఞేన ద్విప్రన్తోమిత్రాభవన్తి
 యజ్ఞేనర్వం పృథివీతం తస్మాద్ద్యక్షం పరమం వదన్తి మానసం నైపా
 జాప్రత్యం ప్రత్రం మానసేన మనసా సాధు పశ్యతి మానసా ఋష
 యః ప్రజా ఆనృజన్త మానసే స్వరం పృథివీతం తస్మాద్మానసం పర
 మం వదన్తి న్యాస ఇత్యాహుమోస్తేషిణో బ్రహ్మం బ్రహ్మ విశ్వో
 కతమస్వయముభిప్రజాపతిస్సంవత్సర ఇతి సంవత్సరోఽసావాదిశ్యో
 య ఏష ఆదిత్యే పురుషస్స పరిమేష్ఠీ బ్రహ్మత్యా యాభిరాదిత్య

స్తపతి రశ్మిభిస్తాభిః ప్రజన్యో వర్షతి ప్రజన్యోనాపధివనస్పతయః
 ప్రజాయస్త ఓషధివనస్పతిభిరన్నంభవ త్యన్నేనప్రాణాః ప్రాణేర్బలం
 బలేస్త తప్తస్పసాశ్రిద్ధాశ్రిద్ధయా మేధా మేధయా మనీషా మనీష
 యా మనో మనసా శాన్తిశాన్త్యాచిత్తంచిత్రేన స్మృతిగ్ం స్మృత్యా
 స్మార్గ్ం స్మారేణ విజ్ఞానం విజ్ఞానేనాత్మానం వేదయతి తస్మాద్దన్నం
 దదన్ధుర్వాణ్యేతాని దదాత్యన్నాత్ప్రాణాభినన్తి భూతానాం ప్రా
 ణేమన్మోమనసశ్చ విజ్ఞానం విజ్ఞానాదానన్దో బ్రహ్మయోనిస్స
 వా సేషపురుషః పశ్చాద్ధా పశ్చాత్త్వా యేన స్వస్మిదం
 పోతంపృథ్వీ చాస్తరితం చద్యాశ్చ నిశశ్చవాస్తరది శాశ్చనవై
 స్వస్మిదం జగత్స సభూతగ్ం సభవం జ్ఞానకృతజా రయిష్టా
 శ్రద్ధాస్తత్యో మహస్వాన్తప్తా వరిష్టా జ్ఞాత్వా తమైవం మనసా
 హృదాచాభూయోనన్మృత్యుముప యహి విద్వాన్తస్మాన్మన్యస మై
 షాం తపసామతిరిక్త మాపార్యసురణోవిభూరిసిప్రాణే త్వమసిస్థా
 తా బ్రహ్మన్వమసి శిశ్యధృత్తేహ దాన్వ మస్యగ్నిరిసి వహోదాన్వ
 మసిసూర్యస్యమ్యమోదాన్వమసి చాన్వమన ఉపయా మగృహీ
 తోసి బ్రహ్మణత్వా మహాన ఓమిత్యాత్మానం యజ్ఞేతేదద్వై మ
 హూననిషదం దేవానాం గుహ్యం యననం వెద బ్రహ్మణో మహి
 మాసమాప్నోతి తస్మాద్బ్రహ్మణో మహి మానమిత్యుపనిషత్ ||
 ౧౦౧||౨౯||

తస్యైవం విమహో యజస్యాత్త్వా యజమానశ్శృద్ధాపత్నీ శరీర

మిధ్యమురో వేదిలోమాని బర్హివేదశ్శిఖా హృదయం యూషః
 కామ ఆజ్యం మన్యుపశు స్తపోఽగ్నిర్దమశ్యమయితా దక్షిణావాగ్ఘో
 తాస్త్రిణ ఉద్దాతా చతురధ్వర్యమన్వో బ్రహ్మశోత్రమగ్ని ద్యావ
 ద్భీయతే సాదీతాయదశ్నతి తద్ధవిర్యప్తిబతి తదస్యసోమప్తానం య
 ద్రమతే తకుప్తసదో యథుంచరత్యుప్త విశత్యుత్తిష్ఠతే చ స పవ
 గ్యోక్ య నుఖం తదాహవనీయోయావ్యాస్మాతి రాహుతిర్యదస్య
 విజ్ఞానం తజ్జహూతియధ్నాయంప్రాతర త్తితథ్నమిథం యత్ప్రాత
 మ్ భ్యద్విన్గం సాయంచతాని సవనానియేతహూరాత్రేతే
 దర్శపూర్ణమాసాయేర్ధమాసాశ్చనూసాశ్చ తేచాతుమాస్యాని
 యఋతప్తసైషశుబ్రన్ధాయేసంవధ్నరాశ్చపరివధ్నరాశ్చ తేహగ్ణా
 స్సర్వవేదసం వాతపీథ్నత్రం యస్మరణం తదప్త భృశేతద్వైజరామ
 ర్యమగ్ని సోత్రిగ్ం సత్త్రిం యవపం విద్వానుదగయనే ప్రమీ
 యతే దైవానామేవ మహిమానం గత్వాఽఽ దిత్యస్య సాయజ్యం
 గచ్ఛత్యథ యోదక్షిణే ప్రమీయతే పితౄణామేవ మహిమానం
 గత్వాచస్త్రమసస్సాయజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోత్యేతా వై నూర్యా
 చస్త్రమసామహిమానో బౌష్ఠాణో విద్వాస్తభిజయతి తస్మాద్రబ
 హ్మణో మహిమానమాప్నోతి తస్మాద్బృహ్మణో మహిమానమ్॥
 ౧౦.౨౧౦॥

అమృతస్యైకపశ్చైశ్చ తంజాత వేదసైచతుదశభూరన్నంభూ
 రగ్నయేభూరగ్నయే చైక మేకంపాహిపాహిచ త్వారిచత్వారియశ్చన్ద్ర

సాంద్యేనమో బ్రహ్మణముతం తపోయథావృక్షస్యైకమేకమణోరణీ
 యుగ్ం శ్చతుస్త్రిగ్ం శశహస్తశీర్షగ్ం పక్షిగ్ం శతిరాద్ది
 త్యో వా ఏష ఆదిత్యో వైతేజ ఏకమేకం నిధనపతయై త్రయో
 విగ్ంశతిస్తద్వ్యోజాతం త్రిణి వామదేవాయైక మఘా రేభ్య స్తత్పురు
 పాయ ద్వేద్వే ఈశానోనమో హిరణ్యబాహవఏకమేక మృతగ్ంస్త
 త్యం ద్వేనర్వో వైరుద్యౌత్పత్వారి కదుర్ద్రాయ తీర్ణియస్య వైక
 జుతీ కృష్ణుష్వ పాజౌ దితిరాప్తావాఇదగ్ం సర్వ మేకమేకమా
 పః పునస్తు చత్వార్యగ్నిశ్చ సూర్యశ్చ నవ నవోమితి చత్వార్య
 యాతు పశ్చాజ్యోఽసి దశోత్తమే చత్వారి ఘృతస్త్రిణిబ్రహ్మమేతు
 మాం యాస్తే బ్రహ్మహ త్యాంద్వాదశ బ్రహ్మమై ధయాద్యాన
 ఇమంభూణ హ త్యాం బ్రహ్మమైధవా బ్రహ్మ దేవానామిదం వీర
 హత్యా మేకాన్న విగ్ంశతి రేకాన్నవిగ్ంశతిమైథా దేవమైథాం
 మ ఇన్ద్రీశ్చత్వారి చత్వార్యమాం మేధాద్వేమయి మైథా
 మేకమపైతు పరం వాతం ప్రాణమ ముత్ర భూమూర్ధగ్ం
 శల్లైరగ్నిం మా ఛిదో మృత్యోమా నో మ హస్తం మానస్తోకే
 ప్రజాపతే స్వస్తిదా స్త్రోమృత్యుకం యేతే సహస్రమయతం ద్వే ద్వే
 మృత్యువై స్వాహాకం దైవకృతస్యైకాదశ యద్యోదేవాః కామోఽ
 కార్షీ సృన్యరకార్షీద్వేద్వే తిలాఙ్గుహూమి గావశ్శ్రియం ప్ర
 జాః పశ్చుతిలాః కృష్ణాశ్చోరస్య శ్రీఃపృజ్ఞాతు జాతవేదస్తుప్త పాణి
 వాక్స్వక్థిర ఉత్తిష్ఠ పురుష పశ్చ పృథివీ శబ్ద మనోవాగవ్యక్తాత్స

౭స్తరాత్మా పరమాత్మా మేక్షుధైర్మయ పశ్చదశాగ్న యో
 స్వాహైకత్యాగ్శందో తద్భ్యానవశ్రద్ధాయాం ప్రాణనిష్ఠా
 ౭మృతం జుహోమి చతుర్వింశతిశ్చైద్రాయాందశాజ్గుషమాత్రః
 పురుషో ద్వే వాజ్ఘ్ర ఆనన్త్యే వయస్సుప్తజాః ప్రాణానాం గృభి
 రసి ద్వేత్వై నమో రుద్రాయైకం త్వమగ్నే ద్యభిద్వేశివేనమే సం
 తిష్ఠస్య సత్యం ప్రాజాపత్యస్తస్యైవమేక మేకమశీతిః॥ ౮౦॥

అమృత్యపారే స్త్రస్తి నః ప్రాహిన్ అగ్న సకయా ౭ ౭ దిత్వోనా
 ఏష ఋతగ్ం సత్యమోమిత్యామాం మైధామానస్తో కేతిలాజ్ఘ హో
 మిశ్రద్ధాయామపాన నిష్ఠః ప్రాజాపత్యోవ్యవ్యత్త రశతమ్॥౧౦౧॥
 ప్రహనావనతు । ప్రహసాభునన్తు । ప్రహవీర్యం కర వావ హై
 తైజస్వినావసేతమస్తు చూవిష్విహదహై । ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః
 హఃః ఓమ్ ॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ఇతి నారాయణమ్

సమాప్తః.

నారాయణోపనిషత్పారిమర్శః

హరిః ఓమ్॥ అభిప్రాయమహానై నారాయణోఽకామయతప్రజా
స్సజేయతే॥ నారాయణాత్పరానామజాయతే మనస్సర్వేన్ద్రియాణిచ
ఖంబాయన్ద్రోతిరాపః పృథివీ విశ్వస్యధానిణీ॥ నారాయణాద్భ్రహ్మ
జాయతే॥ నారాయణాద్గురోజాయతే॥ నారాయణాద్విశ్వజాయతే
నారాయణాత్ప్రజాపతయః॥ నారాయణాద్వాదశాదిత్యాః॥
సద్రాసనసస్సర్వాణిచ ఛన్దాః॥ సి॥ నారాయణాదేవసముత్పద్యంతే॥
నారాయణః పరశః॥ నారాయణే పృథీయంతే॥

ఓమ్॥ అ॥ నిత్యో నారాయణః॥ బ్రహ్మనారాయణః॥ శివశ్చ
నారాయణః॥ శక్తిశ్చనారాయణః॥ ద్వావా స్యన్ద్రియచనారాయణః॥
కాలశ్చనారాయణః॥ దిశశ్చనారాయణః॥ ఊర్ధ్వశ్చనారాయణః॥
అధశ్చనారాయణః॥ అస్తర్భూతశ్చనారాయణః॥ నారాయణపవేద
గోం సర్వమ్॥ యద్భూతం యచ్ఛభివ్యమ్ నిఃశంకోనరజ్జనోనిర్వి
కల్ప నిరాఖ్యాతశ్శుద్ధా దేవకో నారాయణః॥ సద్వీతీయోఽస్తి
కశ్చిత్॥ య ఏవం నైదా సవిష్ణు రేవభవతి సవిష్ణుః పరభవతి॥

ఓమత్యగై వ్యాహరేత్॥ సమ ఇతి ప్రశ్నాత్॥ నారాయణా
యేత్యుపస్థాత్॥ ఓమత్యేకాక్షరమ్॥ సమ ఇతి ద్వే అక్షరే॥ నారా
యణాయేతి పంచాక్షరాణి॥ ఏతద్వైనారాయణస్యాష్టాక్షరం సదమ్॥

యోహవై నారాయణస్యాష్టాక్షరం పదమధ్యేతి । అనపబవస్సవః
 మాయరైతి । విష్ణుతే పాజాప్త్యం రాయస్సం గాప్త్యమ్ । తతో
 ఽమృతత్వమశ్ను తే తతో ఽమృతత్వమశ్నుత ఇతి యవీవం వైద॥

ప్రత్యగానందంబ్రహ్మపురుషం ప్రణవస్వరూపమ్ । అకారఉకార
 మకార ఇతి । తానేకధానమభరత్ దేతదోమితి యముక్త్యాముచ్యతే
 యోగీజన్త సంసారబద్ధనాత్ । ఓం సమోనారాయణాయేతి మనోప్రా
 సక్ః । వైకుంఠ భువనలోకం గమిష్యతి । తదిదంపరంపుణ్డరీకం విజ్ఞాన
 ఘనమ్ । తస్మాత్తదిదావస్తాత్రమ్ । బ్రహ్మణ్యో దేవకీపుత్రో బ్రహ్మ
 ణ్యో మధుసూదనోమ్ । సర్వభూతస్థమేకం నారాయణమ్ । కారణరూ
 పమకార పరబ్రహ్మమ్ । ఏతదధర్వశిరోయోఽధీతే । ప్రాత రధీయా
 నో రాత్రి కృతంపాపం నాశయతి । సాయమధీయానో దివసకృతం
 పాపం నాశయతి । మాధ్యన్తిన మాదిత్యాభిముఖోఽధీయాన్తః పఞ్చ
 పాతక ఉపపాతకాత్ప్రముచ్యతే । సర్వవేదపారాయణపుణ్యం లభతే ।
 నారాయణ సాయుజ్య మవాప్నోతి నారాయణసాయుజ్య మవా
 ప్నోతి । యవీవంవేద ఇత్యుపనిషత్ ॥

ఇతి నారాయణోపనిషత్సమాప్తా.

కృష్ణాజిల్లా - బందరుబచ్చిపేటలో.

చల్లాలక్షీనృసింహశాస్త్రిగారివద్ద దొరకుపుస్తకములపట్టీ.

1. యాజుషస్తానానుక్రమణిక. అనుయజుర్వేదపూర్వ ప్రయోగ

ము. ప్రతి1కిరు1-8-0 పోస్తుఖర్చులునాలుగ చాలుమాత్రము.

ఈ గ్రంథము నీవలకు తాళవత్త్రములయందుండినందున స్థానముల కందలకు లభ్యము కాక యుండెను-ఈ భక్తియపుస్తకమును జదివి నంతనే సకలవైదిక విషయములును విన్నప్తముగాఁ దెలియును-ఇట్టి యుత్తమగ్రంథ మీవల కెప్పుడును బయలువెడలలేదు- ఎంతధనము వెచ్చించినను సరే యిట్టివిషయములను బోధించువారు దొరక రసయోగగ్రంథమును జదివిన వారరంతయు దెలియఁబఱచుచున్నారు. మే మీవలలో గుండ్లప్రవాలు ముద్రింపించెడిది, ముద్రింపించినతరు లన్నియు శీఘ్రకాలములో విక్రయమైనవి. పునర్ముద్రణము కొంచె మాలస్య మగుటచే బహుజనులు పలుమాట్ల బొంబులు వ్రాసినందున మేము వ్యయప్రసాసల కోర్కె రెండవకూర్పునందుఁ బ్రాసనవిషయములకన్న మఱికొన్ని సూతనవిషయములు గూడఁ జేర్చి మించిమేలుకాగితములమీఁద ముద్రింపించి మంచిబైండు చేయించితిమి.-ఈ రెండవకూర్పులో నివృత్తికి సంబంధములు కొనఁబడినవి. నిలిచియున్నవృత్తులు స్వల్పము.వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును -గ్రంథవిషయములు దిగ్వివిధముగాఁ గొన్నిటినిఁదుసూచించెదము.

విష్ణుశ్లోకపూజ, పుణ్యోహవాచనము, కర్మణిపుణ్యోహవాచనము, నాందీముఖము, నాందీవిధి, చతుష్పాత్రప్రయోగము, షట్పాత్రప్రయోగము, జయాయలు, పూజాహుతి, దీపవిధి, పునస్సంధానము, తంతుమత్స్యస్థాలీపాకము, బౌసాననము, లఘుపునస్సంధానము, బౌసాననవిధి, షడాహుతితంతులవైశ్వదేవము, ఆత్మా రోపణము, శయనవిధి, గర్భాధానము, పుంసవనము, నీమంతము, ముఖావలోకనము, శాంతిసంకల్పము, నక్షత్రప్రేతిక, ఉపహేమామములు, నవగ్రహదానవిధిప్రయోగము, అంకురారోపణము, అనుపనీతప్రాయశ్చిత్తము, హహిత్రయోదశహేమామము, జాతకర్మప్రయోగము, జాతాదిసూత్రకేకర్తవ్యతానిబంధనము, పత్నీకుమారోపవేశనము, నామకరణము, అన్నప్రసాదము, చౌలము, మాతరీరజస్వలావిషయము, ఉపనయనము, అగ్నికార్యము, గోదానవ్రతము, అగ్నిగోదానము, పాలా

శప్తయోగము, ఉపాకర్మప్రకరణము, విరజామౌనుము, ఉపాకర్మోత్పన్నము, వేదవ్రతప్రకరణము, ప్రాజాపత్యవ్రతము, వ్రతోత్పన్నము, వైశ్వదేవవ్రతము, వ్రతోత్పన్నము, స్నాతకవ్రతము, వైకల్పికసమావర్తనము, వివాహప్రయోగము, వ్రథానహోమము, వ్రవేశమౌనుము, స్థాలీపాకము, మహాసంకల్పము, మూర్తిక, నదస్యప్రయోగము, కంకణనిమోచనము, మిథునతాంబూలము, ఉపహారమంత్రములు, అప్పగింతలు, శేషహోమము, నాకబలి, స్నానప్రకరణము, షష్ఠాధారణము, ద్రవ్యయజ్ఞము, తర్పణము, నిత్యపితృతర్పణము, యమతర్పణము, భీష్మతర్పణము, సింధుస్నానము, ఊర్ధ్వపుండ్రవిధి, పురుషసూక్తదేవతార్చనము, మంత్రపుష్పము. పంచాయతనపూజ, సూర్యోపస్థానము, అన్వారంభణీయస్థాలీపాకము, బిభృష్ప్రేష్టి, వైశ్వదేవమంత్రపాఠము, వైశ్వదేవబలినిక్షేపము, వైశ్వదేవారంభము, వైశ్వదేవభాగనిర్ణయము, భాగవినియోగము, వక్షాంతరవైశ్వదేవము, ప్రియభోజనము, స్థాలీపాకము' హృదయసంసర్గహోమము, మూలికావహరణప్రయోగము, వివాహేయుతుసంభవము, కల్పవృక్షవివాహవైశ్వదేవము, వ్రథమూర్తిమాతృకృత్యము, జోహనన పరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, ఆలస్యపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, కామకృతపరిత్యాగప్రాయశ్చిత్తము, నాస్తిక్యపరిత్యాగప్రాయశ్చిత్తము, వైశ్వదేవపరిత్యాగప్రాయశ్చిత్తము, స్థాలీపాకపరిత్యాగప్రాయశ్చిత్తము, వైశ్వదేవమునుగుఱించి మఱికొన్ని విషయములును. సంధ్యావందనము, విచ్చిన్నోపాసనము, ఆర్చికమంత్రము, అన్నసూక్తము, త్రిశువర్ణము, అధిశ్రవణము, మహాలయము, హిరణ్యాదిశ్రాద్ధప్రయోగములు, సర్వప్రాచయశ్చిత్తము, మృత్తికాస్నానము, సర్పబలి, ఈశానబలి, మానశ్రాద్ధము, అష్టక, ఉభయజలిః అన్వష్టక, పిండపితృయజ్ఞము, కూశ్మాండమౌనుము, గణమౌనుము. సింహానువాకము, గృహనిర్మాణము, గృహప్రవేశము, పుత్రదానప్రయోగము, దత్తహోమము, కదలివివాహము, చంద్రగ్రహణహోమము, సూర్యగ్రహణమౌనుము, వక్షహోమము, అక్షరాభ్యాసము, విధురవైశ్వదేవము, సామాన్యాశీః, కృష్ణానదీ పుష్కరవిధానము, తీర్థశ్రాద్ధవిధానము, రథసప్తమీస్నాన విధానము, మాఘస్నానము, పుత్రకామేష్టి ప్రయోగము, అశ్వతోపసయనము, ఉదకదానప్రభావము, ఆయుష్యహోమవిధి, ఆయుస్సూక్తము, ఆయుష్యమౌనుప్రయోగము, అబ్ధిపూర్తి, వివాహద్యగ్ని నాశేప్రాయశ్చిత్తము, జోహననాగ్ని ద్వయసంసర్గ ప్రాయశ్చిత్తము, భార్యద్వయాగ్ని సంసర్గము, శ్రీసీతారామకళ్యాణము, యజ్ఞోపవీతధారణము, అతిథి

పూజ, భోజనవిధి, చిత్రగుప్తబలినిషేధము, ఆకురసస్వాసము, యత్వసుష్టానవిధి, (ఆశీర్వాచన మంత్రములు సస్వరము-) స్వస్తిమంత్రార్థము, ఇత్యాది ౧౭౮విషయములతో ౪౩౩ పుటలుగల నద్రంథము. ———

2. యాజుషస్తార్తాపరప్రయోగానుక్రమశీక. ప్రతి 1కిరు1-0-0

ఒకరూశాయి, పోన్దు ఖర్చులు మూడణాలు.

ఇందు దహనాదిసపండికరణమువలనను సులభప్రయోగములును, కొన్ని ధర్మశాస్త్రవిషయములును, మఱికొన్ని జ్యోతిషవిషయములును, కొన్నిచోట్ల తాత్పర్య సమేతముగా ముద్రింపించినారము. ముద్రించిన ౧౦౦౦ప్రతులలో సూక్ష్మప్రతులుమాత్రము నిలిచియున్నవి. ఆలస్యముచేసినచిరాయాజనములేదు. ఈ గ్రంథముందురు విషయములు. — మృతికిశుభాశుభనక్షత్రములు, కర్కారణము, కారుణ్యము, సంకల్పనిర్ణయము, సర్వప్రాయశ్చిత్తము, ఉత్తాగ్రంతి ప్రియశ్చిత్తము, షణ్ణిమిత్రప్రాయశ్చిత్తము, దుష్టతిథివారాది ప్రియశ్చిత్తము, అగ్నిసంధానము, బౌపాసనము, వైత్రమేధికకర్కారంభము, అగ్నినిర్ణయము, దహనప్రయోగము, విభురౌపాసనము, విభవాప్రియశ్చిత్తము, సుమంగలీప్రాయశ్చిత్తము, సూతికాప్రాయశ్చిత్తము, రజస్వలాప్రియశ్చిత్తము, గర్భిణీ మరణము, కర్తవ్యపపనము. నిత్యకర్మప్రయోగము, తిలోదకాదినిషేధము, సంగయనము, అగ్నినష్టప్రాయశ్చిత్తము, ఆస్థినిక్షేపణము, నగ్నశ్చాధము, నవశ్రాద్ధము, దశాహము, వృషోత్పత్తనము, జయూదిహోమము, గోవృషభవివాహము, అగ్నావాద్యైకోద్దిష్టము, షోడశము, సపండికరణము, ఇత్యాది ౫౨ విషయములు కలవు.

3. యాజుషస్తార్తమంత్రీపాఠము. (ప్రభుమహాగము.) సస్వరముప్రతి 1కిరు1—8—0 వి. పి. ఖర్చులు నాలుగణాలు.

ఇది ప్రతిస్తార్తగ్రంథానుసరించి స్మార్తవిద్యార్థులకును ప్రతిగ్రామపురోహితునకును ప్రాయశ్చిత్తముగ నుండదగినది. ఈగ్రంథము పూర్వము తాళపత్రములయందుండుటచే దానిని సంగ్రహించి యాస్తికుల కందటకును దెలియులాగున స్వరచిహ్నములతోఁ గూడ ముద్రింపించితిమి, ఈ ప్రథమముద్రణమునందలి ౧౦౦౦ ప్రతులు అతిశ్రేష్ఠకాలములో వ్యయపడినందున పునర్ముద్రణమునందుఁ బూర్వముకన్న ౨౦ పాసలు మేలుకాగితములమీఁద ముద్రింపించుచున్నాము. ఇప్పటికి ౫౦౦ ఆర్డర్లు వచ్చియున్నవి. విద్యార్థుల కిది యంతఃపలకారియని చెప్ప

టకు నలవికాదు. ఈ విషయము గ్రంథము చూచిన విశదమగును. ఇందుండి విషయములు. నమకము. చమకము. పురుషసూక్తము. శ్రీసూక్తము. భూసూక్తము; ఆరుణము, సౌరము, పితృమేధము. వివాహూపనయన మంత్రపన్నములు రెండును, వంచోపనిషత్తులు అనగా (చిత్తి- శిక్ష- ఆనందవల్లి- భృగువల్లి- నారాయణము.) నక్షత్రేష్టి. మన్యుసూక్తము, రుద్రసూక్తము, సర్వసూక్తము, దేవీసూక్తము, రాత్రిసూక్తము, హిరణ్యసూక్తము, నీళాసూక్తము. అన్నసూక్తము, నాచికేతాంతము వట కధిశ్రీవణము, దిశశాస్త్రము సూర్య నమస్కారములు నవగ్రహమంత్రములవలకును ముద్రింపబడుచున్నవి. 2-3 మాసములలో బయలు వెడలును.

4. యాజుషస్తోత్రమంత్రోపారము. ద్వితీయభాగము. (సన్వరము) ప్రతికి రు 1—8—0 వి. పి. ఖర్చులు నాలుగు అణాలు.

ఇందుండి ముఖ్యవిషయములు, స్వాధ్యాయబ్రాహ్మణము, మంత్రబ్రాహ్మణము, పెద్దబ్రాహ్మణము, సంజ్ఞానము, లోకోనీ, తుభ్యము, ఆశీర్వాదన ఘనవన నలు మొదలగు బహువిషయములవలకును ముద్రింపబడుచున్నది. అత్యుత్తమ గ్రంథము, చూచియేతీరవలెను.

5. పురాణోక్తకర్తృప్రకాశిక. శ్లోజ ప్రతికి రు 1—4—0 వివిఖర్చులు మూడణాలు.

ఈ గ్రంథమునందు విశేషశ్లోకరహిత మొదలు 145 ముఖ్యవిషయములు కలవు, పురాణోక్తమందుండి మంత్రము అన్నియు సైకక్షణకాలములో గ్రంథమును జూచి గ్రహింపవచ్చును. ఇందు విధులును, ప్రయోగములును, మఱికొన్ని ధర్మశాస్త్రవివిషయములును జేర్చినవి. ఇది యాజ్ఞికులకును సూత్రముగా నేర్చుకొనెడు బాలురకును గ్రామపురోహితులకును, ధర్మశాస్త్రవరులకును, అత్యవసరమైనది. పురాణోక్తఉపనయనము కూడా ఈ గ్రంథమందు జేర్చబడెను.

6. పురాణోక్తాపరకర్తృప్రకాశికయను అపరచంద్రిక. తైలదు చేసిన ప్రతికి రు 1—1—0 వి పి ఖర్చులు మూడణాలు.

ఇందు దహనాదినపిండి కరణకృత్య మొరయును సప్రయోగవిధిగా వాగ్దయబడి ముద్రింపబడినది. ఇందు 99 ముఖ్యవిషయములు గలవు. వీనితో జ్యోతి

ష ధర్మశాస్త్రవిషయములు తార్పర్యసహితములుగ నున్నవి. గ్రంథముఁ జూచి నపిష్టమిది మీకే బోధపడును. పురోహితములు, ధర్మశాస్త్రపరులు జ్యోతిషులు మొదలగువారి కందఱకును బ్రాముఖ్యము.

7. గోచారదర్శిని. జ్యోతిషగ్రంథము, తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి రు0-8-0
8. ప్రసూతిచంద్రిక. జ్యోతిషము, తాత్పర్యసహితము. క్షేజప్రతి 1కి రు0-8-0
డిటో, రఫ్ కాగితములప్రతి 1కి రు0-5-0
9. అర్తనచంద్రిక. జ్యోతిషగ్రంథము, తాత్పర్యముక్తము రు (-3-0
10. ముహూర్తచంద్రిక. జ్యోతిషగ్రంథము, డిటో 1 నం॥ కాలము
లో బయలువెడలును. రు 0-4-0
11. ప్రశ్నదశని. డిటో డిటో రు 0-4-0
12. దైవజ్ఞదశిని. జాతకభాగము, టి. వి. నారాయణరావుగారిచే
వర్ణనముగా అంపఱకుండెల్లియుగాగున. వ్రాయఁబడినది. ప్రతి 1కి రు 0-4-0
13. పూర్వకాలానుప్రతిము. పదవిభాగటీకాతాత్పర్య సహితము,
ఒక సంవత్సర కాలమునకు బయలువెడలును. ప్రతి 1కి రు 1-0-0
14. ముహూర్తచింతామణి. జ్యోతిషగ్రంథము, ఒక సంవత్సర కాల
మునకు బయలువెడలును. ప్రతి 1కి..... రు 1-0-0
15. నరకంతరవము. సిద్ధాంతగ్రంథము, సూర్యప్రవేశము వఱకు
సులభముగ పంచాంగము గణించవచ్చును. ప్రతి 1కి రు0-10-0
16. గ్రహలాఘవము. సిద్ధాంతగ్రంథము. తాత్పర్యసహితము ప్రతి 1కి 1-0-0
17. ఆశౌచనిర్ణయద్వైపము. తాత్పర్యసహితము, ప్రతి 1కి రు 0-4-0
18. విఘ్నేశ్వరపూజ. పుణ్యకూవాచనమువఱకును సప్రయోగము. రు 0-1-6
19. ఉపనయనప్రయోగచంద్రిక. సప్రయోగము. ప్రతి 1కి రు 0-5-0
20. వివాహప్రయోగ దర్పణము. డిటో రు 0-5-0
21. పురుషసూక్తవిధాన దేవతార్చనము. రు 0-2-0

22. యజుర్వేదాద్వికమంత్రదర్శనము అధికవణమునకు గలదు రు 0-4-0
23. వ్రతరత్నము హూదధి. పృథమసంపుటము. తాత్పర్యము
ఇందు ముఖ్యవ్రతములన్నియును గలవు. ప్రతి 1కి రు 2-8-0
24. నత్యనారాయణవ్రతము. 9 అధ్యాయములవఱకును ప్రతిష్ఠా
కము తాత్పర్యసహితము. కాగితముపైండు 1కి 0-6-0 అట్టపైండు 0-8-0
25. లక్షవర్తివ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి రు 0-2-0
26. చిత్త్రగుప్తవ్రతము. డిటో రు 0-2-0
27. ఝీరాద్ధివ్రతము. డిటో రు 0-1-0
28. త్రికార్తివ్రతము. డిటో రు 0-1-6
29. కామ్యవృషోత్సర్జనము. రథకాగితములపై ప్రతి 1కి 0-3-0 క్లబ్బది 0-4-0
30. కూపకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
31. తటాకకల్పము. సులభవ్రతయోగ సహితము. 0-2-0
32. వనవ్రతము. డిటో డిటో 0-2-0
33. వనభోజనవ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
34. కేదారేశ్వరవ్రతము. డిటో 0-2-0
35. చిలుకుద్వాదశీవ్రతము. డిటో 0-1-6
36. అమాసోమవారవ్రతము. డిటో 0-1-6
37. భక్తేశ్వరవ్రతము (33పున్నములవ్రతము) డిటో 0-2-0
38. షష్ఠిపూర్తివ్రతము. సప్తయోగము, కథాసహితము. 0-4-0
39. ఇతిహాసము. చరణపూజాము, సోమోత్పత్తి వఱకును. 0-1-0
40. వ్యాసపూజ. సులభపూర్ణము, ఇది యతులకు పాఠములు. 0-1-0
41. ఆరాధనపర్యయోగము. ఇది సిద్ధిబోధనవారికి ప్రతి సం॥ చే
యందు ఆరాధనకర్మము. సప్తయోగము. 0-1-5
42. యత్యపరము. పృథమదిశకృత్యము మొదలు ౧౨ దినములవఱకు

- అకు బరువవలసిన క్రమము; సులభప్రయోగము గలది, ప్రతి 1కి 0-8-0
43. ఉపనిషత్తులు గీతసములు (చిత్తి-శిక్ష-ఆనందవల్లి-భృగువల్లి-నారాయణము) స్వరయుక్తము. 0-8-0
44. అధిశ్రవణము, సాచికేతాంతమువలకును సస్వరము. 0-4 0
45. మంత్రవన్నములు. రెండును సస్వరము. 0-4-0
46. ఉద్బంధనాది నారాయణబలి ప్రయోగము. సులభ మర్గము. ప్రతి 1కి, 0-1-6
47. శ్రీవ్రతరత్నావళి. శ్రీలాలరించెడి 58 వ్రతకథలు గలవు. 0-12-0
48. మహాన్యాసము. సస్వరము బహువిషయములు గలవు. 0-6-0
49. జలార్ధశాస్త్ర సంగ్రహము. తాత్పర్యసహితము. 0-3-0
50. ఫలప్రదశిఁని. జ్యోతిషము. తాత్పర్యసహితము. 0-8-0
51. యాజుషానాహితాగ్ని పైతృమేధికము. స్వరక్రియలతో నుండును; రెండుసంపుటములు. 3-0-0
52. పురుషసూక్తము. సస్వరము. తాత్పర్యయుక్తము. 0-2-0
53. శ్రీసూక్తము. సస్వరము తాత్పర్యయుక్తము. 0-2-0
54. ఆశస్త్రంబప్రవరకాండ, 0-3-0
55. విచ్చిన్నాపాసనము. స్వరాధిక్రియాసహితము. 0-2-0
56. గౌతమీపుష్కరకల్పము. సంక్రమణిస్తాన నిర్ణయసహితము. 0-1-6
57. అకాశదీపవ్రతకల్పము. తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి 0-1-6
58. ఏకాదశీగురువారప్రసాదము. ఇది బృహస్పతివరముగా నుండును. 0-2-0
59. శతవర్తివ్రతము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
60. సావిత్రీగౌరీవ్రతము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
61. సిద్ధినివాసుక వ్రతకల్పము. డిటో గొప్పగ్రంథము. 0-2-6
62. వరలక్ష్మీవ్రతము. తాత్పర్యసహితము. 0-1-0

63. బృహద్దేవీవ్రతము. (ఇదిపుండ్రాక్షతద్వైకల్పము.) 0-1-6
64. చంద్రోదయోమావ్రతము. (ఇదిఅట్లతద్వైకల్పము.) 0-1-6
65. సింధుస్నానమాహాత్మ్యము, తాత్పర్యసహితము. 0-1-6
66. స్త్రీపురుషప్రాయశ్చిత్తకల్పము. తాత్పర్యసహితము. 0-2-6
67. మహాలింగార్చనము. డిటో 0-2-6
68. ఉమామహేశ్వరపూజ. సమకసహస్రనామములును. 0-1-6
69. కృష్ణామాహాత్మ్యము, సంస్కృతిము తెలుగును జేర్చిన ప్రతి 1కి 0-8-0
70. అముక్తాభరణసప్తమీవృత్తిము, తాత్పర్యసహితము, 0-2-0
71. యజుర్వేదసంధ్యానందనము. సస్వరము. ఆర్థముతోనుండును 0-2-0
72. ఆశీర్వాచనదీపిక, చిన్నది; సస్వరము. 0-1-6
73. ఆశీర్వాచనదర్పణము, (సస్వరము) ఇందు పదము, క్రమము, జట, మొదలగు ఘనపదములు గలవు ప్రతి 1కి 0-10-0
74. యజ్ఞోపవీతధారణాప్రయోగము, 0-1-0
75. అమావాస్యారపణము, పిల్లలకుఁగూడఁ దెలియఁగలదు 0-1-0
76. సూర్యనమస్కారములు. త్రివిధవిధానము. . . . 0-1-0
77. రథసప్తమీస్నానవృత్తిము, తాత్పర్యసహితము ఇందు స్నానమహాసంకల్పము కలదు. 0-2-0
78. కూశ్మాండదానవ్రతకల్పము, ఇది ఉత్తరాయణ ప్రవేశ కాలమందు జర్పిప్రయోగ నీహితము. 0-2-0
79. అష్టోత్తరశతదానకల్పము. సకలదేవతాత్పత్తికర్తయైనది. 0-8-0
80. శ్రీరామసప్తాహము, సులభప్రయోగ నీహితము. 0-2-0
81. శ్రీహనుమద్వ్రతము, ధానహితము. 0-2-0
82. శ్రీహనుమత్ప్రీతి, డిటో 0-2-0
83. శ్రీవేంకటేశ్వరవ్రతకల్పము, డిటో 0-2-0

84. శ్రావణమంగళగౌరీవృత్తము, తాత్పర్యసహితము. 0-2-0
85. అనంతవ్రతకల్పము ఉద్యాపనవిధియును, తాత్పర్యముక్తము, 0-2-6
86. నందకరత్నావళి, బహునందకములు గలవు. . . . 0-4-0
87. కాళిదాసచరిత్ర, 0-6-0
88. సంస్కృతాంధ్రసమంతము. 1-4-0
89. ఆశ్వలామబ్రాహ్మ్యప్రయోగము. సవ్యరము. 2-0-0
90. ఋగ్వేదాంశుప్రకాశిక, (ఇది ఋగ్వేదాపరము) సవ్యరము. 1-1-0
91. కేసూక్త్యవిహారిము, ఇందు మండోపదాగళాదులు లభిస్తాన
హస్తాంశుములు గలవు. 0-2-6
92. ముటసోభికి విధానము. 0-2-6
93. బ్రహ్మయజ్ఞము, సవ్యరము, క్రియాసహితము, సప్రయోగము. 0-2-0
94. శివసహస్ర నామము లు, సుప్రసత్తి. 0-1-0
95. విష్ణుసహస్ర నామములు సుప్రసత్తి. 0-1-0
96. సిత్యాన్నదాన వృత్తకల్పము, (ములకముద్రంపణము) 0-2-0
97. లక్షకర్పూరవ్రతకల్పము (ఓటో) 0-2-0
98. ఏకోత్తర వృద్ధిదీపదాన కల్పము ఓటో 0-2-0
99. మంత్రార్థ ప్రకాశిక. ఇందు మంత్రపన్నములు రెండును సవ్య
రము సీతావాత్పర్యసహితముగా ముద్రింపబడును. 2-0-0
100. కథసప్తమీన్నానందవ్రతకల్పము తాత్పర్యసహితము, 0-2-0
101. శనిశ్రీయోగశీఘ్రకల్పము ఓటో 0-2-0
102. సతీసంజీవనవృత్తకల్పము ఓటో 0-2-0
103. ఋషిసంచమిత్రకల్పము ఓటో 0-2-0
104. తులసీవివాహము ఓటో 0-0-6
105. ఆశ్వలామసప్తాంశు ప్రదీపిక, సులభప్రయోగము. 0-8-0

ఇతరులచే ముద్రింపబడిన పుస్తకముల పట్టి.

106.	సుందరకాండ, తాత్పర్యసహితము. ప్రతి 1కి	1-4-0
107.	యల్లాజీయము, ధర్మశాస్త్రగ్రంథము, సప్తయోగము.	1-0-0
108.	నేత్రీదర్పణము. వైద్యగ్రంథము పృతి 1కి	0-8-0
109.	ధన్వంతరివిజయము. డిటో పృతి 1కి	0-10-0
110.	శ్రీకృష్ణాపుష్కరకల్పము. డిటో	0-2-0
111.	మర్మశాస్త్రము. డిటో	1-0-0
112.	కార్తికమాహాత్మ్యము.	0-6-0
113.	శ్రీరామనామామృతసత్స్వరూపసంకీర్తనలు.	0-4-0
114.	భక్తలీలామృతము.	1-0-0
115.	వైద్యధర్మదీపిక.	1-4-0
116.	హిందూదేశ ఆర్థికచరిత్రము.	1-0-0
117.	కాళహస్తిమాహాత్మ్యము	0-4-0
118.	అప్పకవీయము. క్షణ ప్రతి	1-4-0
119.	మహిమ్నస్తవము, పద్యతాత్పర్యసహితము	0-2-0
120.	స్తోత్రకదంబము, తెలుగుపద్యములు	0-2-0
121.	కృష్ణయజుర్వేదతైత్తిరీయ మంత్రారము 398 పేజీలు	1-0-0
122.	ఋగ్వేదవిత్ శేయబ్రాహ్మణము.	1-0-0
123.	స్మార్తకర్తలు. ౬ కర్తృలవలెను స్వరాధ్యక్షియలతో	0-8-0
124.	ఆశీర్వాచనమంత్రములు ఆత్మూరివారి ది	0-8-0
125.	కాండానుక్రమణిక	0-6-0
126.	ఉపనయనము స్వరక్షియలతో సుండునది	0-1-0
127.	ఆభిషేకమంత్రములు స్వరాధ్యక్షియలతో	0-4-0
128.	మంత్రపుష్పము స్వరాధ్యసహితము.	0-2-0

129. ఆర్యలఘుసంధ్యావందనము 0-2-0
130. శ్రీనూక్తము. స్వరాళ్లసహితము, 0-2-0
131. పరాశరస్మృత్యుక్తవైశ్యధర్మసంగ్రహము. 0-2-0
132. వైశ్యగోత్రప్రవరలు. 0-4-0
133. రెండుఆశీర్వాచనమంత్రములు. స్వరాళ్లసహితము: 0-0-6
134. అనూవాస్యాతర్పణము. 0-1-0
135. వేదరహస్యసిద్ధాంతగురుబోధామృతము. 0-6-0
136. గ్రామ్యాశేషనిరసనము. 0-2-0
137. శృంగారనైషధవిమర్శనము. 0-2-0
138. బుద్ధబోధనున. 1-0-0
139. పృచండచాణక్యము. 1-0-0
140. విష్ణుపురాణము, ఐద్యకావ్యము, క్షభమభాగము. 1-8-0
141. డిలూ. ద్వితీయభాగము. 1-8-0
142. వనవాసరాఘవము. 0-12-0
143. కుమారోదయము. 1-0-0
144. విప్రీనారాయణచరిత్ర. 0-12-0
145. భోజచరిత్రము. 0-8-0
146. అభినవమంజుషాణి. శృంగారనాటకము. 6-8-0
147. రాధాకృష్ణనాటకము. 0-10-0
148. నక్షత్రేష్టి స్వరములతో ముద్రంపబడినది ప్రతి 13 దు 0-2-0
149. అశ్వత్థపూజాకల్పముఇందున మసాగరక్రమము ఉపనయన వివాహము మొదలగునది ప్రతి 13 0-2-0
150. సాతంజలయోగశాస్త్రము. 1-0-0
151. హఠయోగప్రదీపిక. 3-0-0
152. ముహూర్తకంఠాధరణము. జ్యోతిషము. 0-8-0

153. కవిరాక్షసీయము.	0-8-0
154. బృహజ్జాతకము.	0-8-0
155. బంగారుసాముద్రీకము.	1-0-0
156. విజయరాఘవనాటకము.	1-0-0
157. మాధవకంఠము.	1-8-0

నిదానముమీదముద్రింపబోవు పుస్తకములు.

హస్తస్వరావధానలక్షణము.

ఆశ్వలాయన సరస్వతీ స్తోత్రపఠనము.

అపరకృష్ణీయము.

మూలానక్షత్రిత్యాజ్యదశిని ఇతరములును.

కపర్దిస్తోత్రములు.

కృష్ణాపి మీవ్రతము.

రుద్రేశ్వర కల్పము.

మృత్యుత్సర్గిత్వ దోషపరిహార ప్రయోగము.

లక్షణానాన వ్రతకల్పము.

లక్షదవసమరువక వ్రతకల్పము.

లక్షబిల్వవ్రతకల్పము.

లక్షకర్పూర వ్రతకల్పము.

కార్తికమాససక్తివ్రతము.

లక్షపుష్ప వ్రతకల్పము.

సరస్వతీస్తోత్రము.

పురాణోక్తస్తోత్రప్రాయశ్చిత్త ప్రయోగము.

శైవాచార ప్రయోగము.

ఈగ్రంథములు ఈ నెలలునూత్రము ఈ కేట్లాగుతో వ్రాయబడవు. ముద్రించిన పిమ్మట నాని వారివెల్లు తెలిపెదము.

పరా! ఈ కేట్లాగులో వ్రాయబడిన కొన్నిపుస్తకములు ఖర్చుపడినందున భూమి సామ్రాజ్యముమీద ముద్రింపబడును.

పృథున.

- 1 యజుర్వేదము-సప్తమ-ప్రథమభాగము 1కి రు 1.8-0
- 2 యజుర్వేదము-సప్తమ-ద్వితీయభాగము 1.8-0
- 3 యజుర్వేదము-తృతీయభాగము-ఇందుపండితకర్మలు సప్తమభాగములు నుండును. 1.8-0
- 4 యజుర్వేదము-పరమయోగానుక్రమణిక-ఇది బ్రాహ్మణాపరము-దానము కాహస్సువలననుండును 1.0-0
- 5 నక్షత్రశాస్త్రము-సప్తమ-దీని నేత్రావ్యవస్థపరమందురు 0.2-0
- 6 మహానాటకము-సప్తమ-ఇందు బహువిధములు నుండును 0.6-0
- 7 పంచోపనిషత్తులు-సప్తమ-ఇందు చిత్తి-శిక్ష-ఆనందవల్లభ్యులు నాగార్జునులు ఇందుకర్మపేధమును గూడ నుద్ఘాటించితిని 0.8-0
- 8 మంత్రపన్నములు-ఇందు సర్వముగ నుండును 0.4-0
- 9 ఆధికారము-ఇందు అష్టాంగములు-నాచికతాంతము కఠికాధికారములు సప్తమగు నుండును. ప్రతి 1కి 0.4-0
- 10 సంఖ్యావందనము-సప్తమ 0.2-0
- 11 హనుమద్వ్రతము-తాత్పర్యసహితము 0.2-0
- 12 ఆశాఠస్థియదర్శనము-తాత్పర్యసహితము ప్రతి 1కి 0.4-0
- 13 బ్రాహ్మణ్యము-సప్తమ 0.2-0
- 14 బ్రాహ్మణ్యమునకు వధి-ఇందు బహువిధములు నుండును తాత్పర్యసహితము 0.8-0
- 15 శ్రీరాధాకృష్ణము 0.1-0
- 16 అశ్వశాస్త్రము-సప్తమ 0.2-6
- 17 అనంతవ్రతకల్పము 0.2-0
- 18 యజుర్వేదానికి మంత్రాంగము 0.4-0
- 19 యజుర్వేద వివాహప్రకారము 0.5-0
- 20 యజుర్వేద ఉపనిషత్సప్తమ 0.5-0

మరికీ పట్టము } ఇట్లు
 బద్ధులకు } చల్ల లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి

10257

